

A laboratóriumi és a helyszíni léghanggátlási szám legfontosabb tulajdonságai az alábbiak:

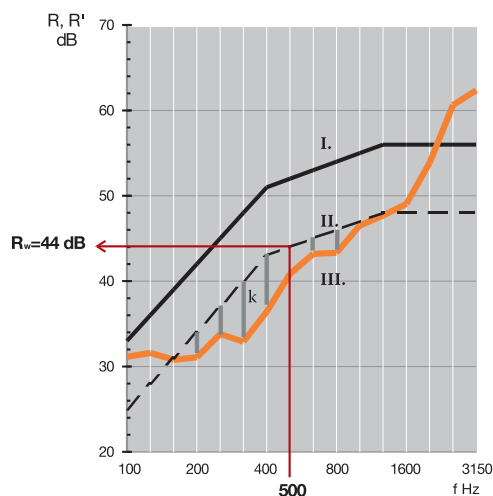
- a jobb minőséget, tehát a nagyobb szigetelést a nagyobb számérték fejezi ki;
- a léghanggátlási szám elvi minimuma 0 dB;
- a léghanggátlási szám a frekvencia függvénye;
- a termékjellemző hangszigetelési szempontból a laboratóriumi léghanggátlási szám, a helyszíni szituáció minőségét a helyszíni léghanggátlási szám tükrözi;
- egy épületszerkezet laboratóriumi léghanggátlási száma mindig nagyobb, mint ugyanannak a szerkezetnek a helyszíni léghanggátlási száma.

Az Európában elfogadott mérési szabványok szerint a léghanggátlási számot legalább a 100 Hz - 3150 Hz frekvencia tartományban, tercsávonként kell meghatározni. Ez azonban legalább 16 adatból álló frekvencia függvényt jelentene, ezért erre a tartományra vonatkozó egyadatos mennyiségre is szükség van, amelyet súlyozott léghanggátlási számnak nevezünk. A súlyozott léghanggátlási szám nem számtani átlag, hanem a vizsgálati eredmény frekvencia függő súlyozásából származik. Az eljárás grafikus jellegű, ezért értelmezését a A7. ábrán mutatjuk be.

Az ábrán a III. görbe egy szerkezet léghanggátlási számait mutatja a frekvencia függvényében. Az I. görbe vonatkoztatási görbe, melynek pontos értékét a mérési és fogalmi szabványok adják meg. A súlyozott léghanggátlási szám meghatározása során a vonatkoztatási görbét önmagával párhuzamosan addig kell eltolni, míg legjobban nem illeszkedik a mérési eredményhez, e görbe jele az ábrán II.. A legjobban illeszkedő helyzetben az eltolt vonatkoztatási görbe és a mérési eredmény egyes értékei közötti kedvezőtlen értelmű eltérések – az ábrán kiemelve k-val jelöltük – összege 16 és 32 dB között van. A súlyozott léghanggátlási szám értéke az eltolt, legjobban illeszkedő helyzetű vonatkoztatási görbe 500 Hz-es értéke. Jele laboratóriumi eredmény esetében R_w , helyszíni vizsgálatok esetében pedig R'_w mértékegysége dB.

A mai szabványos értékelési módok a léghanggátlási szám és a különböző típusú környezeti zajok frekvencia jellegét kölcsönösen figyelembe vevő színeképillesztési tényezőt is bevezették az értékelésbe. A szerkezetet terhelő zaj jellegével összhangban a C jelű színeképillesztési tényező többek között lakáshasználat, vagy a közepes és nagy sebességű vasúti közlekedés által keltett zajhoz, míg a C_{tr} jelű színeképillesztési tényező például a városi közúti közlekedés, vagy a diszkó zene által keltett zajhoz kapcsolódik. Mindkét színeképillesztési tényező mértékegysége dB. A határoló szerkezetek zajcsökkentő, hangszigetelő hatását a súlyozott léghanggátlási szám, R_w és a zaj jellegének megfelelő színeképillesztési tényező összege, tehát R_w+C vagy R_w+C_{tr} jobban kifejezi, mint R_w önmagában.

További részletes akusztikai háttér Az épületakusztika alapjai, épületek akusztikai tervezésének gyakorlata (TERC kiadó kft. 2003.) című kiadványban.

A7 A súlyozott léghanggátlási szám értelmezése

Falazatok

tervezési előírásai

Követelmények

A Magyarország területén jelenleg az egyes épületszerkezetekkel szembeni akusztikai követelményeket – azok beépítés helyzetétől, és az egyes helyiségkapcsolatoktól, illetve az akusztikai minőség szintjétől függően - szabványok tartalmazzák.

Szabvány hivatkozási száma	Felhasználási terület
MSZ 15601-1:2007 Épületakusztika. 1. rész: Épületen belüli hangszigetelési követelmények	belső térkapcsolatok
MSZ 15601-2:2007 Épületakusztika. 2. rész: Homlokzati szerkezetek hangszigetelési követelményei	homlokzatok

Néhány jellemző követelményérték:

Épülettípus	Zajos helyiség	Zaj ellen védendő helyiség	Alapkövetemény [dB]		Fokozott követelmény	
			R'w+C	Rw+C	R'w+C	Rw+C
sorház, ikerház	bármely helyiség	szomszédos egység bármely helyisége	56	-	-	-
	lakáson belüli lépcső, közlekedő, folyosó	lakás lakószobája	-	35	-	-
többlakásos társasház	bármely helyiség	szomszédos egység bármely helyisége	51	-	54	-
	lépcsőház, közlekedő	szomszédos egység bármely helyisége	-	51	-	54
	lakáson belüli bármely helyiség	lakás lakószobája	-	-	39	-
szállásépület I.*	szálláshelyiség	szomszédos szálláshelyiség	47	-	52	-
	lépcsőház, közlekedő	szálláshelyiség	-	47	-	52
szállásépület II.*	szálláshelyiség	szomszédos szálláshelyiség	43	-	48	-
	lépcsőház, közlekedő	szálláshelyiség	-	43	-	47
oktatás, nevelés	tanterem, tanári	szomszédos tanterem, tanári	45	-	48	-
	lépcsőház, közlekedő	tanterem, tanári	-	45	-	48
iroda (egységen belül)	irodahelyiség	tárgyaló	42	-	47	-
	irodahelyiség	szomszédos irodahelyiség	37	-	42	-
	lépcsőház, közlekedő	irodahelyiség	-	37	-	42
egészségügyi	kezelőhelyiség	szomszédos kezelőhelyiség	43	-	48	-
	lépcsőház, közlekedő	kezelőhelyiség	-	43	-	48

Megjegyzés

Szállásépület I. csoport:

háromcsillagos vagy magasabb osztályú szálloda (gyógy szálló, üdülő szálló), kórházi kórtermek, szanatórium szállásrésze;

Szállásépület II. csoport:

kétcsillagos vagy alacsonyabb osztályú szálloda (gyógy szálló, üdülő szálló), szociális otthon, munkásszálló, diákotthon, nevelőotthon.

Amennyiben az épület többfunkciójú, akkor a védett helyiség határoló szerkezeteivel szembeni követelményértékeket a szomszédos helyiség rendeltetése alapján az alábbi tényezőkkel növelni szükséges.

Néhány jellemző esetet tartalmaz a következő táblázat.

Követelményt növelő tényező ΔR_w [dB]	Felhasználási terület
0	iroda, 5 fő alatt; orvosi rendelő; lakószoba / tanterem
5	iroda, 5 fő felett; üzlethelyiség; gépkocsi-tároló (1-2 kocsi)
10	zenei előadóterem / tanterem; tornaterem; intézményhez tartozó gépkocsi-tároló; étterem (zene hangosítás nélkül)
15	étterem (zene hangosítással)
> 20	élőzenés vendéglátóhely (C helyett C_r korrekcióval)

Az egyes termékek akusztikai jellemzői a termék-adatlapokon találhatóak meg.

TERVEZÉSI IRÁNYELVEK AKUSZTIKAI SZEMPONTBÓL

- Lakáselválasztó falakbangépészeti vezetékek elhelyezése nem megengedett, elektromos vezetékek elhelyezése nem célszerű.
- A lakáselválasztó falakra megadott léghanggátlási értékek kétoldali vakolattal értendők. Az ún. szárazvakolatok (gipszkarton lap ragasztva) használata vakolat helyett nem megengedett.
- Valamennyi horony-eresztékes falazóelem, illetve habarcstáskás falazóelem abban az esetben nyújtja a megadott akusztikai teljesítményt, hogyha a falazóelemek előírt módon kerülnek egymás mellé beépítésre, az elemek közt nem marad hézag, illetve a habarcstáskák teljes terjedelmükben habarccsal kitöltésre kerülnek.
- Belső falakban a villamos konnektorokat egymástól átlag két falazatvastagságyira elhúzva javasolt beépíteni.
- Lakáselválasztó falak homlokzati falhoz való kapcsolódására a csomóponti példákban található rajzos megoldás.
- Homlokzati falazatok esetében a kiegészítő homlokzati hőszigetelő rendszer, amennyiben az EPS hőszigetelés magú, jelentősen rontja a két oldalon vakolt falra megadott akusztikai teljesítményjellemzőket.
- Homlokzati falazatok esetében a kiegészítő homlokzati hőszigetelő rendszer, amennyiben az teljes felületen (vakolatra) ragasztott kőzetgyapot hőszigetelés magú, emeli a falazat léghanggátlási képességét. PTH 30 X-term falazat esetében 10 cm inhomogén kőzetgyapot táblával ez érték $\Delta R_w = 10$ dB.

Falazatok

tervezési előírásai

Tűzvédelmi tervezés

Tűzállósági teljesítményjellemzők

A téglá – azaz falazóelem, – mint **építési termék csak tűzvédelmi osztály** teljesítménnyel jellemezhető.

A tűzvédelmi osztály kifejezi, hogy a tűzzel szemben hogyan viselkedik az építési termék. Besorolása az MSZ EN 13501-1 szerint elvégzett vizsgálatok eredményei alapján - történik. Az A1 tűzvédelmi osztály takarja a legkedvezőbb besorolást, azaz a nem éghető osztályú építőanyagokat. A téglá (PTH), azaz az égetett agyag, és a beton falazóelemek – anyaguknál fogva, az Európai bizottság döntése alapján – külön vizsgálat nélkül A1 besorolásúak.

A **téglából falazott szerkezetek tűzvédelmi osztállyal és tűzállósági határértékkel** is jellemezhetőek. (A homlokzati tűzterjedés egy speciális csak nyílásos homlokzati szerkezetek esetében releváns teljesítményjellemző.) A tűzállósági határérték – percben kifejezve – megmutatja, hogy az adott szerkezet a vonatkozó műszaki követelménynek megfelelő tűzállósági vizsgálat kezdésétől számítottan mikorra kerül valamely tűzállósági határállapotba. Ezek fal jellegű szerkezetek esetében jellemzően: a teherhordó képesség (R), az integritás (E), a hőszigetelő képesség (I) elvesztése, illetve oldalirányú ütéssel szembeni ellenállás megőrzése (M). Jellemző értékei lehetnek: REI / EI / REI-M (EI-M) / R, illetve 15, 30, 45, 60, 90, 120, 180, 240.

A homlokzati tűzterjedési határérték: a nyílásos falakra vonatkozó műszaki követelményeknek megfelelő vizsgálat kezdetétől számított, a tűznek a homlokzati építményszerkezeteken történő terjedésére jellemző határállapot bekövetkezéséig eltelt idő. Értéke lehet 15, 30 illetve 45 perc.

Jogszabály szerinti követelmények

A hatályos jogszabály (Országos Tűzvédelmi Szabályzat, röviden **OTSz, 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet**) követelményeket fogalmaz meg a tűzvédelmi szempontból releváns szerkezetekre, azaz építményszerkezetekre, azok beépítési helyzete, tűzvédelmi funkciója, és a szerint, hogy milyen kockázati osztályú kockázati egységben kerül betervezésre. **A táblázat használata során győződjön meg róla, hogy nem jelent-e meg módosítása, vagy újabb kiadása a jogszabálynak!**

A túloldali táblázat tartalmazza az OTSz, 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet szerinti követelményértékeket.

Mértékadó kockázati osztály	NAK (nagyon alacsony kockázati)		AK (alacsony kockázati)		KK (közepes kockázati)			MK (magas kockázati)			
	1-2 (ipari- mezőg.- tárolási alaprend) 1-3 (lakó)	3 (ipari- mezőg.- tárolási alaprend) 1-3 (közösségi)	4	1-3	4-7	1-2	3-6	7-15	1-2	3-15	>15
Teherhordó építményszerkezetek, a fődémek és a legfelső szint lefedését biztosító szerkezet kivételével - a tűzterjedésgátásban szerepet játszó falakra EI kritérium is vonatkozik - a pincszinti szerkezetek tűzvédelmi osztálykövetelménye legalább A2, tűzállósági teljesítménykövetelménye legalább R30	R15 D	R30 D	R60 D	R30 D	R60 A2	R30 A2	R60 A2	R90 A2	R60 A2	R90 A2	R120 A2
Tetőfödémek és a legfelső szint lefedését biztosító teherhordó szerkezetek - a szerkezetre vonatkozó EI kritériumtól el lehet tekinteni, ha a szerkezet megnyílása, átmelegedése a szerkezet környezetét nem veszélyezteti és a szerkezet vagy valamelyik részének meggyulladása nem jár a tűz jelentős tetőfelületre való kiterjedésének veszélyével - a szerkezetre csak a táblázat szerinti D, de legfeljebb C tűzvédelmi osztály követelmény vonatkozik, ha be nem épített tetőteret, padlásteret, emberi tartózkodásra nem alkalmas teret határol el a külső légtértől - a felülvilágító tartószerkezetére csak tűzvédelmi osztály követelmény vonatkozik	R15 D	R30 D	R30 D	R15 D	R30 A2	R30 D	R30 A2	R60 A2	R30 A2	R60 A2	
Tűzfal	REI 120 A1		REI 180 A1		REI 180 A1			REI 180 A1			
Tűzgátló fal és fődém	Ei30 A2	Ei60 A2	Ei60 A2	Ei30 A2	Ei60 A2	Ei60 A2	Ei60 A2	Ei90 A2	Ei60 A2	Ei90 A2	Ei120 A2
Tűzgátló válaszfal	EI15		EI30		EI30			EI30			

Falazatok

tervezési előírásai

Tűzvédelmi tervezési teljesítményértékek, előírások

A Porotherm Rapid és Porotherm falazóelemekből épített szerkezetek tűzvédelmi szempontból akkor alkalmazhatóak, ha a hatályos tűzvédelmi szabályzat adta követelmények, előírások ezt a teljesítményjellemzők alapján lehetővé teszik, vagy egyéb jogszabály, előírás másként nem rendelkezik.

A Porotherm Rapid DBM és Porotherm falazóelemekből épített falazatok tűzvédelmi osztálya – csak A1 tűzvédelmi osztályú falazó és vakolóhabarcs alkalmazása esetén, illetve Porotherm Rapid Dryfix falazatoknál vakolóhabarcs alkalmazása esetén – A1.

A Porotherm Rapid és Porotherm falazóelemekből épített falazatok tűzállósági teljesítménye (határértékei) a következők szerint vehetők figyelembe.

Porotherm Rapid és Porotherm termékekből épített építményszerkezetek tűzállósági határértéke (NMÉ A-239/2015 és a jelenleg érvényes Tűzállósági Megfelelőségi Igazolások alapján)

Cluster	Termék neve	Tűzállósági határérték	Maximális terhelés (kN/fm)	Szükséges vakolat
Energy+	PTH 50 Thermo Rapid Dryfix	REI 120	100	2*10 mm mészcement
	PTH 50 Thermo Rapid DBM (TMI)	REI 120	195	2*10 mm mészcement
	PTH 44 Thermo Rapid Dryfix	REI 90	100	2*15 mm mészcement
	PTH 44 Thermo Rapid DBM (TMI)	REI 90	100	2*15 mm mészcement
	PTH 38 Thermo Rapid Dryfix	REI 90	100	2*15 mm mészcement
	PTH 38 Thermo Rapid DBM (TMI)	REI 90	100	2*15 mm mészcement
Comfort	PTH 50 X-therm Rapid Dryfix	REI 180	100	2*15 mm mészcement
	PTH 44 X-therm Rapid Dryfix	REI 180	130	2*15 mm mészcement
	PTH 38 X-therm Rapid Dryfix	REI 180	180	2*15 mm mészcement
	PTH 30 X-therm Rapid Dryfix	REI 180	100	2*15 mm mészcement
	PTH 30 X-therm Rapid DBM (TMI)	REI 180	100	2*15 mm mészcement
	PTH 30 X-therm (TMI)	REI 180	100	2*15 mm mészcement
Classic	PTH 30 N+F neo Rapid Dryfix	REI 120	100	2*15 mm mészcement
	PTH 25 N+F Rapid Dryfix	REI 180	110	2*15 mm mészcement
	PTH 25 N+F Rapid DBM (TMI)	REI 180	102	2*15 mm mészcement
	PTH 25 N+F (TMI)	REI 180	102	2*15 mm mészcement
Belső	PTH 20 N+F Rapid Dryfix	EI 120	-	2*15 mm mészcement
	PTH 10 N+F Rapid Dryfix	EI 90	-	2*12 mm mészcement
Kiegészítő	PTH 32 Alfa Thermo Rapid Dryfix	REI 90	100	2*15 mm mészcement
	PTH 32 Alfa Thermo Rapid DBM (TMI)	REI 90	198	2*15 mm mészcement
	PTH 30 Alfa Rapid Dryfix	REI 60	100	2*12 mm mészcement
	PTH 30 Alfa Rapid DBM	REI 60	200	2*12 mm mészcement

A további Porotherm Rapid és Porotherm termékekből épített szerkezetek tűzállósági teljesítményét (határértékét) az **MSZ EN 1996-1-2:2013** szabvány alapján lehet igazolni. Az igazoláshoz szükséges adatokat (falazóelemosztály, szabványos nyomószilárdság, bruttó száraz testsűrűség, bordák és kéreg kombinált vastagsága) a termékek részletes műszaki adatlapjai, illetve a következő táblázat tartalmazzák. A megadott falazóelem teljesítmények alapján a belőlük épített falazatokra a következő tájékoztató táblázatban foglalt tűzállósági határértékek igazolhatóak, a felhasználási terület és a normál hőmérsékletű tartószerkezeti tervezés során figyelembe vett kihasználtsági szint függvényében.

Az MSZ EN 1996-1-2:2013 alapján történő igazolás esetén a szabványban előírt terhelési és falazatalakítási (habarcsolás módja, falhornyok, falbeugrások mérete, száma, vakolat) szabályokat be kell tartani. **A táblázatban szereplő értékek a szabvány alapján figyelembe vehető legjellemzőbb értékek, vakolt falra.** Szabvány alapján, eltérő kialakítás esetén a táblázatban közöltektől eltérő értékek is figyelembe vehetők (pl. oldalirányú ütéssel szembeni ellenállás igénye esetén).

Porotherm Rapid és Porotherm termékekből épített falazatok lehetséges tűzállósági teljesítménye (határértékei)
(MSZ EN 1996-1-2:2013 alapján, $\alpha \leq 0,6$ kihasználtsági szint mellett, kétoldali legalább 10 mm-es szabvány szerinti vakolattal)

Cluster	Termék neve	Bordák és kérgék kombinált vastagsága c_i (%)	Tűzállósági határérték		
			elválasztó	elválasztó, teherhordó	elválasztó, teherhordó, tűzgátló
Comfort	PTH 50 X-therm Rapid	≥ 12	EI 240	REI 240	REI-M 90
	PTH 44 X-therm Rapid	≥ 12	EI 240	REI 240	REI-M 90
	PTH 44 X-therm	≥ 12	EI 240	REI 240	REI-M 90
	PTH 38 X-therm Rapid	≥ 12	EI 240	REI 240	REI-M 90
	PTH 38 X-therm	≥ 12	EI 240	REI 240	REI-M 90
	PTH 30 X-therm Rapid	≥ 12	EI 240	TMI alapján, lásd előző táblázat	-
	PTH 30 X-therm	≥ 12	EI 240	TMI alapján, lásd előző táblázat	-
Classic	PTH 38 N+F	≥ 25	EI 240	REI 240	REI-M 180
	PTH 30 N+F neo Rapid	≥ 12	EI 240	REI 180	-
	PTH 30 N+F neo	≥ 12	EI 180	REI 180	-
	PTH 25 N+F Rapid	-	EI 240	TMI alapján, lásd előző táblázat	REI-M 90
	PTH 25 N+F	-	EI 240	TMI alapján, lásd előző táblázat	REI-M 90
	PTH 38 Pincetégla	≥ 25	EI 240	REI 240	REI-M 180
Belső	PTH 20 N+F	-	EI 240	REI 120	-
	PTH 20 N+F Rapid	-	EI 120	-	-
	PTH 10 N+F Rapid	-	EI 90	-	-
	PTH 10 N+F	-	EI 90	-	-
Hanggátló	PTH 30 AKU Z	≥ 25	EI 240	REI 240	REI-M 90
	PTH 25 AKU Z	≥ 25	EI 240	REI 240	REI-M 90

A szerkezetek Eurocode szerinti tervezésekor különös tekintettel kell lenni, hogy

- csak szabályos helyzetű falazóelem elhelyezéssel (függőleges üregek) érhető el a tervezett tűzállósági határérték,
- a horony-eresztékes elemeket szorosan egymás mellé kell falazni, a habarcsstáskás elemeket ki kell tölteni habarccsal,
- egy fal minden teherhordó és merevítő része legalább a merevítendő fallal azonos tűzállósági határértékű (és tűzvédelmi osztályú) legyen,
- a falakon belüli, falak közötti vagy más tűzgátló elválasztó elemek közötti hézagok – ideértve a mozgási hézagokat is – nem okozhatják a teljes szerkezet tűzállósági teljesítményének romlását,
- az MSZ EN 1996-1-1 által engedélyezett falhornyok, és falbeugrások (részletesen lásd Falazatok beépítése fejezetben) nem csökkentik a táblázatokból kiolvasható tűzállósági határértékeket,
- nem teherhordó falakban kialakított falhornyok és falbeugrások esetén a falazat megmaradó vastagsága – vakolatot is beleértve – legalább a szerkezet vastagságának 2/3 legyen, minimum 60 mm legyen,
- nem teherhordó falakban kialakított vízszintes és ferde falhornyok, falbeugrások esetén a falazat megmaradó vastagsága – vakolatot is beleértve – legalább a szerkezet vastagságának 5/6-a, minimum 60 mm legyen, vízszintes és ferde falhornyokat, valamint falbeugrásokat nem szabad a falmagasság középső harmadában kialakítani,
- nem teherhordó falak egyes hornyainak és falbeugrásainak szélessége ne legyen nagyobb a falvastagság kétszeresénél – vakolatot is beleértve,
- EI teljesítményjellemző esetén a falazat szélesség / magasság hányadosa maximum 40 lehet,
- a horony-eresztékes falazóelemekből készülő szerkezeteknél minden esetben javasolt a kétoldali vakolat használata,
- kiegészítő hőszigeteléssel ellátott egyrétegű falazatok tűzállósági teljesítményét az éghető anyagú maggal rendelkező hőszigetelő rendszerek nem növelik, a nem éghető magúak (úgyis mint kőzetgyapot, vagy habüveg) a vakolattal egyező módon értékelhetők.

Falazatok

tervezési előírásai

Tartószerkezeti tervezés

A Wienerberger által forgalmazott falazóelemekből készített falazatokat az épületért felelős tartószerkezeti tervezőnek minden esetben ellenőriznie, méreteznie kell. A megadott értékek, javaslatok nem helyettesítik az egyes épületekre vonatkozó méretezést, nem tekintendők felelősségátvállalásnak.

A Wienerberger által forgalmazott falazóelemekből (úgy is mint: PoroTherm Rapid, PoroTherm illetve egyéb termékek) tervezett falazott szerkezetek normál hőmérsékletű **tartószerkezeti tervezését, ellenőrzését a hatályos magyar tartószerkezeti szabványsorozat (EUROCODE)** vonatkozó füzetei alapján kell elvégezni.

A falazott szerkezetekkel specifikusan az alábbi füzetek foglalkoznak:

Szabvány jelzet	Szabvány címe
MSZ EN 1996-1-1:2005+A1:2013	Eurocode 6: Falazott szerkezetek tervezése. 1-1. rész: Vasalt és vasalatlan falazott szerkezetekre vonatkozó általános szabályok
MSZ EN 1996-1-2:2013	Eurocode 6: Falazott szerkezetek tervezése. 1-2. rész: Általános szabályok. Szerkezetek tervezése tűzhatásra
MSZ EN 1996-3:2013	Eurocode 6: Falazott szerkezetek tervezése. 3. rész: Vasalatlan falazott szerkezetek egyszerűsített méretezési módszerei

Elemszint

Az MSZ EN 1996-1-1:2005+A1:2013 (Eurocode 6) egy egységesen, minden falazóelemre használható szabványsorozat, de a falazóelemeket geometriai kialakításuk (bordák és kéreg vastagsága, kombinált vastagsága, üregelése iránya, üregtérfogat, egyes üregek aránya) szerint csoportokba osztja. Az égetett agyag, azaz **kerámia, falazóelemek négyféle falazóelem csoportba soroltak:** 1., 2., 3., illetve 4. Az 1., 2., 3. a függőleges üregelésű, míg a 4. falazóelem-csoport a vízszintes üregelésű elemek csoportja, mely Magyarországon nem használatos. Az eltérő formájú és méretű elemek összehasonlíthatósága végett a falazóelemek nyomószilárdságánál egy elméleti 10*10*10 cm-es kockányi elemre átszámított szilárdsági értéket kell használni, mely a deklarált nyomószilárdságból származtatható, elnevezése **szabványos nyomószilárdság**.

Valamennyi falazóelem falazóelem-csoportba sorolása és szabványos nyomószilárdsági értéke megtalálható a termék adatlapján, az alábbi összefoglaló táblázatban, illetve a teljesítménynyilatkozatokban.

Az MSZ EN 1996-1-1:2005+A1:2013 alapján az égetett agyag **falazóelemek nedvesség okozta tartós duzzadása/zsugorodása 0 mm/m. Valamennyi PoroTherm I. kategóriájú falazóelem**, azaz legfeljebb 5% a valószínűsége annak, hogy nem érik el a közölt nyomószilárdságot.

Falazatszint

A falazóelem és a kötőanyag szilárdsági értékét alapul véve alakulnak ki a falazat szinten használatos szilárdsági értékek. Ezek a falazóelem, illetve a habarcs szilárdsági jellemzőit figyelembe véve kiolvashatóak az MSZ EN 1996-1-1:2005+A1:2013 szabvány vonatkozó pontjaiból. **Falazóelem-csoportba nem sorolható elemek (PTH 50, 44, 38 Thermo Rapid, illetve PTH 32 Alfa Thermo Rapid és PTH 30 Alfa Rapid téglák), illetve Dryfix kötőanyag használatával készülő falazatoknál az értékek mérésrel kerültek meghatározásra.**

Az egyes falazóelemek többféle kötőanyaggal is összeépíthetőek. Ezek lehetnek: PTH Dryfix extra ragasztó, (PTH Rapid) vékonyrétegű falazóhabarcs, illetve általános rendeltetésű és könnyű falazóhabarcs. A PTH Rapid falazóelemek (felfekvő felületünk csiszolt elemek) csak PTH Dryfix extra ragasztóhabbal, vagy (PTH Rapid) vékonyrétegű falazóhabarccsal falazhatóak. **A különböző falazóelem és leggyakrabban használt habarcs kombinációk adta tartószerkezet-tervezési alapértékeket a következő táblázat tartalmazza.**

A PoroTherm Rapid Dryfix rendszer esetében a karakterisztikus szilárdsági értékek és a rugalmassági modulus nem olvasható ki az MSZ EN 1996-1-1:2005+A1:2013-ből, azonban a következő táblázatban közölt – szabványos mérésrel kapott – értékek felhasználásával a tervezés a megszokott módon végezhető. A $K_E = 600$ -ra (PTH 50, 44, 38 Thermo Rapid Dryfix, illetve 32 Alfa Thermo és 30 Alfa Rapid Dryfix falazat esetében $K_E = 500$, TH 50, 44, 38 Thermo Rapid, PTH 32 Alfa Thermo Rapid, illetve PTH 30 Alfa Rapid esetében $K_E = 800$) vehető fel, az $f_{xk1} = 0,15$ N/mm², az $f_{xk2} = 0,11$ N/mm²-rel számítható valamennyi falazóelem fajta esetén. További falazatok esetében a $K_E = 1000$ -re vehető fel. Rugalmassági modulus az $E = K_E \times f_k$ képlettel vehető fel. A PTH Thermo, X-therm falazóelemekből – előírás szerinti, azaz függőlegesen habarcs nélküli, szorosan összetolt horony-eresztékes elemkapcsolat esetén – **kitöltetlen állóhézagú** falazat építhető. A PTH 38 Pince falazóelemből – előírás szerinti, azaz teljesen kitöltött habarccstáskás megvalósítás esetén – **kitöltött állóhézagú** falazat építhető. Az egyes falazóelemből, adott kötőanyag felhasználása esetén előálló szerkezetek egységnyi felületsúlyát a termékek adatlapja tartalmazza. A megadott értékek névleges adatok, azoktól a gyártástechnológia, és a kivitelezés jellegzetességéből kifolyólag – tűréshatáron belül – eltérések adódhatnak. PTH 30 Alfa Rapid falazóelem lábazati téglaként történő alkalmazása esetén a teljes falazat teherbírását a két falazatszilárdsági érték közüli a kisebb 40 %-ra lehet felvenni.

Falazatok

tervezési előírásai

Cluster	Falazóelem	Falazó-elem-csoport	Szabványos nyomószilárdság f_b [N/mm ²] Rapid / normal	f_{k1} , f_{k0} és E és f_{k1k1} , f_{k0k2} értékek (N/mm ²) az EC 6 alapján, illetve mérésrel				M5 L habarcs	M10 G habarcs	M2,5 G habarcs
				PTH Dryfix ragasztó	PTH Rapid (T) vékonyhabarcs	f_k	f_{k1}			
Energy+	Porotherm 50 Thermo	-	11,5 / -	3,30	0,13	4,00	0,30			
	Porotherm 44 Thermo	-	11,5 / -	0,15	0,11	0,13	0,09			
	Porotherm 38 Thermo	-	11,5 / -	3,30	0,13	4,00	0,19			
Comfort	Porotherm 50 X-therm	3.	9,2 / -	0,15	0,11	0,13	0,09			
	Porotherm 44 X-therm	3.	11,5 / 11,38	1,60	0,08	2,76	0,30	1,78	1778	0,15
	Porotherm 38 X-therm	3.	11,5 / 11,38	0,15	0,11	0,15	0,075	0,10	0,05	0,05
	Porotherm 30 X-therm	3.	11,5 / 11,38	2,85	0,08	2,76	0,30	1,78	1778	0,15
	Porotherm 38 N+F	2.	12,51 / -	0,15	0,11	0,15	0,075	0,10	0,05	0,05
	Porotherm 30 N+F neo	2.	12,65 / 12,51	2,10	0,08	2,95	0,30	1,90	1901	0,15
Classic	Porotherm 25 N+F	2.	12,65 / 12,51	0,15	0,11	0,15	0,075	0,10	0,05	0,05
	Porotherm 38 Pince	2.	15,93 / -	2,50	0,13	4,14	0,30	2,38	2375	0,15
	Porotherm 20 N+F	2.	13,75 / 13,42	0,15	-	4,38	0,3	2,81	2813	0,15
Beiső	Porotherm 10 N+F	2.	7,25 / 7,15	0,15	0,11	0,15	0,075	0,10	0,10	0,10
	Porotherm 30 AKU Z	2.	17,07 / -	-	-	2,80	0,30	6,54	6543	0,30
Hanggátító	Porotherm 25 AKU Z	2.	17,07 / -	0,15	0,11	0,15	0,075	0,10	0,10	0,10
	Porotherm 32 Alfa Thermo	-	14,37 / -	4,00	0,13	4,80	0,30	2,35	2348	0,20
Kiegészítő	Porotherm 30 Alfa	-	9,20 / -	0,15	0,11	0,13	0,09	0,10	0,10	0,10
		-		3,30	0,13	3,50	0,30	6,54	6543	0,30

f_k = falazat karakterisztikus nyomószilárdsága, f_{k0} = falazat karakterisztikus nyírószilárdsághoz, E = rugalmassági modulus,

f_{k1} = hajlítósilárdság, fekvőhézaggal párhuzamos tönkrementeli síkon, f_{k2} = hajlítósilárdság, fekvőhézagra merőleges tönkrementeli síkon

* Porotherm 30 N+F Rapid termékhez a „PTH-Dryfix ragasztó” és „PTH-Rapid (T) vékonyhabarcs” osztlop tartozik, míg a PTH 30 N+F neo termékhez az „M5 L habarcs”, „M10 G habarcs” és M2,5F habarcs” osztlopok.

Falazatok

tervezési előírásai

A táblázatban megadott tulajdonságúaktól eltérő kötőanyag alkalmazása esetén, a falazat karakterisztikus nyomószilárdsági értékét (f_k) - a falazóelem-csoport besorolással rendelkező falazóelemek esetén - a falazóelem szabványos nyomószilárdsági értéke, illetve a habarcs nyomószilárdsági értékének felhasználásával, az alábbi képletek alapján lehet meghatározni:

Vízszintesen, általános rendeltetésű (G) és könnyű (L) habarccsal teljesen kitöltött vízszintes fugájú falazatok esetében:

$$f_k = K \cdot f_b^{0,7} \cdot f_m^{0,3}$$

Vékonyrétegű falazóhabarcs esetén:

$$f_k = K \cdot f_b^{0,7}$$

ahol egyes jelölések jelentése:

f_k a falazat nyomószilárdságának karakterisztikus értéke N/mm^2 -ben,

K állandó

f_b a falazóelem szabványos nyomószilárdsága a működő terhelő hatások irányában, N/mm^2 -ben,

f_m a habarcs nyomószilárdsága N/mm^2 -ben (mindig $< 20 N/mm^2$, illetve $< 2f_b$)

A K értéke az MSZ EN 1996-1-1:2005+A1:2013 alapján a következő értékekkel vehető fel:

Falazóelem		Általános rendeltetésű habarcs (G)	Vékonyrétegű habarcs (T)	Könnyű habarcs (L)	
				$600 \leq \rho_d \leq 800 \text{ kg/m}^3$	$800 < \rho_d \leq 1300 \text{ kg/m}^3$
égett agyag	1. csoport	0,55	-	0,3	0,4
	2. csoport	0,45	0,7	0,25	0,3
	3. csoport	0,35	0,5	0,2	0,25
adalékanyag beton	1. csoport	0,55	-	-	-

A nyírószilárdság karakterisztikus értékének (f_{vk}) szükséges f_{vk0} érték az alábbi táblázatból olvasható ki.

Falazóelem	$f_{vk0} [N/mm^2]$		
	Általános rendeltetésű habarcs		Könnyű rétegű falazóhabarcs
égett agyag	M10-M20	0,30	0,30
	M2,5-M9	0,20	
	M1-M2	0,10	
adalékanyag beton	M10-M20	0,20	0,15

Falazott szerkezetek

A Wienerberger által forgalmazott falazóelemekből készülő falazott szerkezeteket a méretezése történhet részletes, vagy egyszerűsített módon.

A falazott szerkezet teherbírási határállapotát befolyásolja az alkalmazott alapanyag és a kivitelezés milyensége, minősége. Ezt fejezi ki falazott szerkezet besorolási osztálya, és ezek tükrében a γ_M **parciális biztonsági tényező**. A tényező értékét az alábbi táblázatban foglalt jellemzők függvényében lehet meghatározni.

Kivitelezési szempont	Besorolási osztály				
	1.	2.	3.	4.	5.
A munka felügyeletét az építési vállalkozó által alkalmazott, megfelelően képzett és tapasztalt személy végzi.	X	X	X	X	X
A munka ellenőrzését az építési vállalkozó alkalmazottaitól független, megfelelően képzett és tapasztalt személy végzi.	X	X	X		
A habarcs és a kitöltőbeton szilárdságának, a helyszínen készített próbatesteken végzett, laboratóriumban történő mérése, ellenőrzése.	X	X			
Tervezett összetételű, gyári falazóhabarcsot kell a falazáshoz használni.	X				
Helyszínen is keverhető receptbeton és recepthabarcs is használható a falazáshoz.			X	X	X
A hézagok habarccsteltettsége legalább	100%	100%	100%	90%	80%
használandó elemméret	legalább feles, vagy nagyobb	X	X		
	legalább negyed, vagy nagyobb			X	X
elemdarabolás módja	gépi fűrészelés	X	X		
	kézi fűrészelés			X	X
A készülő falazat anyaga	γ_M parciális biztonsági tényező				
I. kategóriájú falazóelem + tervezett összetételű habarcs	1,5	1,7	2,0	2,2	2,5
I. kategóriájú falazóelem + recepthabarcs	1,7	2,0	2,2	2,5	2,7

Egy építményszinten belüli csak egyféle építési rendszer tartószerkezeti felhasználása megengedett. Szintenkénti különböző rendszer alkalmazása minden esetben tervezői ellenőrzés kérdése.

Pillér jellegű szerkezetek esetében az MSZ EN 1996-1-1 szerkesztési szabályai alapján megengedett **legkisebb teherhordó falazott szerkezeti keresztmetszet 0,04 m²**. A kivitelezési biztonság okán azonban **javasolt legalább két falazóelem hosszúságú pillérméretet** tervezni.

Vázkitöltő, illetve földemre ültetett falazatok esetében javasolt - a későbbi károsodás elkerülése érdekében - a földem-lehajlás I/250-es korlát használatának felülvizsgálata. A MSZ EN 1992-1-1 (Eurocode 2: Betonszerkezetek tervezése 1-1. rész: Általános és az épületekre vonatkozó szabályok) alapján korlátozni kell a vasbeton szerkezetek azon lehajlásait, melyek a szerkezettel szomszédos szerkezeteket károsíthatják. A megvalósítást követően a kvázi állandó terhek hatására kialakuló lehajlásra vonatkozó, **a támaszköz 500-ad részére felvett határérték szokásos esetekben megfelelő**. A szomszédos szerkezeti részek érzékenységtől függően egyéb határértékek is figyelembe vehetők. A MSZ EN 1990:2011 (Eurocode: A tartószerkezetek tervezésének alapjai) szabvány szerint a hazai tapasztalatok alapján az elemekből – úgyszintén mint téglák – épített emeletmagas válaszfalak (kitöltő falak) - a stabilitásukat biztosító felső kiékelte hézagokkal együtt – **mintegy 10-12 mm-t képesek összenyomódni törés nélkül**. A vízszintes tartószerkezet teljes körű tervezése – így annak megengedett alakváltozásának megfelelő korlátozása is – a tartószerkezeti tervező felelőssége.

A szerkezetek tartósságára tekintettel a Porotherm elemekből készült szerkezeteket minden esetben a környezeti kitételnek megfelelően védeni kell, jellemzően vakolattal kell ellátni.

A tartószerkezeti tervezés során tekintettel kell lenni az épület egyes alkotóelemeinek, eltérő anyaguk miatti eltérő hőtágulási együtthatóira, illetve az őket érő különböző hőterhelésekre. Az eltérő hőtágulás és igénybevétel okán, tervezéskor figyelembe kell venni az így fellépő plusz feszültségeket a kapcsolódó falazott szerkezetekben (pl. vasbeton földem hőtágulása okozta plusz nyíró-igénybevétel a falazaton).

Esetleges terhek:

Hasznos teher (lakóépület): 2,0 kN/m²
 Hóteher: 0,66 kN/m²

A terhek tervezési értéke

Tetőszerkezet: $q_d = (1,35 \times 1,3 + 1,5 \times 0,66) / \cos 36^\circ = 3,4 \text{ kN/m}^2$

Tetőtér belső födém: $q_d = 1,3 \times 1,1 = 1,49 \text{ kN/m}^2$

I. födém: $q_d = 1,35 \times 5,58 + 1,5 \times 2,5 + 1,5 \times 2 = 14,28 \text{ kN/m}^2$

II. födém: $q_d = 1,35 \times 5,58 + 1,5 \times 0,5 + 1,5 \times 2 = 11,78 \text{ kN/m}^2$

PTH 44 X-term Rapid falazat: $g_d = 1,35 \times 3,66 = 4,94 \text{ kN/m}^2$

Terhek a vizsgált falon

Tetőszerkezetről áthatódó terhek:

$$F_{Td} = (1,49 \times 6,50/2 + 3,40 \times 15,20/2) \times 4,25 = 130,40 \text{ kN}$$

A födémekről áthatódó terhek:

$$F_{IId} = 11,78 \times 6,30/2 \times 4,25 = 157,70 \text{ kN}$$

$$F_{Id} = 14,28 \times 6,30/2 \times 4,25 = 191,20 \text{ kN}$$

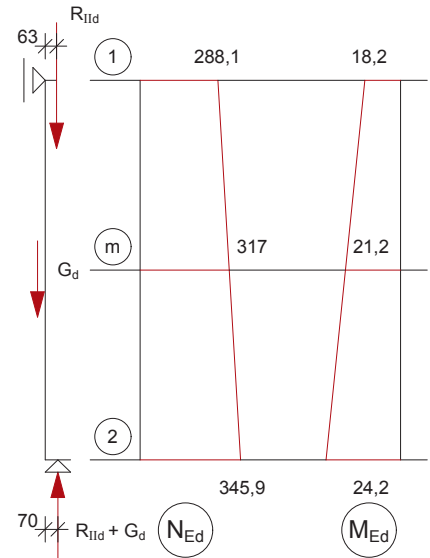
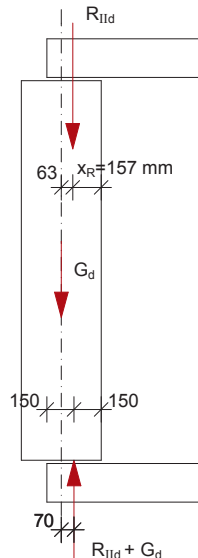
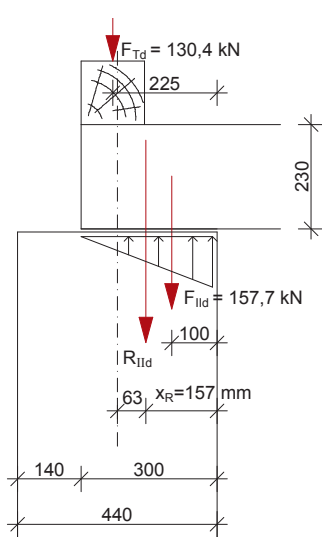
A fal súlya szintenként: $G_d = 4,94 \times 2,75 \times 4,25 = 57,8 \text{ kN}$

Emeleti fal ellenőrzése:

Igénybevételek:

$$R_{IId} = 130,4 + 157,7 = 288,1 \text{ kN}$$

$$x_R = (130,4 \times 225 + 157,7 \times 100) / 288,1 = 157 \text{ mm}$$

A fal ellenőrzése:

PTH 44 X-term Rapid
 vékonyhabarcsos falazat

$$f_k = 2,76 \text{ N/mm}^2$$

$$K_E = 1\ 000$$

$$\gamma_M = 2,0$$

$$f_d = 2,76/2 = 1,38 \text{ N/mm}^2$$

A minimális külpontosság:

$$0,05 t = 0,05 \times 440 = 22 \text{ mm}$$

$$h_{eff} \approx 3\ 000 \text{ mm}$$

Karcúság:

$$h_{eff} / t = 3\ 000 / 440 = 6,8$$

Kezdeti külpontosság:

$$e_i = h_{eff} / 450 = 3\ 000 / 450 = 7 \text{ mm}$$

MEGFELEL!

	$M_i, m / N_i, m$	e_i	$e_{l, mk}$	e_{mk} / t	ϕ_m	N_{Rd}	N_{Ed}
	[mm]	[mm]	[mm]	-	-	(kN)	(kN)
1	63	7	70	-	-	1138,5	> 288,1
m	67	7	74	0,17	0,633	1057,0	> 317,0
2	70	7	77	-	-	1085,4	> 345,9

A kúszás okozta külpontosság-növekményt elhanyagoljuk.

$$N_{Rdm} = 0,633 \times 2\ 750 \times 440 \times 1,38 = 1057,0 \text{ kN}$$

$$N_{Rd1} = 2\ 750 \times 300 \times 1,38 = 1138,5 \text{ kN}$$

$$N_{Rd2} = 2\ 750 \times 286 \times 1,38 = 1085,4 \text{ kN}$$

Falazatok

Tervezési előírásai

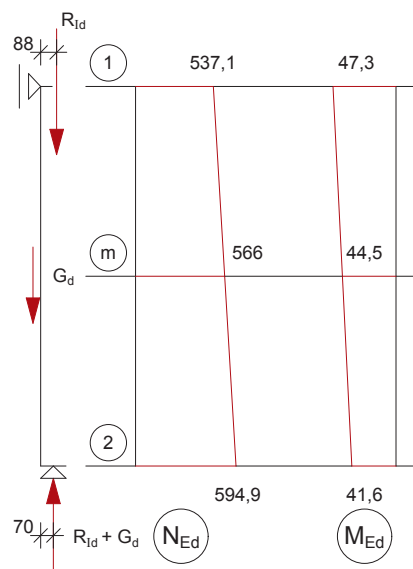
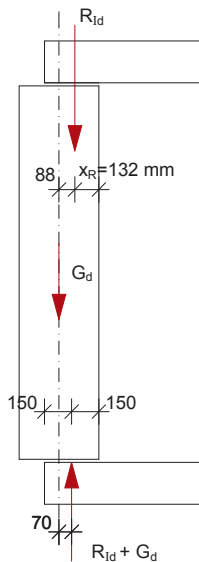
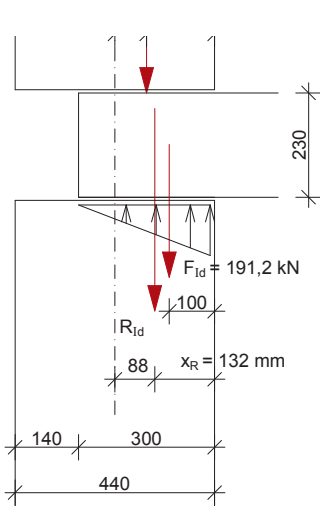
A földszinti fal ellenőrzése

Igénybevételek:

$$R_{ld} + G_d = 345,9 \text{ kN}$$

$$R_{ld} = 345,9 + 191,2 = 537,1 \text{ kN}$$

$$x_R = (345,9 \times 150 + 191,2 \times 100) / 537,1 = 132 \text{ mm}$$

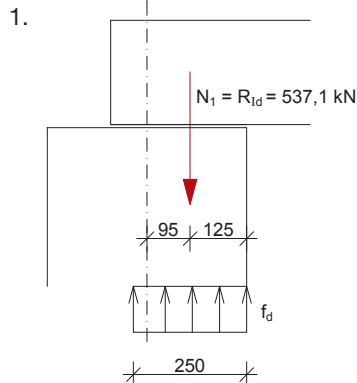
A fal ellenőrzése:

	$M_{i,m} / N_{i,m}$	e_i	$e_{i,mk}$	e_{mk} / t	ϕ_m	N_{Rd}	N_{Ed}
	[mm]	[mm]	[mm]	-	-	(kN)	(kN)
1	88	7	95			948,8	> 537,1
m	79	7	86	0,2	0,572	955,1	> 566,0
2	70	7	77			1085,4	> 594,9

MEGFELELI!

A kúszás okozta külpontosság-növekményt elhanyagoljuk.

$$N_{Rdm} = 0,572 \times 2\,750 \times 440 \times 1,38 = 955,1 \text{ kN}$$

$$N_{Rdl} = 250 \times 2\,750 \times 1,38 = 948,8 \text{ kN}$$

2. lásd az emeleti számításban, mivel azonos a külpontosság

Falazatok

Tervezési előírásai

PTH 44 X-therm Rapid Dryfix falazat

$$f_k = 1,9 \text{ N/mm}^2$$

$$K_E = 600$$

$$\gamma_M = 2,0$$

$$f_d = 1,9/2 = 0,95 \text{ N/mm}^2$$

Az igénybevételek változatlanok, csak az ellenállás módosul f_d és K_E változása miatt.

Emeleti fal ellenőrzése

	$M_{i,m} / N_{i,m}$	e_i	$e_{i,mk}$	e_{mk} / t	ϕ_m	N_{Rd}	N_{Ed}
	[mm]	[mm]	[mm]	-	-	(kN)	(kN)
1	63	7	70	-	-	783,8	> 288,1
m	67	7	74	0,17	0,608	698,9	> 317,0
2	70	7	77	-	-	747,2	> 345,9

MEGFELEL!

$$N_{Rd1} = 2 \cdot 750 \cdot 300 \cdot 0,95 = 783,8 \text{ kN}$$

$$N_{Rd2} = 2 \cdot 750 \cdot 286 \cdot 0,95 = 747,2 \text{ kN}$$

$$N_{Rdm} = 0,608 \cdot 2 \cdot 750 \cdot 440 \cdot 0,95 = 698,9 \text{ kN}$$

Földszinti fal ellenőrzése

	$M_{i,m} / N_{i,m}$	e_i	$e_{i,mk}$	e_{mk} / t	ϕ_m	N_{Rd}	N_{Ed}
	[mm]	[mm]	[mm]	-	-	(kN)	(kN)
1	88	7	95	-	-	653,1	> 537,1
m	79	7	86	0,2	0,546	627,6	> 566,0
2	70	7	77	-	-	747,2	> 594,9

MEGFELEL!

$$N_{Rdm} = 0,546 \cdot 2 \cdot 750 \cdot 440 \cdot 0,95 = 627,6 \text{ kN}$$

$$N_{Rd1} = 2 \cdot 750 \cdot 250 \cdot 0,95 = 653,1 \text{ kN}$$

$$N_{Rd2} = 747,2 \text{ kN}$$

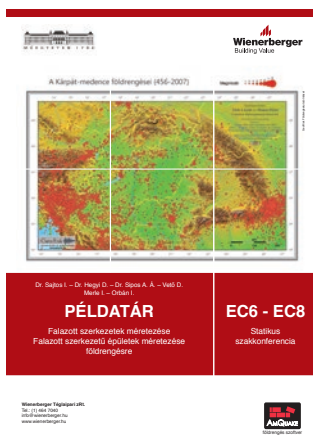
Mérnöktámogatás

Az EUROCODE alapú, normál hőmérsékletű tervezéshez nyújt segítséget a „Falazott tartószerkezetek, Tervezés az Eurocode alapján” c. kiadvány.

Falazatok

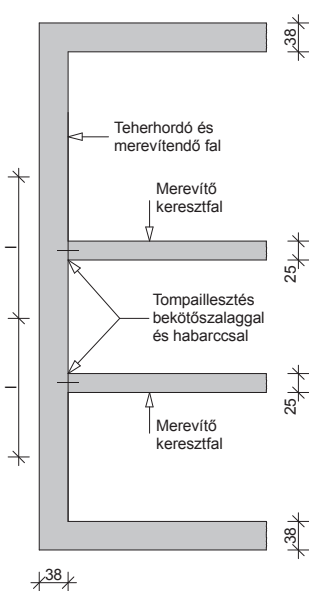
tervezési előírásai

Méretezés földrengés hatásaira

Falazott szerkezetű épületek földrengés hatása elleni tervezését az *MSZ EN 1998-1:2004/A1:2013 Eurocode 8: Tartószerkezetek tervezése földrengésre. 1. rész: Általános szabályok, szeizmikus hatások és az épületekre vonatkozó szabályok* szerint kell elvégezni.

A tervezés / ellenőrzés szakszerű elvégzéséhez nyújt segítséget a „*PÉLDATÁR Falazott szerkezetek méretezése, Falazott szerkezetű épületek méretezése földrengésre*” című kiadványunk.

Bekötőszalagos falazatcsatlakozás méretezése

Rapid technológiánál

A bekötőszalagra ható terhelések

Az acél bekötőszalagokra vonatkozó, a kihúzási kísérletek alapján engedélyezett terhelések:

Habarcscsajtó	Engedélyezett acél bekötőszalag terhelés (kN) bekötési hosszúság legalább 15 cm
Porotherm Rapid vékony falazóhabarcs	1,7

Az acél bekötőszalag elhelyezése

Rapid technológiánál

Az acél bekötőszalagokat elsősorban a harmad pontokban kell elhelyezni. Annak érdekében, hogy ne túl sok bekötőszalag kerüljön a harmad pontokba (pl. nagy falterhelések esetén), az acél bekötőszalagokat el lehet osztani a szintmagasságban, pl. minden második, vagy minden fekvőhézagba lehet helyezni.

Tompa illesztéssel csatlakoztatandó keresztfalak beépítési hosszúsága - számítás:

A számítás alapjai

Az acél bekötőszalagokat úgy kell méretezni, hogy azok a tartófal vertikális terhelésének legalább 1/100-át a falmagasság harmad pontjaiba továbbítsák.

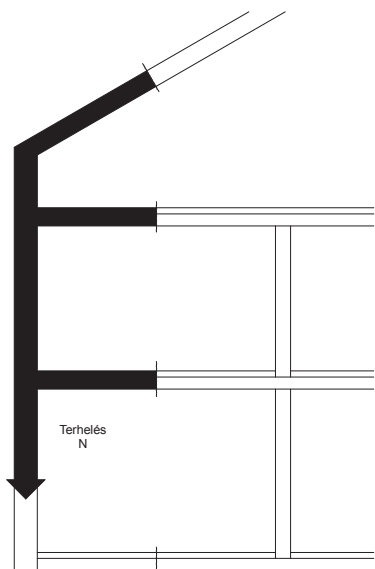
Méretezési példa

Az alábbi adatok adottak:

- Méretetek: merevítendő fal $d = 38$ cm
 merevítő keresztfal $d = 25$ cm
 a kimerevítendő falhoz tartozó betorkollás hosszúság
 falhosszúság $l = 6$ m
 acél bekötőszalagok bekötési hossza = 15 cm

Építőanyagok: 11 N/mm² Porotherm Rapid falazóelem
 Porotherm Rapid vékonyrétegű falazóhabarcs

Terhelés: tartó fal normál ereje = 140 kN/m
 (normál erő 1/2 tető-, 1/2 földemfelületből és falból adódik)

Keressük: hány darab acél bekötőszalagra van szükség?

Számítás:

Falterhelés: $6,0 \text{ m} \times 140 \text{ kN/m}^2 = 840 \text{ kN}$

Az acél bekötőszalagokat a becsatlakozási terület többletterhelésének 1/100-át kitevő horizontális terhelésre kell méretezni harmadpontonként (h/3).

$$840 \text{ kN}/100 = 8,4 \text{ kN} \times 2 = 16,8 \text{ kN}$$

A szükséges acél bekötőszalagok száma a 16,8 kN többletterhelés és az acél bekötőszalag teherbírásának hányadosából adódik:

$$16,8 / 1,7 = 9,9 \text{ azaz } 10 \text{ acél bekötőszalag}$$

Ez azt jelenti, hogy a fal magasságában összesen 10 db acél bekötőszalagot kell beépíteni.

(Összehasonlítás a következő táblázattal: Porotherm Rapid vékonyrétegű falazóhabarcs, becsatlakozási hosszúság: 6,00 m, a tartófal normál ereje 140 kN/m, szükséges acél bekötőszalagok száma: 10 darab.)

A szükséges lapos acél bekötőszalagok száma

Porotherm Rapid vékonyrétegű falazóhabarcs esetén

Becsatlakozási hosszúság l_1 ill. l_2 (m)	A merevítendő fal átlagos falterhelése (kN/m)															
	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140	150	160	170	180	190	200
3	2	3	3	3	4	4	4	5	5	5	6	6	7	7	7	8
4	3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	9	10
5	3	4	5	5	6	6	7	8	8	9	9	10	11	11	12	12
6	4	5	5	6	7	8	8	9	10	10	11	12	13	13	14	14
7	5	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15	15	16	17
8	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	18

Áthidalók

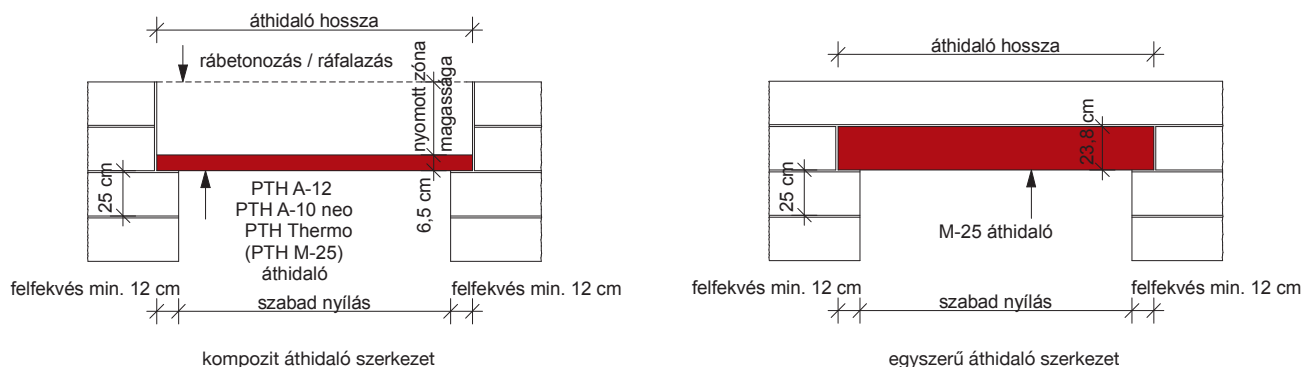
tervezési előírásai

Építészeti tervezés

A **Porotherm áthidalók kerámia kéregelemes előfeszített vasbeton áthidalók**, azaz olyan áthidalók, amelyeknek van egy vályú alakú kerámia kérge, és az kerül kitöltésre előfeszített vasbetonnal. Az áthidalók alkalmazásával egységes kerámia felület alakítható ki a falazatban.

A **kompozit áthidaló szerkezetek kialakításhoz alkalmas áthidalók** (PTH Thermo áthidaló, PTH A-12, PTH A-10 neo) csak a **helyszíni nyomott** öv kialakításával nyerik el **végleges teherbírásukat**, így építés közben szükséges az alátámasztásuk, míg a **PTH M-25 áthidaló teljes keresztmetszetében üzemben előregyártott egyszerű áthidaló**, így - az eldőlés, kiborulás elleni biztosítása esetén - beépítés közben is terhelhető. A Porotherm M-25 áthidaló esetében, amennyiben a teherbírás számítás során a helyszínen az áthidalóra kerülő vasbeton szerkezet is figyelembe van véve, mint a teherbírásban részt vevő szerkezet, és az áthidaló a végleges terhelést (annak jelentős részét) megkapja, akkor az áthidalót építés közben is alá kell támasztani.

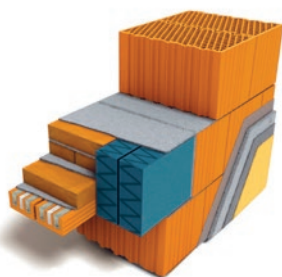
A kompozit áthidaló szerkezet építésére alkalmas áthidalók esetében a **nyomott öv kialakítása lehetséges helyszíni beton, tömör téglá ráfalazás, vagy üreges téglá ráfalazás** használatával is. A nagy üregtérfogatú tégláknak az áthidalók nyomott öveként való alkalmazása esetén a létrejövő nyíláskiváltó szerkezet teherbírása számottevően kisebb, mint tömör téglá, vagy beton alkalmazása esetén, ezért kialakítása elsősorban nem teherhordó falazatok esetén ajánlott. Ilyen jellegű nyomott öv kialakítás esetén feltétlenül javasoljuk, hogy az áthidaló teherbírását az épület tartószerkezet-tervezője a megadott teherbírasi táblázatok alapján számíttással ellenőrizze le.

Méretkoordináció

Az áthidalók hosszirányban 25 cm-es méretlépcsővel készülnek. Ezzel igazodnak a PTH falazati építési rendszerhez 25 cm-es moduljához.

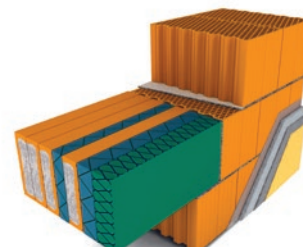
A kompozit áthidalók építésére alkalmas áthidalók (PTH Thermo áthidaló, PTH A-12, PTH A-10 neo) a helyszíni nyomott öv kialakításával illeszkedik magassági értelemben is a 25 cm-es modulhoz. A PTH M-25 egyszerű áthidalóként alkalmazva külön tervezés nélkül is illeszkedik a 25 cm-es magassági modulhoz. Kompozit szerkezetként való alkalmazás esetén a nyomott öv magasságának megválasztásával illeszthető az épület magassági rendjébe.

A-12 / Thermo + 2 sor kmt

A-10 neo + válaszfal

M-25

Vakolat

Az áthidalók teljes élettartalma idejére való betontakarás biztosítása érdekében, illetve a megadott tűzállósági határérték elérése érdekében az áthidalókat vakolattal kell védeni.

Épületfizikai tervezés

A Porotherm áthidalókból készített nyíláskiváltásokat minden olyan beépítési helyzetben, ahol a fogadó falszerkezettel szemben hőtechnikai követelmények vannak, **hőtechnikailag méretezni kell**. A szerkezetek **hőtechnikai méretezése az egyes termékek adatlapján megadott értékekkel** végezhető.

Külső falakban lévő nyílások esetében az előregyártott áthidalókkal együtt hőszigetelés is elhelyezésre kerül a nyíláskiváltó szerkezetbe. Az egyes falazóelemekhez javasolt, hőszigeteléssel kombinált áthidaló szerkezeteket kialakítására a csomóponti példákban találhatóak megoldások.

Akusztikai tervezés

Az áthidalókat is tartalmazó falazatok akusztikai teljesítményének számításához az áthidalók felületsúlyát az alábbi értékekkel lehet figyelembe venni. A megadott értékek egy darab áthidaló egy négyzetméternyi felületére jutó súlyát jelentik.

Termék	Felületsúly (kg/m ²)
PTH M-25 áthidaló	144
PTH Thermo áthidaló	215
PTH A-12 áthidaló	215
PTH A-10 neo áthidaló	195,4

Tűzvédelmi tervezés

A Porotherm áthidalók tűzállósági határértéke és tűzvédelmi osztálya az egyes termékek adatait tartalmazó táblázatokban találhatóak. Az áthidalók tűzállósági határértéke – kísérletekkel igazolt módon – a termék-adatlapokon megadott vakolatfajttal, és vastagságban az ott szereplő értékig javítható. Az egyes szerkezetek minden olyan esetben használhatóak, ahol a hatályos tűzvédelmi szabályzat adta követelmények ezt lehetővé teszik, vagy egyéb jogszabály, előírás másként nem rendelkezik.

Az áthidalókra vonatkozó tűzállósági teljesítmény követelményeket a hatályos OTSZ [54/2014. (XII. 5.) BM rendelet] a fogadó falazat követelményeihez köti [16. § (2)]. Részletesen lásd az alábbi táblázatban:

Követelmény	Fogadó falazat
y Rx*	tűzfalban tűzgátló falban tűzgátló válaszfalban
teherhordó pillér követelménye	minden más eset

* ahol y a vonatkozó tűzvédelmi osztály követelményt, míg Rx a tűzállósági határérték követelményt jelenti

A részletes követelményeket tartalmazó táblázatot lásd a Falazatok tervezése fejezet tűzvédelmi részénél (75. oldal).

Áthidalók

tervezési előírásai

Tartószerkezeti tervezés

A Porotherm áthidalókkal tervezett nyíláskiváltásokat a hatályos magyar tartószerkezeti szabványsorozat (EUROCODE) alapján kell méretezni. A méretezéshez szükséges teherbírasi adatok - minden egyes termékhez külön-külön - a számítás javasolt menetét bemutató mintapéldák után találhatók.

A közölt teherbírasi adatokból a köztes értékek lineáris interpolációval meghatározhatóak. Amennyiben a terhelés nem egyenletesen megoszló teher, akkor a számított M_{Ed} és V_{Ed} értékek az M_{Rd} és F_{Rd} értékekkel összehasonlítva elvégezhető a méretezés, de a felfekvést mindig külön ellenőrizni kell.

Mintapéldák

A számítási mintapéldákban a födém Porotherm gerendás előregyártott szerkezet úsztatott padlóval, különböző burkolatokkal. A falazat Porotherm vázkerámiával készül. A hasznos terhelést lakás funkcióhoz határoztuk meg. A válaszfalak súlyát (ahol figyelembe vettük) $3,0 \text{ kN/m}^2$, a födémeken egyenletesen megoszló teherként közelítettük (födémek méretezéséhez javasoljuk a válaszfal konkrét helyén erősíteni a födémeket, de az áthidalók vizsgálatánál jó közelítést ad az átlagérték alkalmazása). Az áthidalt fesztávok járatos méretek.

A számítások során a következő közelítésekkel élünk: ha van az áthidaló felett felfalazás, akkor az a fal teljes vastagságában készül, azaz a hőszigetelés súlycsökkentését elhanyagoltuk; a vasbeton koszorú a fal teljes vastagságában vasbeton szerkezet, a hőszigetelés súlycsökkentését szintén elhanyagoltuk; a falazat súlyánál elhanyagoltuk a habarcs téglától különböző testsűrűségét.

Tömör fal esetén az EUROCODE megengedi, hogy figyelembe vegyünk az áthidalót terhelő fal átboltozódását. Egy 45° -os kúp által kimetszet felület terhét kell csak figyelembe venni. Természetesen a fal vizsgálatánál a csatlakozó falszakaszok teljes terhelését figyelembe kell venni, de a gerenda és a felfekvés vizsgálata is elvégezhető a csökkentett terheléssel. Az elméleti fesztávot kell használni a háromszög felvételénél: $l = l_0 + 2 \times \min \{t/2; h/2\}$, ahol t a felfekvés és h a tartó magassága, l_0 a szabad nyílásköz.

Az ellenőrzést kétféleképpen végezhetjük:

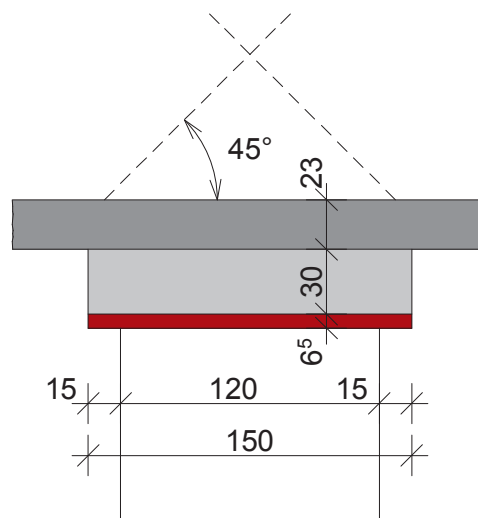
- Az áthidalóra jutó teher és az áthidaló által felvehető egyenletesen megoszló terhelés összehasonlításával. Ehhez szükségünk lehet a háromszög szerint (vagy másként) megoszló teher átszámítására megoszló terheléssé. Háromszög szerint megoszló teher esetén $2/3q_{max}$ értékkel adhatjuk hozzá az egyenletesen megoszló terhekhez a háromszög szerint megoszló terhelést. Az a) pont szerint a nyomatéki teherbírás pontosan számítjuk, míg a nyíróerő hatását felülbecsüljük.
- Kiszámítjuk a terhekből kialakuló igénybevételeket, és azokat hasonlítjuk össze az áthidaló teherbírásával (ellenállásával). A háromszög szerint megoszló terhekből keletkező maximális nyomaték $q_{max} \times l^2 / 12$, a maximális nyíróerő $q_{max} \times l / 4$.

Egyenletesen megoszló terhelés esetén elegendő az a) módszert alkalmazni. Ha a terhelés nem egyenletes megoszló, akkor az a) és a b) módszer is alkalmazható. Ha koncentrált teher is van, akkor a b) módszer alkalmazása ad megbízható eredményt.

Kompozit áthidaló szerkezet méretezése, 1. példa

A földém súlyelemzése:

réteg	vastagság (cm)	sűrűség (kN/m ³)	réteg súlya (kN/m ²)
kerámia burkolat ragasztva	1,0	25,0	0,25
aljzatbeton	5,0	25,0	1,25
úszató réteg	4,0	1,5	0,06
földém (egyszeres gerendaosztás, 60 cm-es tengelytávolsággal, 6 cm felbetonnal)	23,0		3,10
vakolat	1,0	18,0	0,18
összesen (kN)			4,84

Tervezési alapadatok:

Geometria:

Nyílásköz: 1,20 m

Felfekvés: 15 cm

Áthidaló: 3 db **PTH A-12**, 150 cm-es

Nyomott zóna: 4 sor tömör km. téglafalazat (~ 30 cm magas)

$f_b = 20 \text{ N/mm}^2$, $f_m = 10 \text{ N/mm}^2$,

$\rho = 16 \text{ kN/m}^3$

Koszorú magassága: 23 cm

Falazat

típusa: PTH 38 X-therm

Tégla

elemszilárdsága: 10,00 N/mm²

szabv. nyomószilárdsága: 11,38 N/mm²

fajsúlya: 7,40 kN/m³

Habarc

típusa: M10

szilárdsága: 10,00 N/mm²

Vakolat:

2 x 1,5 cm (kétoldali)

A vizsgált áthidaló feletti szinten tömör fal van.

A terhelő földém szabad nyílásköze: 4,0 m

A falazat súlya:

$g_{fal} = 0,38 \times 7,4 + 2 \times 0,015 \times 18 = 3,35 \text{ kN/m}^2$

A koszorú súlya:

$g_{koszorú} = 0,38 \times 0,23 \times 25,0 = 2,18 \text{ kN/m}$

Az elméleti támaszköz:

$l = 1,20 + 2 \times \min\{0,15 / 2; (0,065 + 0,30 + 0,23) / 2\} = 1,35 \text{ m}$.

$$p_{d,földém} = \gamma_g g_k + \gamma_q q_k + \gamma_g g_{k,válaszfal} = 1,35 \times 4,84 + 1,5 \times 2,0 + 1,5 \times 3,0 = 14,03 \text{ kN/m}^2$$

$$p_{d,áthidaló,1} = p_{d,földém} + g_{d,koszorú} + g_{d,fal} + g_{d,áthidaló} = 14,03 \times 4,0 / 2 + 1,35 \times (2,18 + 0,30 \times 0,38 \times 16 + 3 \times 0,14) = 34,03 \text{ kN/m}$$

$$p_{d,áthidaló,2} = g_{d,emelet} = 1,35 \times 3,35 \times 1,35 / 2 = 3,05 \text{ kN/m}$$

a) módszer

$$p_{d,áthidaló} = p_{d,áthidaló,1} + 2/3 \times p_{d,áthidaló,2} = 34,03 + 3,05 \times 2/3 = 36,06 \text{ kN/m}$$

Egy darab 1,50 m-es áthidaló teherbírása C típusú beépítés esetén (km. téglafalazás 30 cm) interpolálva 12,5 és 25 cm-es felfekvés közé:

$$q_{Rd} = 12,22 + (15,88 - 12,22) / 12,5 \times 2,5 = 12,95 \text{ kN/m}$$

$$36,06 / 12,95 = 2,78,$$

azaz 3 db áthidaló elegendő.

A felfekvés ellenőrzése:

$$f_{bRd,min} = 0,33 + (0,58 - 0,33) / 12,5 \times 10 = 0,53 \text{ N/mm}^2$$

$$f_{bRd} = 0,35 \times 11,38^{0,7} \times 10^{0,3} / 2,2 = 1,74 \text{ N/mm}^2$$

$$(\gamma_M = 2,2)$$

$$1,74 \text{ N/mm}^2 > 0,53 \text{ N/mm}^2$$

MEGFELEL.

Áthidalók

tervezési előírásai

Félig előregyártott áthidaló méretezése, 2. példa

A földem súlyelemzése:

réteg	vastagság (cm)	sűrűség (kN/m ³)	réteg súlya (kN/m ²)
parketta	2,5	6	0,2
aljatbeton	5,0	25,0	1,25
úsztató réteg	4,0	1,5	0,06
földem (egyszeres gerendaosztás, 60 cm-es tengelytávolsággal, 6 cm felbetonnal)	23,0		3,80
vakolat	1,0	18,0	0,18
összesen (kN)			5,31

Tervezési alapadatok:

Geometria:

Nyílásköz: 1,50 m
 Felfekvés: 12,5 cm
 Áthidaló: 3 db **PTH A-12**, 175 cm-es
 Nyomott zóna: 22 cm vasbeton

Koszorú magassága: 23 cm

Falazat típusa: PTH 38 X Rapid

Tégla

elemszilárdsága: 10,00 N/mm²
 szabv. nyomószilárdsága: 11,38 N/mm²
 fajsúlya: 7,40 kN/m³

Habarcs

típusa: PTH Rapid vékonyrétegű falazóhabarcs

Vakolat: 2 x 1,5 cm (kétoldali)

A vizsgált áthidaló feletti emeleten egy pillér (Q_d = 50 kN) támaszkodik fel az áthidaló tengelyében.
 A terhelő földem szabad nyílásköze: 6,0 m

A koszorú és rábetonozás súlya:

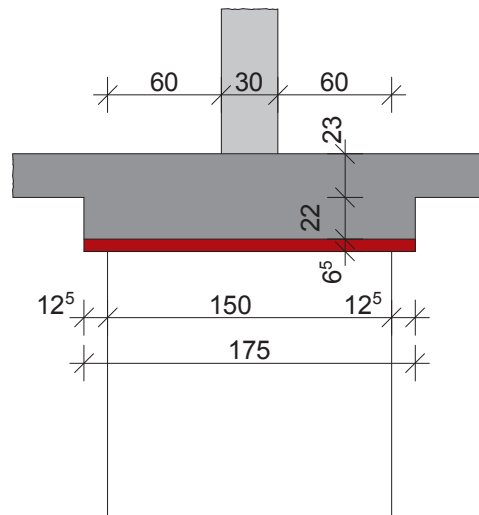
$$g_{\text{koszorú}} = 0,38 \times 0,45 \times 25,0 = 4,27 \text{ kN/m}$$

Az elméleti támaszköz:

$$l = 1,5 + 2 \times \min\{0,125 / 2; (0,065 + 0,45) / 2\} = 1,62 \text{ m}$$

$$p_{d,\text{földem}} = \gamma_g g_k + \gamma_q q_k = 1,35 \times 5,31 + 1,5 \times 2,0 = 10,16 \text{ kN/m}^2$$

$$p_{d,\text{áthidaló}} = p_{d,\text{földem}} + g_{d,\text{koszorú}} + g_{d,\text{áthidaló}} = 6,0/2 \times 10,16 + 1,35 \times (4,27 + 3 \times 0,14) = 36,81 \text{ kN/m}$$

b) módszer

$$M_{Ed} = p_{d,\text{áthidaló}} \times l^2 / 8 + Q_{d,\text{emelet}} \times l / 4 = 36,81 \times 1,62^2 / 8 + 50 \times 1,62 / 4 = 32,32 \text{ kNm}$$

Az EC szerint a nyíróerő-ábra maximális értékénél kisebb a nyíróerő tervezési értéke, melyet az ellenőrzéskor figyelembe kell venni. Azaz a nyíróerő-ábrát a feltámaszkodás szélétől d távolságra „levághatjuk”. d értékét most a betonozással együtt számíthatjuk.

$$V_{Ed} = p_{d,\text{áthidaló}} \times (l_0 - 2 \times d) / 2 + Q_d / 2 = 36,81 \times (1,5 - 2 \times 0,48) / 2 + 50 / 2 = 34,93 \text{ kN}$$

Egy darab áthidaló teherbírása A típusú beépítés esetén (rábetonozás 45 cm):

$$M_{Rd} = 14,03 \text{ kNm}$$

$$F_{Rd} = 16,63 \text{ kN}$$

(F_{Rd} a maximális erőbevezetés értékét adja meg, ami a nyírási ellenállással egyezik meg)

$$32,32 / 14,03 = 2,30, \text{ azaz } 3 \text{ db áthidaló szükséges}$$

$$34,93 / 16,63 = 2,10, \text{ azaz } 3 \text{ db áthidaló szükséges}$$

A felfekvés ellenőrzése:

$$F_{Ed,\text{áthidaló}} = p_{d,\text{áthidaló}} \times l / 2 + Q_d / 2 = 36,81 \times 1,62 / 2 + 50 / 2 = 54,81 \text{ kN}$$

$$f_{bRd,\text{min}} = 54,81 \times 1000 / (3 \times 120 \times 125) = 1,21 \text{ N/mm}^2$$

$$f_{bRd} = 0,50 \times 11,38^{0,85} / 2,2 = 1,79 \text{ N/mm}^2 \quad (\gamma_M = 2,2)$$

$$1,79 \text{ N/mm}^2 > 1,21 \text{ N/mm}^2 \text{ MEGFELEL.}$$

Kompozit áthidaló szerkezet méretezése, 3. példa

Tervezési alapadatok:

Geometria:

Nyílásköz:	2,75 m
Felfekvés:	12,5 cm
Áthidaló:	1 db PTH A-12 , 3,00 m-es
Nyomott zóna:	2 sor tömör km. téglafalazat (~ 15 cm magas) $f_b = 20 \text{ N/mm}^2$, $f_m = 10 \text{ N/mm}^2$, $\rho = 16 \text{ kN/m}^3$ $\rho_{\text{vakolat}} = 18 \text{ kN/m}^3$

Koszorú magassága: 23 cm

Falazat

típusa: PTH 12 válaszfallop

Tégla

elemszilárdsága:	5,00 N/mm ²
szabv. nyomószilárdsága:	5,69 N/mm ²
fajsúlya:	8,00 kN/m ³

Habarc

típusa:	M10
szilárdsága:	10,00 N/mm ²

A vizsgált áthidaló feletti szinten tömör fal van.

A terhelő födém szabad nyílásköze: 4,0 m

A falazat súlya:

$$g_{\text{fal}} = g_{\text{áthidaló}} + g_{\text{vakolat}} = 0,12 \times 0,6 \times 16 + 2 \times 0,015 \times 0,15 \times 18 = 0,37 \text{ kN/m}$$

$$p_{\text{d,áthidaló}} = g_{\text{d,fal}} + g_{\text{d,áthidaló}} = 1,35 \times (0,37 + 0,14) = 0,69 \text{ kN/m}$$

a) módszer

Egy darab 3,00 m-es áthidaló teherbírása B típusú beépítés:

$$q = 1,47 \text{ kN/m.}$$

$0,69 / 1,47 = 0,47$, azaz 1 db áthidaló beépítése elegendő.

A felfekvés ellenőrzése:

$$F_{\text{Ed, áthidaló}} = p_{\text{d,áthidaló}} \times l / 2 = 0,69 \times 2,875 / 2 = 0,99 \text{ kN}$$

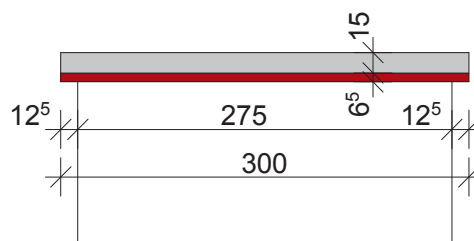
$$f_{\text{bRd, áthidaló}} = 0,99 \times 1000 / (120 \times 125) = 0,07 \text{ N/mm}^2$$

$$f_{\text{bRd,min}} = 0,15 \text{ N/mm}^2$$

$$f_{\text{bRd}} = 0,35 \times 5,69^{0,7} \times 10^{0,3} / 2,2 = 1,07 \text{ N/mm}^2$$

$$(Y_M = 2,2)$$

$1,07 \text{ N/mm}^2 > 0,15 \text{ N/mm}^2$ MEGFELEL.

Áthidalók

tervezési előírásai

Egyszerű áthidaló (PTH M-25) méretezése, 1. példa - Rátámaszkodó falazat

A földem súlyelemzése:

Az Ablak 1,50 m-es nyílásközzel készül, az áthidaló felfekvése 12,5 cm. A 44 cm-es falban 4 db áthidaló lesz elhelyezve. Az áthidaló felett nyílások nélküli vázkerámia falazat található. A falon kétoldali vakolat van 2x1,5 cm-es vastagsággal.

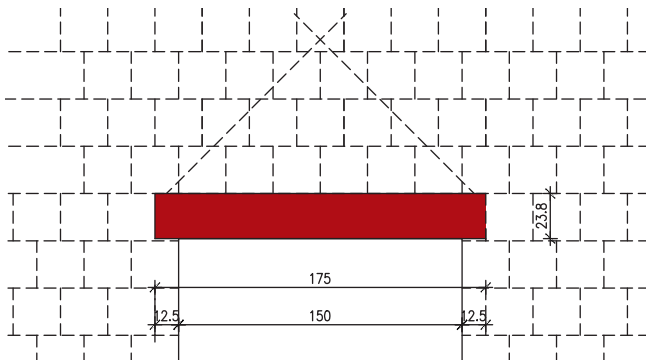
A falazat súlya (PTH 44X és kétoldali vakolat):

$$g_{fal} = 0,44 \times 7,44 + 2 \times 0,015 \times 18 = 3,80 \text{ kN/m}^2$$

Az elméleti támaszköz:

$$L = 1,50 + 2 \times \min\{0,125/2; 0,238/2\} = 1,625 \text{ m.}$$

$$P_{d,áthidaló,1} = 1,35 \times 3,80 \times 1,625/2 = 4,17 \text{ kN/m}$$

a) módszer

megjegyzés: teher összehasonlításánál az áthidaló önsúlyát nem kell figyelembe venni!

az áthidaló ellenőrzése:

$$P_{d,áthidaló} = 4,17 \times 2/3 = 2,78 \text{ kN/m}$$

az áthidaló teherbírása a táblázat szerint nyomott öv nélkül:

$$q_{Rd} = 4 \times 15,19 = 60,76 \text{ kN/m} \quad \text{MEGFELEL!}$$

a felfekvés ellenőrzése vázkerámia falazatra támasztva (10MPa elemzilárdság, 3. falazóelem csoport, általános rendeltetésű habarcs M10):

$$f_{bRd,min} = 1,55 \text{ N/mm}^2$$

$$f_{bRd} = 0,35 \times 10^{0,7} \times 10^{0,3} / 2,2 = 1,59 \text{ N/mm}^2 \quad (\gamma_M=2,2) \text{ MEGFELEL!}$$

b) módszer

megjegyzés: igénybevétel összehasonlításánál az áthidaló önsúlyát (0,35 kN/m) figyelembe kell venni!

$$P_{Ed,áthidaló,3} = 1,35 \times (4 \times 0,35 + 2 \times 0,02 \times 16 \times 0,238) = 2,10 \text{ kN/m}$$

a terhelő nyomaték:

$$M_{Ed} = 4,17 \times 1,625^2 / 12 + 2,10 \times 1,625^2 / 8 = 1,61 \text{ kNm}$$

az áthidaló nyomatéki teherbírása nyomott öv nélkül:

$$M_{Rd} = 4 \times 6,01 = 24,04 \text{ kNm} \quad \text{MEGFELEL!}$$

a terhelő nyíróerő:

Az EC szerint a nyíróerő-ábra maximális értékénél kisebb a nyíróerő tervezési értéke, melyet az ellenőrzéskor figyelembe kell venni. Azaz a nyíróerő-ábrát a feltámaszkodás szélétől *d* távolságra „levághatjuk”; *d* értékét a redukcióhoz felfalazás esetén az áthidaló magasságában vesszük fel, mellyel a biztonságot javára tévedünk.

$$V_{Ed} = 4,17 \times (1,625 - 2 \times 0,238) / 4 + 2,10 \times (1,625 - 2 \times 0,238) / 2 = 2,41 \text{ kN}$$

az áthidaló nyírási teherbírása nyomott öv nélkül:

$$V_{Rd} = 4 \times 12,63 = 50,52 \text{ kN} \quad \text{MEGFELEL!}$$

a felfekvés ellenőrzése vázkerámia falazatra támasztva (10MPa elemzilárdság, 3. falazóelem csoport, általános rendeltetésű habarcs M10):

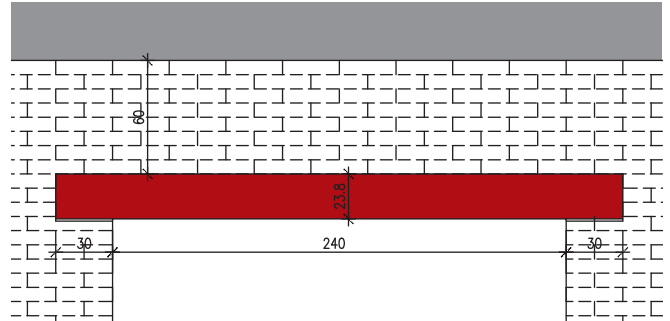
$$f_{bEd} = (4,17 \times 1,625 / 4 + 2,10 \times 1,625 / 2) / (125 \times 65 \times 4) \times 10^3 = 0,104 \text{ N/mm}^2$$

$$f_{bRd} = 0,35 \times 10^{0,7} \times 10^{0,3} / 2,2 = 1,59 \text{ N/mm}^2 \quad (\gamma_M=2,2) \text{ MEGFELEL!}$$

Egyszerű áthidaló (PTH M-25) méretezése, 2. példa - Utólagos kiváltás, közbelső földem és tömör fel esetén

A földem súlyelemzése:

réteg	vastagság (cm)	sűrűség (kN/m ³)	réteg súlya (kN/m ²)
parketta	2,0	0,7	0,01
vakpadló	2,5	0,4	0,01
homokfeltöltés	10,0	16,5	1,65
tégla boltozat	14,0	16,0	2,24
acél gerendák	0,3		0,30
rabciz vakolat	2,0	12,0	0,24
összesen (kN)			4,45

Az ablak 2,40 m-es nyílásközzel készül, az áthidaló felfekvése 30 cm. A 45 cm-es (tömör, nagyméretű téglá szerkezet) falban 6 db áthidaló lesz elhelyezve. Az áthidaló és a földem között 60 cm magas tömör téglá falazat található, a földem felett tömör faltést található. A falon kétoldali vakolat van 2x2,0 cm-es vastagsággal. A terhelő földem szabad nyílásköze 5,50 m.

A falazat súlya:

$$g_{k,fal} = 0,45 \times 16,5 + 2 \times 0,02 \times 16 = 8,06 \text{ kN/m}^2$$

Az elméleti támaszköz:

$$L = 2,40 + 2 \times \min\{0,30/2; 0,238/2\} = 2,64 \text{ m.}$$

$$p_{d,földem} = (1,35 \times 4,45 + 1,5 \times 2,00) \times 3,00/2 = 13,51 \text{ kN/m}$$

$$p_{d,felfalazás a földem alatt} = 1,35 \times 0,60 \times 8,06 = 6,52 \text{ kN/m}$$

$$p_{d,felfalazás a földem felett} = 1,35 \times 2/3 \times 2,40 \times 8,06 = 17,41 \text{ kN/m}$$

(átboltozódás miatt)

$$p_{d,teljes} = 13,51 + 6,52 + 17,41 = 37,44 \text{ kN/m}$$

a) módszer

megjegyzés: teher összehasonlításánál az áthidaló önsúlyát nem kell figyelembe venni!

az áthidaló ellenőrzése:

$$p_{d,áthidaló} = 37,44 \text{ kN/m}$$

az áthidaló teherbírása nyomott öv nélkül:

$$q_{Rd} = 6 \times 7,20 = 42,12 \text{ kN/m} \quad \text{MEGFELEL!}$$

a felfekvés ellenőrzése tömör téglá falazatra támasztva:

$$(f_b = 12 \text{ N/mm}^2, f_{bRd,min} = 1 \text{ N/mm}^2, \gamma_M = 2,2)$$

$$f_{bRd,min,2,50} = 0,75 \text{ N/mm}^2$$

$$f_{bRd} = 0,55 \times 12^{0,7} \times 1^{0,3} / 2,2 = 1,43 \text{ N/mm}^2 \quad \text{MEGFELEL!}$$

b) módszer

megjegyzés: igénybevétel összehasonlításánál az áthidaló önsúlyát (0,35 kN/m) figyelembe kell venni!

$$p_{d,áthidaló \text{ önsúly vakolva}} = 1,35 \times (6 \times 0,35 + 2 \times 0,02 \times 16 \times 0,238) = 3,04 \text{ kN/m}^2$$

$$p_{d,teljes,2} = 37,44 + 3,04 = 40,48 \text{ kN/m}$$

a terhelő nyomaték:

$$M_{Ed} = 40,48 \times 2,64^2 / 8 = 35,26 \text{ kNm}$$

az áthidaló nyomatéki teherbírása nyomott öv nélkül:

$$M_{Rd} = 6 \times 6,91 = 41,46 \text{ kNm} \quad \text{MEGFELEL!}$$

a terhelő nyíróerő:

Az EC szerint a nyíróerő-ábra maximális értékénél kisebb a nyíróerő tervezési értéke, melyet az ellenőrzéskor figyelembe kell venni. Azaz a nyíróerő-ábrát a feltámaszkodás szélétől d távolságra „levághatjuk”. d értékét a redukcióhoz felfalazás esetén az áthidaló magasságában vesszük fel, mellyel a biztonság javára tévedünk.

$$V_{Ed} = 40,48 \times (2,64 - 2 \times 0,238) / 2 = 43,80 \text{ kN}$$

az áthidaló nyírási teherbírása nyomott öv nélkül:

$$V_{Rd} = 6 \times 10,21 = 61,26 \text{ kN} \quad \text{MEGFELEL!}$$

a felfekvés ellenőrzése:

$$f_{bEd} = (40,48 \times 2,64 / 2) / (65 \times 300 \times 6) \times 10^3 = 0,46 \text{ N/mm}^2$$

$$f_{bRd} = 0,55 \times 12^{0,7} \times 1^{0,3} / 2,2 = 1,43 \text{ N/mm}^2 \quad \text{MEGFELEL!}$$

Áthidalók

tervezési előírásai - (PTH M-25 áthidaló, teherbírás)

Egyszerű áthidalóként (csak az áthidaló önmagában)

Szabad nyílás [mm]	Áthidaló hossz [mm]	Felfekvés [mm]	Teherbírési adatok					
			q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d [mm]	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} [kN]	M_D (kNm)
500	1000	250	42,96	1,13	0,03	2,71	13,76	0,76
750	1000	125	27,08	1,48	0,05	2,71	12,00	0,76
750	1250	250	33,74	1,21	0,08	3,91	14,85	1,12
1000	1250	125	20,95	1,47	0,11	3,91	11,97	1,12
1000	1500	250	26,30	1,19	0,17	5,03	15,83	1,46
1250	1500	125	17,12	1,48	0,21	5,03	12,00	1,46
1250	1750	250	22,30	1,22	0,30	6,02	16,51	1,79
1500	1750	125	15,19	1,55	0,36	6,02	12,62	1,79
1500	2000	250	18,62	1,20	0,49	6,92	16,20	2,11
1750	2000	125	13,75	1,63	0,58	6,92	13,21	2,11
1750	2250	250	14,09	1,05	0,64	6,92	14,13	2,11
2000	2250	125	11,81	1,59	0,76	6,92	12,92	2,11
2000	2500	250	11,01	0,93	0,82	6,92	12,53	2,11
2250	2500	125	9,47	1,43	0,95	6,92	11,65	2,11
2250	2750	250	8,81	0,83	1,01	6,92	11,26	2,11
2500	2750	125	7,69	1,30	1,16	6,92	10,54	2,11
2500	3000	250	7,20	0,76	1,23	6,92	10,22	2,11
2750	3000	125	6,35	1,18	1,39	6,92	9,62	2,11
2750	3250	250	5,98	0,69	1,47	6,92	9,35	2,11
3000	3250	125	5,32	1,09	1,64	6,92	8,85	2,11
3000	3500	250	5,03	0,64	1,73	6,92	8,62	2,11
3250	3500	125	4,51	1,01	1,91	6,92	8,20	2,11

Nyomott beton zóna magassága: 15 cm

Szabad nyílás [mm]	Áthidaló hossz [mm]	Felfekvés [mm]	Teherbírési adatok					
			q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d [mm]	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} [kN]	M_D (kNm)
500	1000	250	99,78	2,31	0,02	7,04	23,16	3,35
750	1000	125	65,39	3,54	0,02	7,04	21,23	3,35
750	1250	250	76,67	2,37	0,05	10,17	24,87	4,97
1000	1250	125	49,17	3,43	0,05	10,17	22,18	4,97
1000	1500	250	58,70	2,27	0,08	13,03	26,45	6,56
1250	1500	125	39,93	3,41	0,08	13,03	23,08	6,56
1250	1750	250	48,37	2,25	0,14	15,64	27,91	8,12
1500	1750	125	33,93	3,43	0,14	15,64	23,92	8,12
1500	2000	250	41,60	2,26	0,23	17,79	29,28	9,65
1750	2000	125	29,70	3,47	0,22	17,79	24,72	9,65
1750	2250	250	35,23	2,19	0,33	17,79	29,28	9,65
2000	2250	125	25,74	3,41	0,31	17,79	24,72	9,65
2000	2500	250	27,77	1,95	0,42	17,79	29,28	9,65
2250	2500	125	22,70	3,37	0,43	17,79	24,72	9,65
2250	2750	250	22,42	1,75	0,52	17,79	28,46	9,65
2500	2750	125	20,29	3,33	0,57	17,79	24,72	9,65
2500	3000	250	18,47	1,59	0,63	17,79	25,87	9,65
2750	3000	125	16,87	3,05	0,69	17,79	24,72	9,65
2750	3250	250	15,47	1,46	0,75	17,79	23,72	9,65
3000	3250	125	14,23	2,80	0,81	17,79	22,77	9,65
3000	3500	250	13,13	1,35	0,88	17,79	21,89	9,65
3250	3500	125	12,15	2,59	0,95	17,79	21,08	9,65

Áthidalók

tervezési előírásai - (PTH M-25 áthidaló, teherbírás)

Nyomott beton zóna magassága: 25 cm (téglasor magassága)

Szabad nyílás [mm]	Áthidaló hossz [mm]	Felfekvés [mm]	Teherbírési adatok					
			q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d [mm]	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} [kN]	M_D (kNm)
500	1000	250	99,69	2,31	0,01	10,05	19,81	5,03
750	1000	125	60,98	3,30	0,01	10,05	19,81	5,03
750	1250	250	60,98	1,89	0,02	14,69	19,81	7,51
1000	1250	125	43,87	3,06	0,02	14,69	19,81	7,51
1000	1500	250	43,87	1,70	0,03	19,06	19,81	9,96
1250	1500	125	34,22	2,92	0,03	19,06	19,81	9,96
1250	1750	250	34,22	1,60	0,05	23,17	19,81	12,37
1500	1750	125	28,03	2,84	0,06	23,17	19,81	12,37
1500	2000	250	28,03	1,53	0,07	27,02	19,81	14,76
1750	2000	125	23,72	2,78	0,08	27,02	19,81	14,76
1750	2250	250	23,72	1,48	0,11	27,02	19,81	14,76
2000	2250	125	20,55	2,73	0,12	27,02	19,81	14,76
2000	2500	250	20,55	1,45	0,15	27,02	19,81	14,76
2250	2500	125	18,12	2,70	0,16	27,02	19,81	14,76
2250	2750	250	18,12	1,42	0,20	27,02	19,81	14,76
2500	2750	125	16,19	2,67	0,22	27,02	19,81	14,76
2500	3000	250	16,19	1,40	0,26	27,02	19,81	14,76
2750	3000	125	14,63	2,65	0,29	27,02	19,81	14,76
2750	3250	250	14,63	1,38	0,34	27,02	19,81	14,76
3000	3250	125	13,33	2,63	0,36	27,02	19,81	14,76
3000	3500	250	13,33	1,37	0,43	27,02	19,81	14,76
3250	3500	125	12,25	2,62	0,46	27,02	19,81	14,76

Nyomott beton zóna magassága: 45 cm

Szabad nyílás [mm]	Áthidaló hossz [mm]	Felfekvés [mm]	Teherbírési adatok					
			q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d [mm]	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} [kN]	M_D (kNm)
500	1000	250	142,05	3,29	0,00	16,08	28,19	8,47
750	1000	125	86,94	4,70	0,00	16,08	28,19	8,47
750	1250	250	86,94	2,69	0,01	23,73	28,19	12,67
1000	1250	125	62,59	4,36	0,01	23,73	28,19	12,67
1000	1500	250	62,59	2,42	0,01	31,11	28,19	16,82
1250	1500	125	48,86	4,16	0,02	31,11	28,19	16,82
1250	1750	250	48,86	2,27	0,02	38,24	28,19	20,92
1500	1750	125	40,05	4,04	0,03	38,24	28,19	20,92
1500	2000	250	40,05	2,17	0,04	45,10	28,19	24,98
1750	2000	125	33,91	3,95	0,04	45,10	28,19	24,98
1750	2250	250	33,91	2,11	0,05	45,10	28,19	24,98
2000	2250	125	29,40	3,89	0,06	45,10	28,19	24,98
2000	2500	250	29,40	2,06	0,07	45,10	28,19	24,98
2250	2500	125	25,93	3,84	0,08	45,10	28,19	24,98
2250	2750	250	25,93	2,02	0,10	45,10	28,19	24,98
2500	2750	125	23,19	3,80	0,10	45,10	28,19	24,98
2500	3000	250	23,19	1,99	0,13	45,10	28,19	24,98
2750	3000	125	20,97	3,77	0,14	45,10	28,19	24,98
2750	3250	250	20,97	1,97	0,16	45,10	28,19	24,98
3000	3250	125	19,13	3,74	0,17	45,10	28,19	24,98
3000	3500	250	19,13	1,95	0,20	45,10	28,19	24,98
3250	3500	125	17,58	3,72	0,22	45,10	28,19	24,98

Áthidalók

tervezési előírásai (PTH Thermo áthidaló, teherbírás)

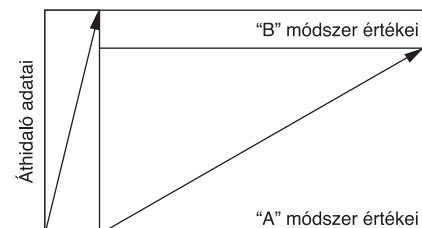
Nyomott zóna magassága: 15 cm

Szabad nyílás [mm]	Áthidaló hossz [mm]	Felfekvés [mm]	A			B			C			D		
			M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)
			q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)
500	1000	250	31,74	0,45	0,18	9,29	0,13	0,29	25,16	0,32	0,07	9,16	0,12	0,09
750	1000	125	18,35	0,61	0,28	5,33	0,18	0,46	14,53	0,48	0,09	5,25	0,18	0,12
750	1250	250	20,67	0,40	0,32	6,01	0,12	0,52	16,37	0,28	0,12	5,93	0,10	0,15
1000	1250	125	14,52	0,58	0,46	4,19	0,17	0,76	11,49	0,46	0,15	4,14	0,17	0,19
1000	1500	250	15,31	0,37	0,51	4,43	0,11	0,83	12,12	0,26	0,19	4,37	0,09	0,24
1250	1500	125	11,78	0,56	0,69	3,38	0,17	1,12	9,32	0,45	0,23	3,34	0,16	0,29
1250	1750	250	12,14	0,36	0,74	3,49	0,11	1,21	9,61	0,24	0,27	3,44	0,09	0,34
1500	1750	125	9,86	0,55	0,96	2,82	0,16	1,56	7,79	0,44	0,32	2,78	0,16	0,40
1500	2000	250	10,05	0,35	1,02	2,87	0,10	1,66	7,95	0,24	0,37	2,83	0,09	0,47
1750	2000	125	8,46	0,54	1,27	2,40	0,16	2,07	6,68	0,43	0,43	2,37	0,16	0,54
1750	2250	250	8,57	0,34	1,33	2,44	0,10	2,18	6,77	0,23	0,49	2,40	0,08	0,61
2000	2250	125	7,39	0,54	1,62	2,09	0,16	2,64	5,84	0,43	0,55	2,06	0,16	0,69
2000	2500	250	7,47	0,33	1,70	2,11	0,10	2,77	5,89	0,23	0,62	2,08	0,08	0,77
2250	2500	125	6,56	0,53	2,02	1,84	0,16	3,29	5,17	0,42	0,69	1,81	0,16	0,86
2250	2750	250	6,46	0,32	2,10	1,85	0,10	3,43	5,21	0,22	0,76	1,83	0,08	0,95
2500	2750	125	5,42	0,51	2,46	1,64	0,16	4,01	4,64	0,42	0,84	1,62	0,15	1,05
2500	3000	250	5,29	0,29	2,55	1,65	0,10	4,16	4,67	0,22	0,92	1,63	0,08	1,15
2750	3000	125	4,52	0,46	2,94	1,48	0,16	4,80	4,21	0,42	1,01	1,46	0,15	1,26
2750	3250	250	4,42	0,27	3,04	1,49	0,10	4,97	4,23	0,22	1,10	1,47	0,08	1,37
3000	3250	125	3,82	0,43	3,47	1,34	0,16	5,66	3,85	0,42	1,19	1,33	0,15	1,49

Nyomott zóna magassága: 30 cm

Szabad nyílás [mm]	Áthidaló hossz [mm]	Felfekvés [mm]	A			B			C			D		
			M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)
			q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)
500	1000	250	83,26	1,04	0,07	19,59	0,25	0,14	32,94	0,41	0,04	12,24	0,15	0,06
750	1000	125	48,22	1,59	0,10	11,30	0,38	0,19	19,04	0,63	0,06	7,04	0,24	0,09
750	1250	250	54,30	0,91	0,13	12,74	0,21	0,25	21,45	0,36	0,08	7,94	0,13	0,11
1000	1250	125	38,19	1,52	0,17	8,93	0,36	0,31	15,06	0,60	0,10	5,55	0,23	0,14
1000	1500	250	40,27	0,84	0,20	9,42	0,20	0,39	15,89	0,33	0,12	5,86	0,13	0,18
1250	1500	125	31,04	1,47	0,25	7,24	0,35	0,47	12,23	0,58	0,15	4,49	0,22	0,21
1250	1750	250	31,99	0,80	0,29	7,46	0,19	0,56	12,60	0,32	0,17	4,63	0,12	0,25
1500	1750	125	26,02	1,44	0,35	6,05	0,34	0,65	10,23	0,57	0,20	3,74	0,21	0,30
1500	2000	250	24,70	0,72	0,40	6,17	0,18	0,76	10,44	0,31	0,24	3,82	0,12	0,35
1750	2000	125	21,33	1,35	0,46	5,18	0,34	0,87	8,78	0,56	0,27	3,20	0,21	0,40
1750	2250	250	18,88	0,63	0,52	5,25	0,18	0,99	8,90	0,30	0,31	3,24	0,11	0,45
2000	2250	125	16,61	1,19	0,59	4,52	0,33	1,12	7,67	0,56	0,35	2,78	0,21	0,51
2000	2500	250	14,89	0,56	0,66	4,57	0,18	1,25	7,75	0,30	0,39	2,81	0,11	0,57
2250	2500	125	13,28	1,07	0,74	4,01	0,33	1,40	6,81	0,55	0,43	2,46	0,21	0,64
2250	2750	250	12,03	0,51	0,82	4,04	0,17	1,55	6,86	0,29	0,48	2,48	0,11	0,71
2500	2750	125	10,86	0,97	0,90	3,59	0,33	1,71	6,12	0,55	0,53	2,20	0,21	0,78
2500	3000	250	9,92	0,46	0,99	3,61	0,17	1,87	6,15	0,29	0,58	2,22	0,11	0,86
2750	3000	125	9,03	0,88	1,08	3,25	0,33	2,05	5,55	0,55	0,64	1,99	0,21	0,94
2750	3250	250	8,31	0,42	1,18	3,27	0,17	2,23	5,57	0,29	0,69	2,00	0,11	1,02
3000	3250	125	7,63	0,81	1,28	2,97	0,33	2,42	5,07	0,55	0,75	1,81	0,20	1,11

M_{Rd} = nyomatéki teherbírás érték
 F_{Rd} = a keresztmetszetre hárított maximális koncentrált erő, a nyírási teherbírás alapján számítva
 M_D = dekompresziós nyomaték végállapotban
 q_{Rd} = a beépítési módhoz és adott gerendahosszhoz és szabad nyílásközhez tartozó teherbírás
 $f_{bRd,min}$ = az adott teherbírás biztosításához szükséges minimális falazatszilárdság a felfekvésnél
 d = a dekompresziós nyomatékhoz tartozó lehajlás értéke

Áthidalók

tervezési előírásai (PTH Thermo áthidaló, teherbírás)

Nyomott zóna magassága: 45 cm

Szabad nyílás	Áthidaló hossz	Felfekvés	A			B			C			D		
			M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)
			14,03	16,63	23,57	12,48	6,66	16,11	20,81	9,83	33,70	20,81	3,71	25,86
[mm]	[mm]	[mm]	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)
500	1000	250	161,13	2,02	0,04	28,22	0,35	0,08	41,70	0,52	0,03	15,66	0,20	0,05
750	1000	125	93,37	3,07	0,05	16,30	0,54	0,11	24,12	0,80	0,04	9,02	0,30	0,07
750	1250	250	105,13	1,75	0,07	18,37	0,31	0,14	27,17	0,46	0,05	10,18	0,17	0,09
1000	1250	125	73,99	2,93	0,09	12,89	0,52	0,18	19,09	0,76	0,07	7,12	0,29	0,11
1000	1500	250	71,70	1,50	0,11	13,60	0,29	0,22	20,13	0,42	0,08	7,52	0,16	0,14
1250	1500	125	58,34	2,72	0,13	10,46	0,50	0,26	15,51	0,74	0,10	5,77	0,28	0,17
1250	1750	250	49,75	1,25	0,15	10,78	0,27	0,31	15,98	0,40	0,12	5,95	0,15	0,20
1500	1750	125	41,92	2,30	0,18	8,75	0,49	0,37	12,98	0,72	0,14	4,82	0,27	0,23
1500	2000	250	36,51	1,07	0,21	8,93	0,26	0,43	13,24	0,39	0,16	4,91	0,15	0,27
1750	2000	125	31,54	2,00	0,24	7,50	0,48	0,49	11,14	0,71	0,19	4,12	0,27	0,31
1750	2250	250	27,92	0,94	0,27	7,61	0,26	0,56	11,29	0,38	0,21	4,18	0,14	0,35
2000	2250	125	24,57	1,76	0,31	6,56	0,48	0,63	9,74	0,71	0,24	3,59	0,27	0,40
2000	2500	250	22,03	0,83	0,34	6,62	0,25	0,71	9,84	0,37	0,27	3,63	0,14	0,45
2250	2500	125	19,67	1,58	0,38	5,82	0,48	0,79	8,65	0,70	0,30	3,18	0,26	0,50
2250	2750	250	17,82	0,75	0,42	5,86	0,25	0,87	8,72	0,37	0,33	3,20	0,14	0,55
2500	2750	125	16,09	1,43	0,47	5,22	0,47	0,96	7,77	0,70	0,36	2,85	0,26	0,61
2500	3000	250	14,70	0,68	0,51	5,26	0,25	1,05	7,82	0,36	0,40	2,87	0,14	0,67
2750	3000	125	13,40	1,30	0,56	4,74	0,47	1,15	7,05	0,69	0,44	2,58	0,26	0,73
2750	3250	250	12,33	0,62	0,61	4,76	0,25	1,25	7,09	0,36	0,48	2,59	0,14	0,80
3000	3250	125	11,32	1,20	0,66	4,33	0,47	1,36	6,45	0,69	0,52	2,35	0,26	0,86

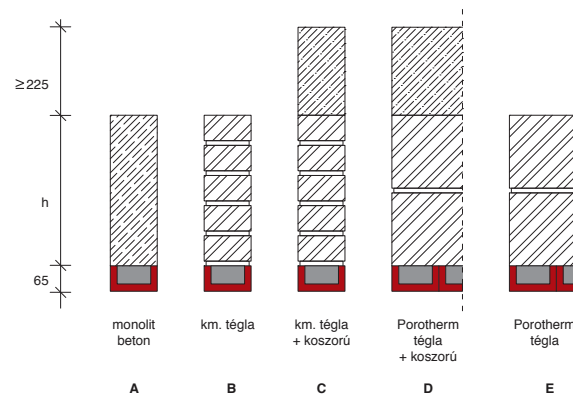
Vázkerámia „nyomott öv”,
magasságtól függetlenül egységesen

Szabad nyílás	Áthidaló hossz	Felfekvés	E		
			M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)
			0,43	0,52	0,12
[mm]	[mm]	[mm]	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)
500	1000	250	10,80	0,43	0,24
750	1000	125	3,54	0,29	0,50
750	1250	250	5,09	0,29	0,50
1000	1250	125	2,48	0,22	0,86
1000	1500	250	2,91	0,22	0,86
1250	1500	125	1,69	0,18	1,31
1250	1750	250	1,86	0,18	1,31
1500	1750	125	1,19	0,15	1,86
1500	2000	250	1,27	0,15	1,86
1750	2000	125	0,87	0,13	2,51
1750	2250	250	0,91	0,13	2,51
2000	2250	125	0,64	0,12	3,25
2000	2500	250	0,67	0,12	3,25
2250	2500	125	0,49	0,10	4,08
2250	2750	250	0,50	0,10	4,08
2500	2750	125	0,37	0,09	5,01
2500	3000	250	0,38	0,09	5,01
2750	3000	125	0,29	0,08	6,04
2750	3250	250	0,29	0,08	6,04
3000	3250	125	0,22	0,08	7,16

Nyomott zóna kialakítási lehetőségek:

A PTH Thermo áthidalót, a A10 neo és A12 áthidalókat ötféleképpen lehet beépíteni:

- monolit beton (koszorúval is egyesíthető);
- tömör kisméretű téglával;
- tömör kisméretű téglával és monolit koszorúval;
- vázkerámiával és monolit vasbeton koszorúval;
- vázkerámiával.

M_{Rd} = nyomatéki teherbírás érték
 F_{Rd} = a keresztmetszetre hárított maximális koncentrált erő, a nyírási teherbírás alapján számítva
 M_D = dekompresziós nyomaték végállapotban
 q_{Rd} = a beépítési módhoz és adott gerendahosszhoz és szabad nyílásközhez tartozó teherbírás
 $f_{bRd,min}$ = az adott teherbírás biztosításához szükséges minimális falazatszilárdság a felfekvésnél
 d = a dekompresziós nyomatékhoz tartozó lehajlás értéke

Áthidalók

tervezési előírásai (PTH A-12, teherbírás)

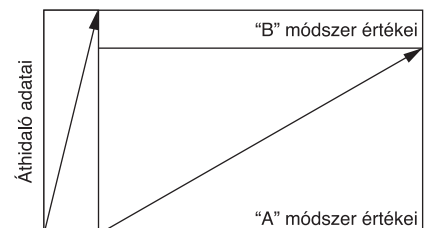
Nyomott zóna magassága: 15 cm

Szabad nyílás [mm]	Áthidaló hossz [mm]	Felfekvés [mm]	A			B			C			D		
			M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)
			4,99	5,91	2,46	3,25	2,20	2,17	11,77	5,95	6,46	11,77	2,17	6,80
			q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)
500	1000	250	31,52	0,45	0,18	9,20	0,13	0,29	25,16	0,32	0,07	9,09	0,12	0,09
750	1000	125	18,22	0,60	0,28	5,28	0,18	0,47	14,53	0,48	0,09	5,21	0,18	0,12
750	1250	250	20,53	0,39	0,32	5,96	0,12	0,53	16,38	0,28	0,12	5,88	0,10	0,15
1000	1250	125	14,41	0,58	0,47	4,15	0,17	0,76	11,49	0,46	0,15	4,10	0,17	0,19
1000	1500	250	15,20	0,37	0,51	4,39	0,11	0,83	12,12	0,26	0,19	4,33	0,09	0,24
1250	1500	125	11,70	0,56	0,69	3,35	0,16	1,13	9,32	0,45	0,23	3,31	0,16	0,29
1250	1750	250	12,06	0,35	0,74	3,46	0,10	1,21	9,61	0,24	0,28	3,41	0,09	0,35
1500	1750	125	9,79	0,55	0,96	2,79	0,16	1,57	7,80	0,44	0,32	2,75	0,16	0,41
1500	2000	250	9,98	0,34	1,02	2,85	0,10	1,67	7,95	0,24	0,37	2,81	0,09	0,47
1750	2000	125	8,40	0,54	1,27	2,38	0,16	2,08	6,68	0,43	0,43	2,35	0,16	0,54
1750	2250	250	8,51	0,34	1,34	2,41	0,10	2,19	6,77	0,23	0,49	2,38	0,08	0,61
2000	2250	125	7,34	0,54	1,63	2,07	0,16	2,66	5,84	0,43	0,55	2,04	0,16	0,69
2000	2500	250	7,41	0,33	1,70	2,09	0,10	2,78	5,90	0,23	0,62	2,06	0,08	0,78
2250	2500	125	6,51	0,53	2,03	1,82	0,16	3,31	5,18	0,42	0,69	1,80	0,15	0,87
2250	2750	250	6,46	0,32	2,11	1,84	0,10	3,45	5,22	0,22	0,76	1,81	0,08	0,96
2500	2750	125	5,42	0,51	2,47	1,63	0,16	4,03	4,65	0,42	0,84	1,61	0,15	1,06
2500	3000	250	5,30	0,29	2,56	1,64	0,10	4,18	4,67	0,22	0,93	1,62	0,08	1,16
2750	3000	125	4,52	0,46	2,96	1,47	0,15	4,83	4,21	0,42	1,01	1,45	0,15	1,27

Nyomott zóna magassága: 30 cm

Szabad nyílás [mm]	Áthidaló hossz [mm]	Felfekvés [mm]	A			B			C			D		
			M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)
			9,51	11,27	4,76	7,96	4,60	4,55	16,29	7,77	9,30	16,29	2,88	10,17
			q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)
500	1000	250	82,87	1,04	0,07	19,45	0,24	0,14	32,91	0,41	0,04	12,13	0,15	0,06
750	1000	125	47,99	1,58	0,10	11,22	0,37	0,19	19,03	0,63	0,06	6,97	0,23	0,09
750	1250	250	54,05	0,90	0,13	12,65	0,21	0,25	21,44	0,36	0,08	7,87	0,13	0,11
1000	1250	125	38,02	1,51	0,17	8,86	0,36	0,31	15,05	0,60	0,10	5,50	0,22	0,14
1000	1500	250	40,08	0,84	0,21	9,35	0,20	0,39	15,88	0,33	0,12	5,80	0,12	0,18
1250	1500	125	30,90	1,47	0,25	7,18	0,35	0,47	12,22	0,58	0,15	4,45	0,22	0,22
1250	1750	250	31,84	0,80	0,30	7,41	0,19	0,56	12,59	0,32	0,17	4,59	0,12	0,26
1500	1750	125	25,90	1,44	0,35	6,00	0,34	0,66	10,23	0,57	0,20	3,71	0,21	0,30
1500	2000	250	24,70	0,72	0,40	6,12	0,18	0,76	10,43	0,31	0,24	3,78	0,11	0,35
1750	2000	125	21,34	1,35	0,46	5,14	0,33	0,87	8,77	0,56	0,27	3,17	0,21	0,40
1750	2250	250	18,88	0,63	0,53	5,21	0,18	1,00	8,89	0,30	0,31	3,21	0,11	0,46
2000	2250	125	16,61	1,19	0,59	4,49	0,33	1,12	7,67	0,56	0,35	2,76	0,21	0,51
2000	2500	250	14,89	0,56	0,67	4,53	0,18	1,26	7,75	0,30	0,39	2,79	0,11	0,58
2250	2500	125	13,29	1,07	0,74	3,98	0,33	1,40	6,80	0,55	0,44	2,44	0,21	0,64
2250	2750	250	12,03	0,51	0,82	4,01	0,17	1,55	6,86	0,29	0,48	2,46	0,11	0,71
2500	2750	125	10,86	0,97	0,91	3,57	0,33	1,71	6,11	0,55	0,53	2,18	0,20	0,79
2500	3000	250	9,92	0,46	0,99	3,59	0,17	1,88	6,15	0,29	0,58	2,19	0,11	0,86
2750	3000	125	9,04	0,88	1,09	3,23	0,32	2,06	5,54	0,55	0,64	1,97	0,20	0,94

M_{Rd} = nyomatéki teherbírási érték
 F_{Rd} = a keresztmetszetre hárított maximális koncentrált erő, a nyírási teherbírás alapján számítva
 M_D = dekompresziós nyomaték végállapotban
 q_{Rd} = a beépítési módhoz és adott gerendahosszhoz és szabad nyílásközhez tartozó teherbírás
 $f_{bRd,min}$ = az adott teherbírás biztosításához szükséges minimális falazatszilárdság a felfekvésnél
 d = a dekompresziós nyomatékhoz tartozó lehajlás értéke

Áthidalók

tervezési előírásai (PTH A-12, teherbírás)

Nyomott zóna magassága: 45 cm

Szabad nyílás	Áthidaló hossz	Felfekvés	A			B			C			D		
			M_{Rd}	F_{Rd}	M_D	M_{Rd}	F_{Rd}	M_D	M_{Rd}	F_{Rd}	M_D	M_{Rd}	F_{Rd}	M_D
			(kNm)	(kN)	(kNm)	(kNm)	(kN)	(kNm)	(kNm)	(kN)	(kNm)	(kNm)	(kN)	(kNm)
			14,03	16,63	7,06	12,48	6,66	6,90	20,81	9,82	12,09	20,81	3,68	13,58
[mm]	[mm]	[mm]	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d
			(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)	(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)	(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)	(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)
500	1000	250	160,60	2,01	0,04	28,21	0,35	0,08	41,67	0,52	0,03	15,51	0,20	0,05
750	1000	125	93,06	3,06	0,05	16,30	0,54	0,11	24,10	0,80	0,04	8,94	0,30	0,07
750	1250	250	104,79	1,75	0,07	18,37	0,31	0,14	27,15	0,45	0,05	10,08	0,17	0,09
1000	1250	125	73,74	2,92	0,09	12,89	0,52	0,18	19,08	0,76	0,07	7,05	0,28	0,11
1000	1500	250	71,70	1,50	0,11	13,60	0,29	0,22	20,12	0,42	0,08	7,44	0,16	0,14
1250	1500	125	58,34	2,72	0,13	10,46	0,50	0,26	15,49	0,74	0,10	5,71	0,28	0,17
1250	1750	250	49,75	1,25	0,15	10,78	0,27	0,31	15,97	0,40	0,12	5,89	0,15	0,20
1500	1750	125	41,92	2,30	0,18	8,75	0,49	0,37	12,97	0,72	0,14	4,77	0,27	0,24
1500	2000	250	36,51	1,07	0,21	8,92	0,26	0,43	13,23	0,39	0,16	4,86	0,15	0,27
1750	2000	125	31,54	2,00	0,24	7,50	0,48	0,49	11,13	0,71	0,19	4,08	0,27	0,31
1750	2250	250	27,92	0,94	0,27	7,61	0,26	0,56	11,28	0,38	0,21	4,14	0,14	0,36
2000	2250	125	24,57	1,76	0,31	6,56	0,48	0,63	9,74	0,71	0,24	3,56	0,26	0,40
2000	2500	250	22,03	0,83	0,34	6,62	0,25	0,71	9,83	0,37	0,27	3,59	0,14	0,45
2250	2500	125	19,67	1,58	0,38	5,82	0,48	0,79	8,64	0,70	0,30	3,15	0,26	0,50
2250	2750	250	17,82	0,75	0,42	5,86	0,25	0,87	8,71	0,37	0,33	3,17	0,14	0,56
2500	2750	125	16,09	1,43	0,47	5,22	0,47	0,96	7,77	0,70	0,37	2,82	0,26	0,61
2500	3000	250	14,70	0,68	0,51	5,25	0,25	1,06	7,82	0,36	0,40	2,84	0,14	0,67
2750	3000	125	13,40	1,30	0,56	4,73	0,47	1,16	7,05	0,69	0,44	2,55	0,26	0,74

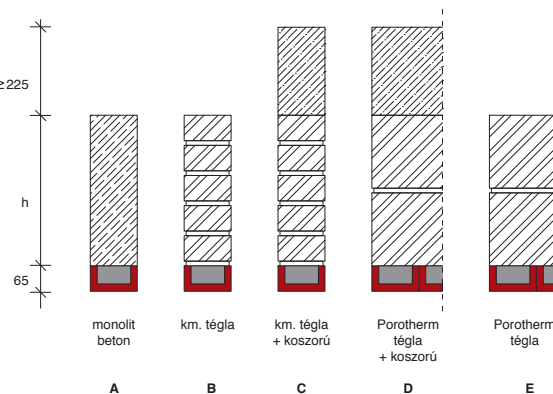
Vázkerámia „nyomott öv”,
magasságtól függetlenül egységesen

Szabad nyílás	Áthidaló hossz	Felfekvés	E		
			M_{Rd}	F_{Rd}	M_D
			(kNm)	(kN)	(kNm)
			0,43	0,52	0,12
[mm]	[mm]	[mm]	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d
			(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)
500	1000	250	10,76	0,42	0,24
750	1000	125	3,53	0,29	0,51
750	1250	250	5,07	0,29	0,51
1000	1250	125	2,47	0,22	0,87
1000	1500	250	2,90	0,22	0,87
1250	1500	125	1,69	0,18	1,33
1250	1750	250	1,85	0,18	1,33
1500	1750	125	1,19	0,15	1,88
1500	2000	250	1,26	0,15	1,88
1750	2000	125	0,86	0,13	2,53
1750	2250	250	0,90	0,13	2,53
2000	2250	125	0,64	0,12	3,28
2000	2500	250	0,67	0,12	3,28
2250	2500	125	0,49	0,10	4,12
2250	2750	250	0,50	0,10	4,12
2500	2750	125	0,37	0,09	5,07
2500	3000	250	0,38	0,09	5,07
2750	3000	125	0,29	0,08	6,10

Nyomott zóna kialakítási lehetőségek:

A PTH Thermo áthidalót, a A10 neo és A12 áthidalókat ötféleképpen lehet beépíteni:

- monolit beton (koszorúval is egyesíthető);
- tömör kisméretű téglával;
- tömör kisméretű téglával és monolit koszorúval;
- vázkerámiával és monolit vasbeton koszorúval;
- vázkerámiával.

M_{Rd} = nyomatóké teherbírás értéke
 F_{Rd} = a keresztmetszetre hárított maximális koncentrált erő, a nyírási teherbírás alapján számítva
 M_D = dekompressziós nyomatóké végállapotban
 q_{Rd} = a beépítési módhoz és adott gerendahosszhoz és szabad nyílásközhez tartozó teherbírás
 $f_{bRd,min}$ = az adott teherbírás biztosításához szükséges minimális falazatszilárdság a felfekvésnél
d = a dekompressziós nyomatókéhoz tartozó lehajlás értéke

Áthidalók

tervezési előírásai (PTH A-10 neo, teherbírás)

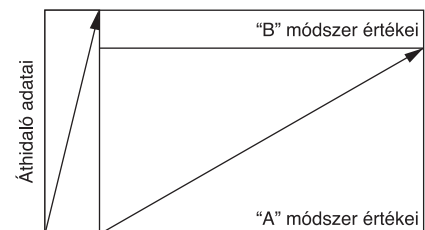
Nyomott zóna magassága: 15 cm

Szabad nyílás	Áthidaló hossz	Felfekvés	A			B			C			D		
			M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)
			5,20	5,07	2,58	3,07	1,32	2,42	11,98	4,94	6,31	11,98	1,43	6,64
[mm]	[mm]	[mm]	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)
500	1000	250	21,36	0,37	0,28	5,51	0,10	0,49	20,81	0,31	0,10	5,72	0,09	0,14
750	1000	125	13,95	0,49	0,44	3,58	0,13	0,76	13,59	0,48	0,14	3,72	0,13	0,20
750	1250	250	13,95	0,33	0,52	3,58	0,09	0,91	13,59	0,27	0,18	3,72	0,08	0,26
1000	1250	125	10,35	0,47	0,73	2,64	0,12	1,26	10,08	0,46	0,23	2,75	0,13	0,32
1000	1500	250	10,35	0,31	0,83	2,64	0,08	1,44	10,08	0,25	0,28	2,75	0,07	0,40
1250	1500	125	8,22	0,46	1,09	2,09	0,12	1,88	8,01	0,44	0,34	2,17	0,12	0,48
1250	1750	250	8,22	0,30	1,21	2,09	0,08	2,11	8,01	0,24	0,41	2,17	0,07	0,57
1500	1750	125	6,81	0,45	1,52	1,72	0,12	2,63	6,63	0,44	0,48	1,79	0,12	0,67
1500	2000	250	6,81	0,29	1,67	1,72	0,07	2,89	6,63	0,23	0,55	1,79	0,07	0,78
1750	2000	125	5,81	0,44	2,02	1,46	0,11	3,50	5,66	0,43	0,64	1,52	0,12	0,90
1750	2250	250	5,81	0,28	2,19	1,46	0,07	3,81	5,66	0,23	0,72	1,52	0,06	1,02
2000	2250	125	5,07	0,44	2,59	1,27	0,11	4,50	4,94	0,43	0,82	1,32	0,12	1,15
2000	2500	250	5,07	0,28	2,79	1,27	0,07	4,84	4,94	0,23	0,92	1,32	0,06	1,29
2250	2500	125	4,49	0,43	3,24	1,12	0,11	5,62	4,37	0,42	1,02	1,16	0,12	1,44
2250	2750	250	4,49	0,27	3,46	1,12	0,07	6,00	4,37	0,22	1,13	1,16	0,06	1,60
2500	2750	125	4,03	0,43	3,96	1,00	0,11	6,87	3,92	0,42	1,25	1,04	0,12	1,76
2500	3000	250	4,03	0,27	4,20	1,00	0,07	7,29	3,92	0,22	1,37	1,04	0,06	1,93
2750	3000	125	3,65	0,43	4,75	0,90	0,11	8,24	3,56	0,42	1,50	0,94	0,12	2,11
2750	3250	250	3,65	0,27	5,01	0,90	0,07	8,70	3,56	0,22	1,63	0,94	0,06	2,30
3000	3250	125	3,34	0,43	5,61	0,82	0,11	9,73	3,25	0,42	1,77	0,85	0,12	2,50

Nyomott zóna magassága: 30 cm

Szabad nyílás	Áthidaló hossz	Felfekvés	A			B			C			D		
			M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)	M_{Rd} (kNm)	F_{Rd} (kN)	M_D (kNm)
			9,72	11,53	4,72	7,86	3,09	4,61	16,51	6,19	8,98	16,51	1,72	9,79
[mm]	[mm]	[mm]	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)	q_{Rd} (kN/m)	$f_{bRd,min}$ (N/mm ²)	d (mm)
500	1000	250	64,29	0,97	0,10	13,02	0,20	0,21	26,11	0,39	0,06	7,22	0,11	0,11
750	1000	125	42,03	1,47	0,14	8,49	0,30	0,29	17,06	0,60	0,08	4,70	0,17	0,15
750	1250	250	42,03	0,84	0,18	8,49	0,17	0,38	17,06	0,34	0,11	4,70	0,10	0,20
1000	1250	125	31,22	1,41	0,23	6,29	0,29	0,48	12,66	0,57	0,14	3,47	0,16	0,25
1000	1500	250	31,22	0,78	0,29	6,29	0,16	0,59	12,66	0,32	0,17	3,47	0,09	0,31
1250	1500	125	24,82	1,37	0,35	4,99	0,28	0,72	10,06	0,56	0,21	2,75	0,16	0,37
1250	1750	250	24,82	0,75	0,42	4,99	0,15	0,86	10,06	0,30	0,25	2,75	0,08	0,44
1500	1750	125	20,60	1,34	0,49	4,13	0,27	1,00	8,34	0,55	0,29	2,27	0,15	0,52
1500	2000	250	20,60	0,72	0,57	4,13	0,15	1,16	8,34	0,29	0,33	2,27	0,08	0,60
1750	2000	125	17,60	1,33	0,65	3,52	0,27	1,34	7,12	0,54	0,38	1,93	0,15	0,69
1750	2250	250	17,60	0,71	0,74	3,52	0,14	1,52	7,12	0,29	0,44	1,93	0,08	0,79
2000	2250	125	15,36	1,31	0,83	3,07	0,27	1,72	6,21	0,53	0,49	1,68	0,15	0,89
2000	2500	250	15,30	0,69	0,94	3,07	0,14	1,92	6,21	0,28	0,55	1,68	0,08	1,00
2250	2500	125	13,62	1,30	1,04	2,71	0,26	2,14	5,50	0,53	0,62	1,48	0,15	1,11
2250	2750	250	12,38	0,62	1,16	2,71	0,14	2,38	5,50	0,28	0,68	1,48	0,08	1,23
2500	2750	125	11,22	1,19	1,27	2,43	0,26	2,62	4,94	0,53	0,75	1,32	0,15	1,36
2500	3000	250	10,22	0,57	1,40	2,43	0,14	2,87	4,94	0,28	0,83	1,32	0,08	1,49
2750	3000	125	9,34	1,08	1,53	2,20	0,26	3,14	4,48	0,52	0,90	1,19	0,15	1,63
2750	3250	250	8,57	0,52	1,66	2,20	0,14	3,42	4,48	0,27	0,98	1,19	0,08	1,78
3000	3250	125	7,90	1,00	1,81	2,01	0,26	3,71	4,09	0,52	1,07	1,09	0,14	1,93

M_{Rd} = nyomatéki teherbírási érték
 F_{Rd} = a keresztmetszetre hárított maximális koncentrált erő, a nyírási teherbírás alapján számítva
 M_D = dekompresziós nyomaték végállapotban
 q_{Rd} = a beépítési módhoz és adott gerendahosszhoz és szabad nyílásközhez tartozó teherbírás
 $f_{bRd,min}$ = az adott teherbírás biztosításához szükséges minimális falazatszilárdság a felfekvésnél
 d = a dekompresziós nyomatékhoz tartozó lehajlás értéke

Áthidalók

tervezési előírásai (PTH A-10 neo, teherbírás)

Nyomott zóna magassága: 45 cm

Szabad nyílás	Áthidaló hossz	Felfekvés	A			B			C			D		
			M_{Rd}	F_{Rd}	M_D	M_{Rd}	F_{Rd}	M_D	M_{Rd}	F_{Rd}	M_D	M_{Rd}	F_{Rd}	M_D
			(kNm)	(kN)	(kNm)	(kNm)	(kN)	(kNm)	(kNm)	(kN)	(kNm)	(kNm)	(kN)	(kNm)
			14,24	16,88	6,87	12,38	5,37	6,79	21,03	7,83	11,59	21,03	2,15	12,99
[mm]	[mm]	[mm]	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d
			(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)	(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)	(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)	(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)
500	1000	250	132,29	1,99	0,05	22,63	0,34	0,11	33,02	0,50	0,04	9,02	0,14	0,09
750	1000	125	86,52	3,03	0,07	14,78	0,52	0,15	21,58	0,76	0,06	5,87	0,21	0,12
750	1250	250	86,52	1,73	0,09	14,78	0,30	0,20	21,58	0,43	0,07	5,87	0,12	0,16
1000	1250	125	64,27	2,90	0,11	10,97	0,50	0,25	16,02	0,72	0,09	4,35	0,20	0,20
1000	1500	250	64,27	1,61	0,14	10,97	0,28	0,31	16,02	0,40	0,11	4,35	0,11	0,24
1250	1500	125	51,12	2,82	0,17	8,71	0,48	0,38	12,73	0,70	0,14	3,44	0,19	0,30
1250	1750	250	50,58	1,52	0,20	8,71	0,26	0,45	12,73	0,38	0,16	3,44	0,11	0,35
1500	1750	125	42,43	2,76	0,24	7,22	0,47	0,53	10,55	0,69	0,19	2,85	0,19	0,41
1500	2000	250	37,14	1,30	0,27	7,22	0,26	0,61	10,55	0,37	0,22	2,85	0,10	0,48
1750	2000	125	32,34	2,43	0,31	6,16	0,47	0,71	9,01	0,68	0,25	2,42	0,19	0,55
1750	2250	250	28,42	1,14	0,36	6,16	0,25	0,80	9,01	0,36	0,29	2,42	0,10	0,63
2000	2250	125	25,17	2,15	0,40	5,37	0,46	0,91	7,86	0,67	0,33	2,11	0,19	0,71
2000	2500	250	22,44	1,01	0,45	5,37	0,24	1,02	7,86	0,36	0,37	2,11	0,10	0,79
2250	2500	125	20,13	1,92	0,50	4,76	0,46	1,13	6,97	0,67	0,41	1,86	0,18	0,88
2250	2750	250	18,16	0,91	0,56	4,76	0,24	1,25	6,97	0,35	0,45	1,86	0,10	0,98
2500	2750	125	16,47	1,74	0,61	4,27	0,46	1,38	6,26	0,66	0,50	1,67	0,18	1,08
2500	3000	250	15,00	0,83	0,67	4,27	0,24	1,52	6,26	0,35	0,55	1,67	0,10	1,18
2750	3000	125	13,72	1,59	0,74	3,87	0,45	1,66	5,68	0,66	0,60	1,51	0,18	1,29
2750	3250	250	12,59	0,76	0,80	3,87	0,24	1,81	5,68	0,34	0,65	1,51	0,09	1,41
3000	3250	125	11,60	1,46	0,87	3,54	0,45	1,96	5,19	0,66	0,71	1,37	0,18	1,53

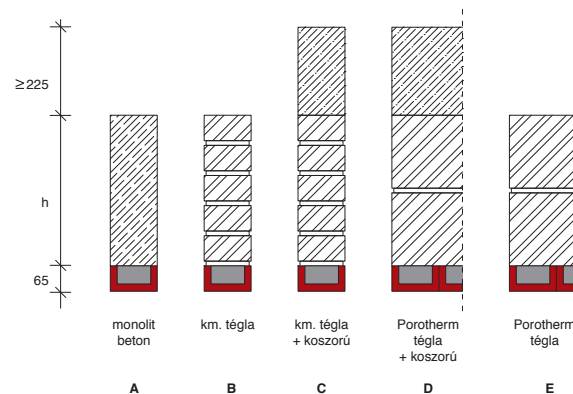
Vázkerámia „nyomott öv”,
magasságtól függetlenül egységesen

Szabad nyílás	Áthidaló hossz	Felfekvés	E		
			M_{Rd}	F_{Rd}	M_D
			(kNm)	(kN)	(kNm)
			0,43	0,52	0,12
[mm]	[mm]	[mm]	q_{Rd}	$f_{bRd,min}$	d
			(kN/m)	(N/mm ²)	(mm)
500	1000	250	13,54	0,70	1,79
750	1000	125	6,16	0,46	3,77
750	1250	250	6,39	0,48	3,77
1000	1250	125	3,69	0,37	-6,48
1000	1500	250	3,69	0,37	-6,48
1250	1500	125	2,38	0,30	-9,91
1250	1750	250	2,38	0,30	-9,91
1500	1750	125	1,66	0,25	-14,08
1500	2000	250	1,66	0,25	-14,08
1750	2000	125	1,21	0,21	-18,98
1750	2250	250	1,21	0,21	-18,98
2000	2250	125	0,92	0,19	-24,60
2000	2500	250	0,92	0,19	-24,60
2250	2500	125	0,72	0,17	-30,95
2250	2750	250	0,72	0,17	-30,95
2500	2750	125	0,57	0,15	-38,03
2500	3000	250	0,57	0,15	-38,03
2750	3000	125	0,46	0,14	-45,84
2750	3250	250	0,46	0,14	-45,84
3000	3250	125	0,38	0,13	-54,38

Nyomott zóna kialakítási lehetőségek:

A PTH Thermo áthidalót, a A10 neo és A12 áthidalókat ötféleképpen lehet beépíteni:

- monolit beton (koszorúval is egyesíthető);
- tömör kisméretű téglával;
- tömör kisméretű téglával és monolit koszorúval;
- vázkerámiával és monolit vasbeton koszorúval;
- vázkerámiával.

M_{Rd} = nyomatéki teherbírás érték

F_{Rd} = a keresztmetszetre hártott maximális koncentrált erő, a nyírási teherbírás alapján számítás

M_D = dekompresziós nyomatek végállapotban

q_{Rd} = a beépítési módhoz és adott gerendahosszhoz és szabad nyílásközhez tartozó teherbírás

$f_{bRd,min}$ = az adott teherbírás biztosításához szükséges minimális falazatszilárdság a felfekvésnél

d = a dekompresziós nyomatekhoz tartozó lehajlás értéke

Megjegyzés: amennyiben d értéke negatív, akkor a repesztő nyomatekhoz tartozó lehajlás meghatadja az l/200-as értéket. Tervezői döntés az adott teljesítmény elfogadása.

Födémek

tervezési előírásai

Építészeti tervezés

A Porotherm födém előregyártott része az előfeszített kerámia köpenyes vasbeton födémgerendákból és a közéjük elhelyezett kerámia béléstartestekből áll. A gerendák feletti rész kibetonozásával, ill. a 17 cm magas béléstartestek feletti helyszínen öntött 4-7 cm vastagságú felbeton (illetve keresztborda), valamint a statikailag méretezett acélbetétek (hálós vasalás a felbetonban, gerendánként koszorúba kötött alsó és felső bekötővas) elhelyezésével építhető teherbíró födém-szerkezet.

Az elemekből épített födémekben teherhordásra a födémgerendák dolgoznak, melyek a hajlított betonszerkezet alsó húzott övet adják. (A födémgerendákat építés közben alá kell támasztani, azok a felbeton megszilárdulásáig nem teherbíróak.) A felső nyomott övet a kétirányú vasalattal ellátott felbeton adja. A födembéléstartestek bentmaradó zsaluelemek. A födémgerendákat egymástól kötött távolságra kell elhelyezni úgy, hogy a köztük kialakuló térbe a födembéléstartestek elférjenek, és vállaikon keresztül a gerendákra felfeküdjenek. A födembéléstartesteknek mindig gerendára kell támaszkodniuk. A födémgerendák csak végeiknél feküdhhetnek fel a falegyenre, hossztengegyükkel párhuzamosan nem. A lehetséges gerenda tengelytávolságok – a két féle méretű béléstartestnek köszönhetően – 45 és 60 cm. Amennyiben ettől eltérő kiosztás szükséges, akkor a gerendák kettőzve (többszörözve) is elhelyezhetőek, így egyben nagyobb teherbírási födém is készíthető. Egy födémmezőn belül a födémgerendák többféle tengelytávval is elhelyezhetőek.

A PTH födémekben – szabad falköztávolságtól függő mennyiségben – merevítő keresztbordát kell kialakítani, úgy, hogy

a felbeton vastagságát egy béléstartest hosszúsági méret szélességben meg kell vastagítani. Az alacsony béléstartestek alkalmazásával az ún. keresztbordák úgy alakíthatóak ki, hogy közben megmarad az egységes kerámia mennyezeti felület. A keresztbordák hatására javul a födém teherbírása, és csökken a lehajlása is. A keresztbordákat vasalni kell. A keresztbordákat 10 cm magas födembéléstartestek (PTH 60/10 és PTH 45/10) segítségével lehet kialakítani. A bordák tengelytávolsága max. 2,00 m lehet.

A keresztbordákat a következő táblázatban foglalt méretkorlátok szerint kell kiosztani.

Szabad falköz [m]	Keresztborda mennyisége a födémekben (db)
2,00 – 3,74	1
3,75 – 5,74	2
5,75 – 7,00	3

A költségvetés készítéséhez szükséges anyagmennyiség a megadott táblázatos értékek segítségével könnyen számíthatóak. A béléstartest szükséglet a keresztbordák kialakításához felhasznált alacsony béléstartesteket nem tartalmazza. Keresztbordák beépítése esetén a lenti táblázatban szereplő, 17 cm-es béléstartestre vonatkozó elemennyiség az alacsony béléstartestek számával csökkentendő. A megadott értékek számítással kerültek megállapításra, tájékoztató jellegűek, és nem veszik figyelembe a gyártás-/kivitelezéstechnológia miatti esetleges eltéréseket, illetve a keresztbordák plusz magasságából (7 cm) származó tömeget.

A POROTHERM FÖDÉM ÁLTALÁNOS SZAKASZÁNAK GEOMETRIAI ÉS MENNYISÉGI ADATAI

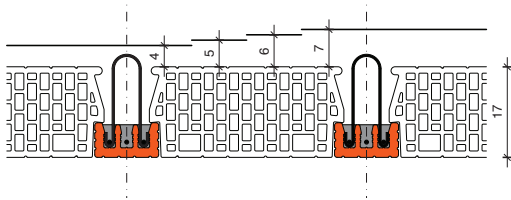
1 x gerenda										
FELBETON	60/17					45/17				
	tengelytáv	gerenda-szükséglet	béléstartest-szükséglet	beton-szükséglet	födém súlya	tengelytáv	gerenda-szükséglet	béléstartest-szükséglet	beton-szükséglet	födém súlya
	[cm]	(fm/m ²)	(db/m ²)	(liter/m ²)	(kg/m ²)	[cm]	(fm/m ²)	(db/m ²)	(liter/m ²)	(kg/m ²)
4	60	1,67	6,67	57	273	45	2,22	8,89	63	296
5				67	297				73	320
6				77	321				83	344
7				87	345				93	368
2 x gerenda										
FELBETON	60/17					45/17				
	tengelytáv	gerenda-szükséglet	béléstartest-szükséglet	beton-szükséglet	födém súlya	tengelytáv	gerenda-szükséglet	béléstartest-szükséglet	beton-szükséglet	födém súlya
	[cm]	(fm/m ²)	(db/m ²)	(liter/m ²)	(kg/m ²)	[cm]	(fm/m ²)	(db/m ²)	(liter/m ²)	(kg/m ²)
4	72	2,78	5,56	73	310	57	3,51	7,02	81	338
5				83	334				91	362
6				93	358				101	386
7				103	382				111	410

Födémek

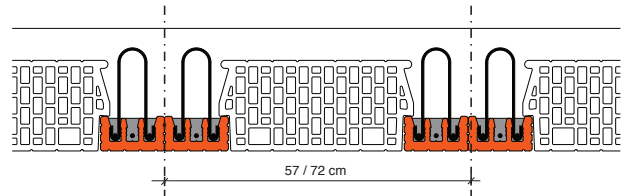
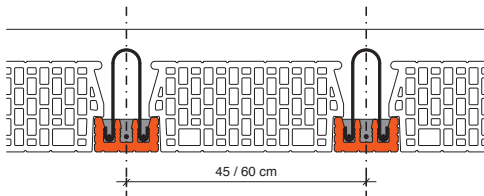
tervezési előírásai

Méretkoordináció

A Porotherm födémgerenda és béléstestek kerámia anyagukon túl, 25 cm-es méretrendjükkel is igazodnak a Porotherm falazati építési rendszerekhez és azok 25 cm-es moduljához. Szükség esetén ettől a méretrendtől eltérő hossz méret is lehetséges, a 2,25 és 7,00 m-es szabad falköztávolság között. A födémrendszer elemei, és a változtatható felbeton-vastagság alapján **21-22-23-24 cm magas födémszerkezet** is készíthető.

A födém teherhordási irányára merőleges méretezéséhez a gerendák tengelyének távolságát kell figyelembe venni, mely lehet **egyszeres gerenda kiosztás esetén 45 és 60 cm**. Gerendakettőzés esetén, a **kettőzött gerendák közös tengelytávolsága 57, illetve 72 cm**.

Vakolat

A PTH födémeket az alsó felületén – annak előkészítése után – vakolni kell.

Épületfizikai tervezés

A födémeket minden olyan esetben, ahol arra követelmény van, hő és páratechnikailag méretezni szükséges.

Az egyes beépítési szituációkra figyelembe vehető hőtechnikai jellemzőket a következő táblázat tartalmazza.

A megadott értékek nyers szerkezetre vonatkoznak (vakolatlan, mindenféle padló szerkezet nélküli szerkezetkész födémre). A páratechnikai értékek a kerámia és beton arányának függvényében az MSZ EN 1745 alapján egyedileg számíthatók.

1 x gerenda						
FELBETON	60/17			45/17		
	összvastagság	hővezetési tényező λ	hővezetési ellenállás R	összvastagság	hővezetési tényező λ	hővezetési ellenállás R
[cm]	[cm]	(W/mK)	(m ² K/W)	[cm]	(W/mK)	(m ² K/W)
4	21	0,458	0,459	21	0,515	0,408
5	22	0,475	0,463	22	0,534	0,412
6	23	0,493	0,467	23	0,553	0,416
7	24	0,510	0,471	24	0,572	0,420
2 x gerenda						
FELBETON	60/17			45/17		
	összvastagság	hővezetési tényező λ	hővezetési ellenállás R	összvastagság	hővezetési tényező λ	hővezetési ellenállás R
[cm]	[cm]	(W/mK)	(m ² K/W)	[cm]	(W/mK)	(m ² K/W)
4	21	0,599	0,350	21	0,701	0,300
5	22	0,621	0,354	22	0,724	0,304
6	23	0,642	0,358	23	0,747	0,308
7	24	0,662	0,362	24	0,770	0,312

Födémek

tervezési előírásai

Akusztikai tervezés

A födémek, lépcsők rendeltetés szerű használata során, úgyis mint járkálás, bútorok tologatása, erőütéseket okoz azok felületén. Az ütések a szerkezeteket rezgésbe hozzák, a szerkezeti rezgés lesugárzódik és zajterhelést eredményez az alsó helyiségben. A járkálást, bútor tologatást, mint igénybevételt, lépéshangnak hívjuk.

Épületszerkezetek hangszigetelési jellemzője lépéshang igénybevétel esetén A födém szerkezetek lépéshang elleni szigetelését szintén a vizsgálati elrendezés segítségével értelmezhetjük. Egymás feletti két helyiség közül a felső padlóján valamilyen lépéshang hangforrás működik. A használat során a lépéshang forrás a járkálás, ugrálás, bútor tologatás, stb. A vizsgálatok során alkalmazott hangforrást szabványos kopogógépnek (lépéshang generátornak) nevezzük. A kopogógép öt kalapácsfejet tartalmazó szerkezet, amelyeket egy mechanizmus egyenletes gyakorisággal, 4 cm magasról a padlóra ejt, majd onnan felemel. Oldalnézetét a A1 ábra mutatja.

A kopogógép működése közben, tehát miközben a padlót a kalapácsok ütögetik, az alsó helyiségben keletkező hangnyomásszintet lépéshangnyomásszintnek nevezzük. Értéke részben a vizsgált födém szerkezet lépéshang elleni szigetelésétől, részben a csatlakozó, átmenő szerkezeteken keresztüli hangterjedéstől, részben az alsó helyiség visszhangosságától függ. Ez utóbbi tényező kiküszöbölésére vezették be a szabványos lépéshangnyomásszintet, – jele helyszíni körülmények között L'_n , mértékegysége dB – amelyet az alábbi összefüggés határoz meg. Az összefüggésben L' a lépéshangnyomásszint, K' a korrekciós tényező, amely az alsó helyiség akusztikai hatását normalizálja. A helyszíni szabványos lépéshangnyomásszint értelmezését a A2 ábra mutatja be.

$$L'_n = L' + K'$$

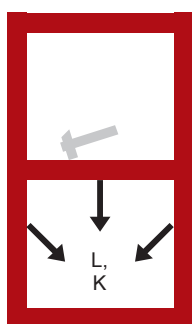
A nyilak jelzik, hogy helyszíni beépítésben a kopogógép működése következtében az alsó helyiségbe nemcsak a födém, hanem a többi határoló szerkezet is hangot sugároz. Ezért szükséges olyan hangszigetelési jellemző, amely csak az elválasztó szerkezet sajátosságait tükrözi, a csatlakozó, átmenő szerkezetek hatását nem. A gyakorlatban ebből a célból vezették be a laboratóriumi, kerülőút nélküli szabványos lépéshangnyomásszintet. Értelmezését a A3 ábra mutatja, a laboratóriumi szabványos lépéshangnyomásszintet az alábbi összefüggés határozza meg.

$$L'_n = L' + K'$$

Az ábrán a nyíl azt jelzi, hogy csak a födém sugároz hangot az alsó helyiségbe. Ennek műszaki megvalósítása dilatációval csak elvben lehetséges, a gyakorlatban igényes rezgésszigetelési megoldásokat és falburkolatokat kell alkalmazni. A K korrekciós tényező az alsó laboratóriumi helyiség visszhangosságának hatását normalizálja.

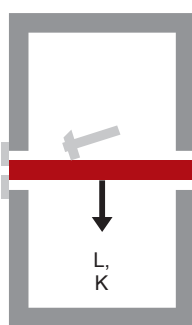

A1 Kopogógép oldalnézete

- hangsugárzás határoló szerkezetről
- ⚡ kopogógép

A2 A helyszíni szabványos lépéshangnyomásszint értelmezése

- hangterjedés iránya
- ⚡ kopogógép
- vizsgálandó szerkezet
- labor szerkezet
- dilatációs hézag takarása

A3 A kerülőút nélküli, laboratóriumi szabványos lépéshangnyomásszint értelmezése

A laboratóriumi és a helyszíni szabványos lépéshangnyomásszint legfontosabb tulajdonságai az alábbiak:

- a jobb minőséget, tehát a nagyobb szigetelést a kisebb számérték fejezi ki;
- a szabványos lépéshangnyomásszintnek nincs elvi minimuma, vagy maximuma;
- a szabványos lépéshangnyomásszint a frekvencia függvénye;
- a termékjellemző hangszigetelési szempontból a laboratóriumi, kerülőút nélküli szabványos lépéshangnyomásszint, a helyszíni szituáció minőségét a helyszíni szabványos lépéshangnyomásszint tükrözi;
- egy épületszerkezet laboratóriumi szabványos lépéshangnyomásszintje mindig kisebb, mint ugyanannak a szerkezetnek a helyszíni szabványos lépéshangnyomásszintje.

Az Európában elfogadott mérési szabványok szerint a szabványos lépéshangnyomásszintet legalább a 100 Hz–3150 Hz frekvencia tartományban, tercsávonként kell meghatározni. Ez azonban legalább 16 adatból álló frekvencia függvényt jelentene, ezért egy erre a tartományra vonatkozó egyadatos mennyiségre is szükség van, melyet súlyozott szabványos lépéshangnyomásszintnek nevezünk. A súlyozott szabványos lépéshangnyomásszint nem számtani átlag, hanem a vizsgálati eredmény frekvencia függő súlyozásából származik. Az eljárás grafikus jellegű, ezért értelmezését a A4. ábrán mutatjuk be.

Az ábrán a III. görbe egy szerkezet szabványos lépéshangnyomásszintje a frekvencia függvényében. Az I. görbe a vonatkoztatási görbe, melynek pontos értékét a mérési és fogalmi szabványok adják meg. A súlyozott szabványos lépéshangnyomásszint meghatározása során a vonatkoztatási görbét önmagával párhuzamosan addig kell eltolni, míg legjobban nem illeszkedik a mérési eredményhez, jele az ábrán II.. A legjobban illeszkedő helyzetben az eltolt vonatkoztatási görbe és a mérési eredmény egyes értékei közötti kedvezőtlen értelmű eltérések – az ábrán kiemelve k-val jelöltük – összege 16 és 32 dB között van. A súlyozott szabványos lépéshangnyomásszint értéke az eltolt, legjobban illeszkedő helyzetű vonatkoztatási görbe 500 Hz-es értéke. Jele laboratóriumi eredmény esetében L'_{nw} , mértékegysége dB.

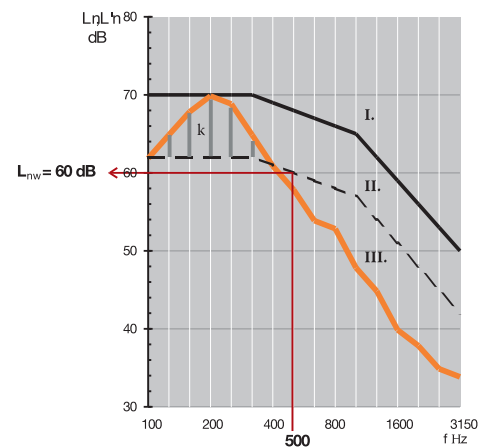
Az újabb értékelési módok egyes jellegzetes lépéshangkeltési mechanizmusok hatását jobban figyelembe vevő színeképillesztési tényezőt is bevezették az értékelésbe, jele C_p , mértékegysége dB. Ez azonban a hazai szabályozásban nem jelenik meg.

Padlóburkolatok szabványos lépéshangnyomásszint csökkentő hatása

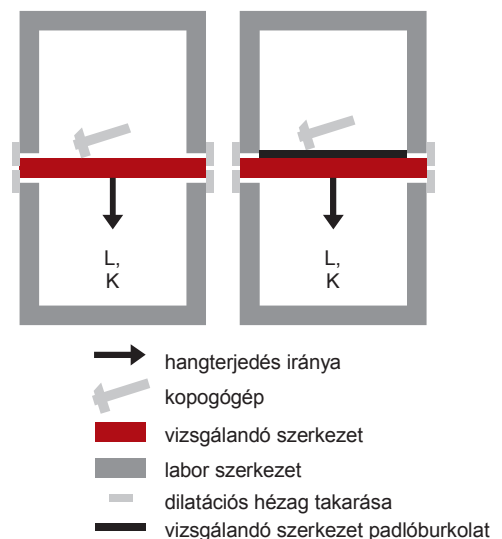
A padlóburkolatok a teljes födém szerkezet szabványos lépéshangnyomásszintjét lecsökkenthetik, azaz javíthatják annak lépéshang-szigetelését. A szigetelést javító hatást számszerűen a szabványos lépéshangnyomásszint csökkenéssel jellemezzük, jele ΔL , mértékegysége dB. Értelmezését a A5. ábrán szemléltetjük.

A bal oldali ábra a burkolatlan födém – etalon födém, jellemzően 14–15 cm monolit vasbeton lemez – szabványos lépéshangnyomásszintjének vizsgálatát szemlélteti, melynek eredményét L_{n1} -gyel jelöltük. A jobb oldali ábra szerint az etalon födémre elkészül a vizsgálandó padlóburkolat. A burkolattal ellátott szerkezet szabványos lépéshangnyomásszintje L_{n2} . A két eredmény közötti különbség a padlóburkolat hatására jön létre, tehát a padlóburkolat lépéshangszigetelést javító hatása, azaz a szabványos lépéshangnyomásszint csökkenés az alábbi képlet szerinti lesz:

$$\Delta L_n = L_{n1} - L_{n2}$$

A4 A súlyozott szabványos lépéshangnyomásszint értelmezése

A5 A szabványos lépéshangnyomásszint csökkenés szemléltetése

Födémek

tervezési előírásai

Amennyiben egyadatos mennyiség meghatározása szükséges, az a súlyozott szabványos lépéshangnyomásszintek különbsége, jele ΔL , neve súlyozott szabványos lépéshangnyomásszint csökkenés. Meghatározását az alábbi képlet mutatja:

$$\Delta L_W = L_{nW1} - L_{nW2}$$

A szabványos lépéshangnyomásszint csökkenés mennyiség tulajdonságai a következők:

- a jobb minőséget, azaz a lépéshangnyomásszint nagyobb csökkentését a nagyobb számérték fejezi ki;
- a lépéshangnyomásszint csökkenés a frekvencia függvénye.

Követelmények

A födémek esetében a követelményértékek a Falazatok tervezése fejezet akusztikai pontjában ismertetett szabványok tartalmazzák.

Néhány jellemző követelményérték egymás feletti helyiségek esetén:

Lépéshangszigetelési követelmények

épülettípus	zajos helyiség	zaj ellen védendő helyiség	alapkövetemény [dB]	
			L' _{nw}	fokozott követelmény [dB]
többlakásos társasház	bármely helyiség	szomszédos egység bármely helyisége	55	52
sorház, ikerház	lakáson belüli lakószoba feletti födém	lakás lakószobája	55	-
szállásépület I.*	szálláshelyiség	szomszédos szálláshelyiség	56	53
szállásépület II.**	szálláshelyiség	szomszédos szálláshelyiség	56	53
oktatás, nevelés	tanterem, tanári	szomszédos tanterem, tanári	55	52
iroda (egységen belül)	irodahelyiség	tárgyaló, irodahelyiség	55	52
egészségügyi	kezelőhelyiség	szomszédos kezelőhelyiség	56	53

Léghangszigetelési követelmények

épülettípus	zajos helyiség	zaj ellen védendő helyiség	alapkövetemény [dB]			
			R'w+C	Rw+C	R'w+C	Rw+C
többlakásos társasház	bármely helyiség	szomszédos egység bármely helyisége	51	-	54	-
szállásépület I.*	szálláshelyiség	szomszédos szálláshelyiség	50	-	53	-
szállásépület II.**	szálláshelyiség	szomszédos szálláshelyiség	50	-	53	-
oktatás, nevelés	tanterem, tanári	szomszédos tanterem, tanári	51	-	54	-
iroda (különböző egység)	irodahelyiség	tárgyaló	51	-	54	-
egészségügyi	kezelőhelyiség	szomszédos kezelőhelyiség	50	-	53	-

kórházi kórterem, $\geq 3^$ -os szálloda, szanatórium

** diákszálló, munkásszálló, $\leq 2^*$ -os szálloda

Tervezési irányelvek és teljesítmények

A Porotherm födém akusztikai teljesítményei a szerkezet kialakításától függően az alábbi táblázatokban foglalt értékekkel vehető figyelembe.

A táblázat használatánál a következőkre kell tekintettel lenni:

- A táblázatok valamennyi lehetséges beépítési szituációra tartalmaznak akusztikai tervezési értéket, mind lépés- ($L_{n,w}$), mind léghangszigetelésre (R_w).
- A táblázatban megadott értékek laboratóriumi hangszigetelési értékek.
- A födém akusztikai tervezésekor tekintettel kell lenni a beépítési helyzetre, a kerülő hanghidakra is. Ezek hatással vannak a helyszíni léghanggátlási értékekre, melyek így eltérnek a laboratóriumban mért értékektől.
- A padló szerkezet felépítése: 2*2,5 cm lépéshangszigetelő gyapot úszató réteg, technológiai PE fólia szigetelés, 6 cm úsztatott beton, illetve 1 cm hideg/meleg burkolat.
- A vakolt értékek 1,5 cm mészcement vakolattal értendők.
- A teljesen nyers, csak gerendákból, béléstestekből, és felbetonból álló konstrukciók teljesítményjellemzői dőlt betűvel kiemelve találhatóak.
- A többlakásos lakóépületekben - akusztikai szempontból - már javasolható konstrukciók, félkövér betűkiemeléssel vannak megkülönböztetve. (Ez nem helyettesíti az akusztikai tervezést!)
- Valemennyi konstrukció esetében a következő színképillesztési tényezők vehetők figyelembe: $C=-1$, $C_{tr}=-5$.

LÉPÉSHANGSZIGETELÉSI ÉRTÉK													
$L_{n,w}$		1 x gerenda						2 x gerenda					
		60/17			45/17			60/17			45/17		
		úsztatás és burkolat nélkül	úsztatott hideg padlóval	úsztatott meleg padlóval	úsztatás és burkolat nélkül	úsztatott hideg padlóval	úsztatott meleg padlóval	úsztatás és burkolat nélkül	úsztatott hideg padlóval	úsztatott meleg padlóval	úsztatás és burkolat nélkül	úsztatott hideg padlóval	úsztatott meleg padlóval
Mennyezet	Felbeton												
vakolat nélkül	4	89	57	45	88	56	45	88	56	45	87	55	44
	5	87	55	42	86	54	42	86	54	42	85	53	42
	6	85	53	40	84	52	40	84	52	40	83	51	40
	7	84	52	40	84	52	40	84	52	40	83	51	40
1,5 cm alsó vakolat	4	87	55	44	86	54	44	86	54	44	85	53	43
	5	85	53	42	84	52	42	84	52	42	83	51	41
	6	83	51	40	82	50	40	82	50	40	81	49	39
	7	82	50	40	82	50	40	82	50	40	81	49	39

LÉGHANGSZIGETELÉSI ÉRTÉK													
R_w		1 x gerenda						2 x gerenda					
		60/17			45/17			60/17			45/17		
		úsztatás és burkolat nélkül	úsztatott hideg padlóval	úsztatott meleg padlóval	úsztatás és burkolat nélkül	úsztatott hideg padlóval	úsztatott meleg padlóval	úsztatás és burkolat nélkül	úsztatott hideg padlóval	úsztatott meleg padlóval	úsztatás és burkolat nélkül	úsztatott hideg padlóval	úsztatott meleg padlóval
Mennyezet	Felbeton												
vakolat nélkül	4	47	53	53	48	54	54	48	54	54	49	55	55
	5	48	54	54	49	55	55	49	55	55	50	56	56
	6	50	55	55	51	56	56	51	56	56	52	57	57
	7	50	55	55	51	56	56	51	56	56	52	57	57
1,5 cm alsó vakolat	4	49	55	55	50	56	56	50	56	56	51	57	57
	5	50	56	56	51	57	57	51	57	57	52	58	58
	6	52	57	57	53	58	58	53	58	58	54	59	59
	7	52	57	57	53	58	58	53	58	58	54	59	59

Födémek

tervezési előírásai

Tűzvédelmi tervezés

A PTH födémrendszer elemeinek és a kész szerkezetnek is **A1 a tűzvédelmi osztály** besorolása.

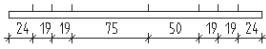
A PTH födémrendszer **tűzállósági határértéke vakolt szerkezet esetén REI 120**. A megadott tűzállósági határérték csak a PTH födémrendszer kötelező elemeinek felhasználásával tervezett, méretezett, és az előírt kivitelezési szabályokat betartva megépített szerkezet esetén érvényes.

Hatósági követelmények

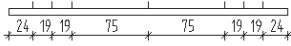
A hatályos jogszabály (Országos Tűzvédelmi Szabályzat, röviden **OTSz, 54/2014. (XII. 5.)** BM rendelet) a tűzvédelmi szempontból releváns szerkezetekre, azaz építményszerkezetekre, azok beépítési helyzete, tűzvédelmi funkciója, és a szerint, hogy milyen kockázati osztályú kockázati egységben kerül betervezésre, fogalmaz meg követelményeket. **A táblázat használata során győződjön meg róla, hogy nem jelent-e meg módosítása, vagy újabb kiadása a jogszabálynak!** Az alábbi táblázat tartalmazza az OTSz, 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet szerinti követelményértékeket:

Mértékadó kockázati osztály	NAK (nagyon alacsony kockázati)			AK (alacsony kockázati)		KK (közepes kockázati)			MK (magas kockázati)		
	1-2 (ipari- mezőg.- tárolási alaprend) 1-3 (lakó)	3 (ipari- mezőg.- tárolási alaprend) 1-3 (közösségi)	4	1-3	4-7	1-2	3-6	7-15	1-2	3-15	>15
Pinceszint feletti, emeletközi, tetőtér alatti és padlásfödémek - a tűzterjedésgátlásban szerepet játszó födémekre EI kritérium is vonatkozik - a pinceszint feletti szerkezetek tűzvédelmi osztálykövetelménye legalább A2, tűzállósági teljesítménykövetelménye legalább R30	R15 D	R30 D	R60 D	R30 D	R60 A2	R30 A2	R60 A2	R90 A2	R60 A2	R90 A2	R90 A2
Tetőfödémek és a legfelső szint lefedését biztosító teherhordó szerkezetek - a szerkezetre vonatkozó EI kritériumtól el lehet tekinteni, ha a szerkezet megnyílása, átmelegedése a szerkezet környezetét nem veszélyezteti és a szerkezet vagy valamelyik részének meggyulladása nem jár a tűz jelentős tetőfelületre való kiterjedésének veszélyével - a szerkezetre csak a táblázat szerinti D, de legfeljebb C tűzvédelmi osztály követelmény vonatkozik, ha be nem épített tetőteret, padlásteret, emberi tartózkodásra nem alkalmas teret határol el a külső légtértől - a felülvilágító tartószerkezetére csak tűzvédelmi osztály követelmény vonatkozik	R15 D	R15 D	R30 D	R15 D	R30 A2	R30 D	R30 A2	R60 A2	R30 A2	R60 A2	R60 A2
Tűzgátó fal és födém	EI30 A2		EI60 A2	EI30 A2	EI60 A2	EI30 A2	EI60 A2	EI90 A2	EI60 A2	EI90 A2	EI120 A2

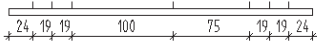
F-250

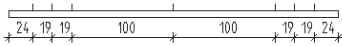
F-275

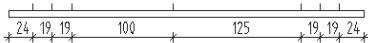
F-300

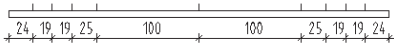
F-325

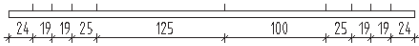
F-350

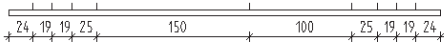
F-375

F-400

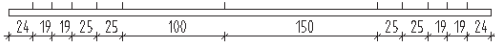
F-425

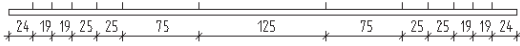
F-450

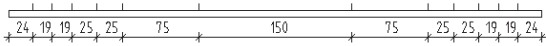
F-475

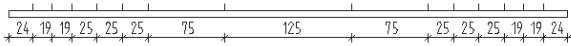
F-500

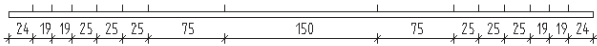
F-525

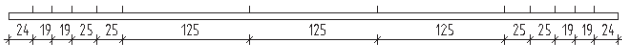
F-550

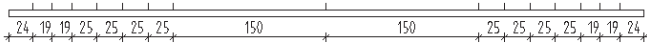
F-575

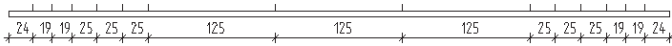
F-600

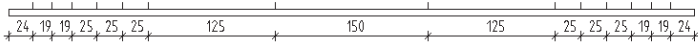
F-625

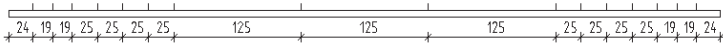
F-650

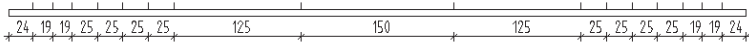
F-675

F-700

F-725

Tartószerkezeti tervezés

A Wienerberger által forgalmazott elemekből (PTH gerenda és PTH béléstestek), az előírt vasalatok, felbeton és kialakítás mellett tervezett födémszerkezetet az épület tartószerkezetiért felelős tervezőnek, minden esetben – a hatályos tartószerkezeti szabványok (Eurocode szabványsorozat) előírásai szerint – ellenőriznie, méreteznie kell. A megadott értékek nem helyettesítik az egyes épületekre vonatkozó méretezést, nem tekintendők felelősségátvállalásnak.

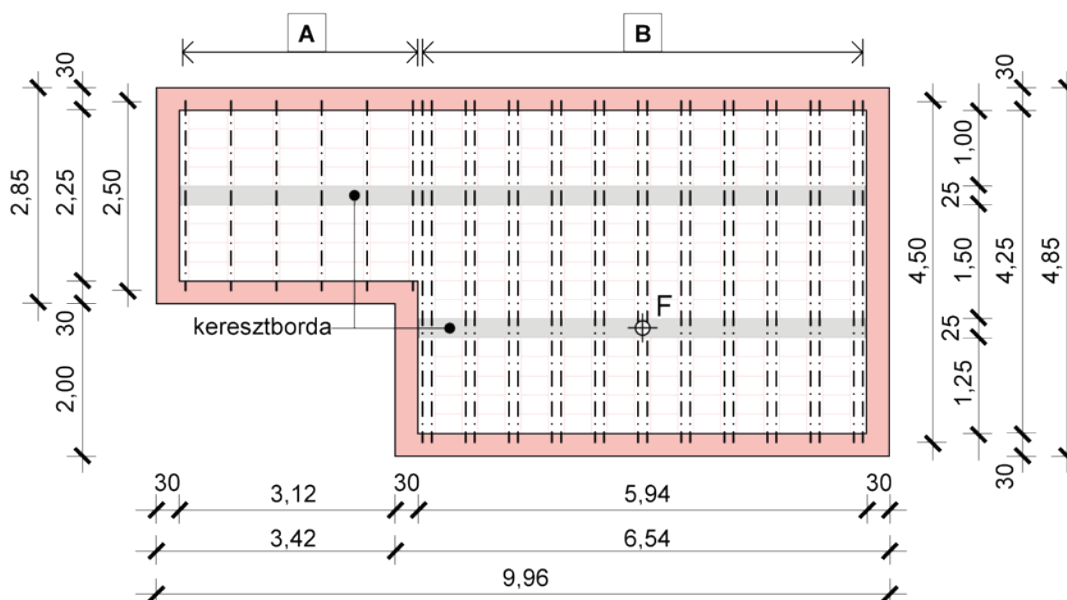
A födém teherbírása a megadott táblázatokban foglalt teherbírás adatok figyelembe vételével határozható meg. A megadott értékek C20/25 betonminőség és szerelt kétirányú, vagy hegesztett hálós $\varnothing 6/15$ vasalás esetén értendők. A méretezéshez nyújtanak segítséget a méretezési példák.

A keresztbordákat a keresztmetszet szerint szükséges minimális vassalással kell ellátni, de legalább 4 db $\varnothing 8$ betonacél hosszvasal, illetve $\varnothing 6/$ kengyelezéssel. A hosszvasakat a lehorognyzás szabályai szerint a koszorúba le kell horgonyozni. A födémgerenda konzolos beépítése, pontszerű, vagy gerenda tengelyével párhuzamos födémteher, vagy egyéb különleges beépítési szituáció esetében külön egyedi gerendaellenőrzés (esetleges megerősítés) szükséges. A gerenda darabolása, és egyedi teherbírás számításakor tekintettel kell lenni a gerenda kengyelkiosztására. A gerendák hosszönkénti kengyelkiosztását a mellékelt ábra mutatja be.

Födémek

tervezési előírásai

Méretezési példák

A 2,5 m hosszú, szimpla kiosztású gerendák, 60 cm tengelytáv, 5 cm felbeton,

B 4,5 m hosszú, dupla kiosztású gerendák, 57 cm tengelytáv, 5 cm felbeton, PTH 45/17-es béléstartók

1. Falköz: 2,25 m

Alk. gerenda hossz:	$2,25 + 2 \times 0,125 = 2,50$ m
Födém kialakítás:	17 cm + 5 cm felbeton, 60 cm tengelytáv
Mértékadó terhelés:	
burkolatok súlya:	$2,03 \times 1,35 = 2,74$ kN/m ²
válaszfal súlya:	$1,00 \times 1,35 = 1,35$ kN/m ²
hasznos teher (lakás):	$2,00 \times 1,50 = 3,00$ kN/m ²
q_{Ed}	$= 7,09$ kN/m ²

Ellenőrzés a táblázatban megadott q_d maximális teherbírás érték segítségével:

$q_{Ed} = 7,09$ kN/m² < $q_d = 15$ kN/m² tehát megfelel!

2. Falköz: 4,25 m

Alk. gerenda hossz:	$4,25 + 2 \times 0,125 = 4,50$ m
Födém kialakítás:	dupla gerenda kiosztás, 17 cm + 5 cm felbeton, 57 cm tengelytáv
Mértékadó terhelés:	
burkolatok súlya:	$2,03 \times 1,35 = 2,74$ kN/m ²
válaszfal súlya:	$1,00 \times 1,35 = 1,35$ kN/m ²
hasznos teher (lakás):	$2,00 \times 1,50 = 3,00$ kN/m ²
q_{Ed}	$= 7,09$ kN/m ²

Ellenőrzés a táblázatban megadott q_d maximális teherbírás érték segítségével:

$q_{Ed} = 7,09$ kN/m² < $q_d = 15$ kN/m² tehát megfelel!

3. Falköz: 4,25 m, koncentrált erővel is terhelt gerenda

Alkalmazott gerenda hossz: $4,25 + 2 \times 0,125 = 4,50 \text{ m}$

Gerenda fesztávolság: $4,5 - 0,125 = 4,375 \text{ m}$

Födém kialakítás: dupla gerenda kiosztás, 17 cm + 5 cm felbeton, 57 cm tengelytáv

Hasznos magasság (d_{eff}): 0,19 m

Mértékadó megoszló teher:

burkolatok súlya:	$2,03 \times 1,35$	=	$2,74 \text{ kN/m}^2$
válaszfal súlya:	$1,00 \times 1,35$	=	$1,35 \text{ kN/m}^2$
födém önsúly (táblázatból):	$3,62 \times 1,35$	=	$4,89 \text{ kN/m}^2$
hasznos teher (lakás):	$2,00 \times 1,50$	=	$3,00 \text{ kN/m}^2$
	q_{Ed}	=	$11,98 \text{ kN/m}^2$

A koncentrált erő: $P_4 = 4,00 \text{ kN}$ (az elhelyezést lásd az ábrán)

Mértékadó koncentrált erő: $P_{\text{Ed}} = \delta \times F/100 = 30 \times 4,00/100 = 1,20 \text{ kN}$

Megjegyzés: A gerendák közötti tehereloszlás mértékét leíró δ tényezőt a vonatkozó táblázat alapján határoztuk meg, dupla gerenda kiosztás, 57 cm tengelytáv és 4,25 - 5,75 m közötti fesztáv figyelembevételével. A megadott $P_4 = 4,00 \text{ kN}$ erő kisebb mint a táblázatban közölt $P_{\text{d,max}} = 4,2 \text{ kN}$ határerő, tehát alkalmazható a megadott δ teherelosztási tényező.

Mértékadó nyomaték ellenőrzése a táblázatban megadott M_{Rd} nyomatéki teherbírás segítségével:

Mértékadó nyomaték a q_{Ed} megoszló teherből:

$$M_q = 0,57 \times 11,98 \times 4,375^2/8 = 16,34 \text{ kNm}$$

Mértékadó nyomaték a P_{Ed} koncentrált teherből:

$$M_F = 1,4375 \times 1,2 \times 2,9375/4,375 = 1,16 \text{ kNm}$$

$$\mathbf{M_q + M_F = 16,34 + 1,16 = 17,5 \text{ kNm} < M_{\text{Rd}} = 30,7 \text{ kNm} \text{ tehát megfelel!}$$

Mértékadó nyíróerő ellenőrzése a táblázatban megadott V_{Rd} nyírási teherbírás segítségével:

Mértékadó nyíróerő a q_{Ed} megoszló teherből:

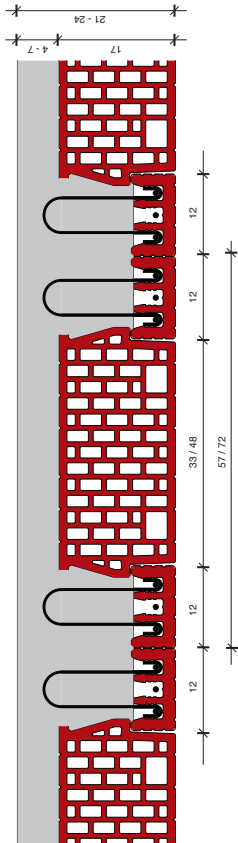
$$V_q = 0,57 \times 11,98 \times (4,375/2 - 0,19) = 13,64 \text{ kN}$$

Mértékadó nyíróerő a P_{Ed} koncentrált teherből:

$$V_F = 1,2 \times 2,9375/4,375 = 0,81 \text{ kN}$$

$$\mathbf{V_q + V_F = 13,64 + 0,81 = 14,45 \text{ kN} < V_{\text{Rd}} = 23,7 \text{ kN} \text{ tehát megfelel!}$$

Méretezési táblázat kettőzött gerendabeépítés esetén

Hosszúság [cm]	Falköz [cm]	Tömeg ¹ [kg]	Feszítő huzalok száma ¹	Gerendá- ban lévő kengyelék száma össze- sen ¹	Tengelyhatóság													
					PTH 45/17 béleléstest: 57 cm (33 cm + 2 x 12 cm)						PTH 60/17 béleléstest: 72 cm (48 cm + 2 x 12 cm)							
					Helyszíni beton min. C20/25						Helyszíni beton min. C20/25							
4 cm		5 cm		6 cm		7 cm		4 cm		5 cm		6 cm		7 cm				
M_{hw} [kNm]	V_{hw} [kN]	Q_{hw} [kN/m ²]	M_{hw} [kNm]	V_{hw} [kN]	Q_{hw} [kN/m ²]	M_{hw} [kNm]	V_{hw} [kN]	Q_{hw} [kN/m ²]	M_{hw} [kNm]	V_{hw} [kN]	Q_{hw} [kN/m ²]	M_{hw} [kNm]	V_{hw} [kN]	Q_{hw} [kN/m ²]	M_{hw} [kNm]	V_{hw} [kN]	Q_{hw} [kN/m ²]	
250	225	80	12	14	16,6	24,8	15,0	17,5	27,0	15,0	18,5	29,2	15,0	19,5	31,1	16,7	24,8	15,0
275	250	88	12	14	16,6	29,5	15,0	17,5	25,4	15,0	18,5	27,4	15,0	19,5	29,0	16,7	23,5	15,0
300	275	96	12	14	16,6	22,6	15,0	17,5	24,4	15,0	18,5	26,2	15,0	19,5	27,6	16,7	22,6	15,0
325	300	104	14	14	18,5	21,9	15,0	19,8	23,6	15,0	21,2	25,3	15,0	22,6	26,6	19,4	21,9	15,0
350	325	112	16	14	20,3	21,4	15,0	21,7	23,0	15,0	23,2	24,6	15,0	24,8	25,8	21,8	21,4	15,0
375	350	120	18	18	22,0	21,0	15,0	23,6	22,5	15,0	25,2	24,0	15,0	26,9	25,2	23,6	21,0	13,6
400	375	128	20	18	23,7	21,1	15,0	25,4	22,3	15,0	27,2	23,5	15,0	28,9	24,6	25,4	21,1	12,5
425	400	136	24	18	27,0	22,2	15,0	29,0	23,4	15,0	30,9	24,5	15,0	32,9	25,3	28,9	22,2	12,2
450	425	144	26	18	28,7	22,6	15,0	30,7	23,7	15,0	32,8	24,8	15,0	34,9	25,6	30,6	22,6	11,4
475	450	152	28	22	30,2	22,9	14,3	32,4	24,0	14,9	34,6	25,1	15,0	36,8	25,9	32,2	22,9	10,7
500	475	160	32	24	33,3	23,7	13,8	35,7	24,8	14,5	38,1	25,9	15,0	40,5	26,7	35,5	23,7	10,4
525	500	168	34	24	34,8	23,9	13,1	37,3	25,1	13,7	39,8	26,2	14,2	42,3	27,0	37,1	23,9	9,8
550	525	176	34	28	34,8	23,8	12,1	37,3	24,9	12,6	39,8	26,0	13,1	42,3	26,7	37,1	23,8	9,0
575	550	184	38	28	37,7	24,5	11,8	40,4	25,6	12,2	43,1	26,7	12,7	45,9	27,5	40,2	24,5	8,7
600	575	192	38	24	37,7	24,3	10,8	40,4	25,4	11,4	43,1	26,5	11,8	45,9	27,3	40,2	24,3	8,1
625	600	200	38	30	37,7	24,2	9,6	40,4	25,3	10,2	43,1	26,4	10,9	45,9	27,1	40,2	24,2	7,5
650	625	208	38	28	37,7	24,1	8,5	40,4	25,1	9,1	43,1	26,2	9,7	45,9	27,0	40,2	24,1	6,8
675	650	216	38	28	37,7	23,9	7,5	40,4	25,0	8,0	43,1	26,1	8,6	45,9	26,8	40,2	23,9	6,0
700	675	224	38	32	37,7	23,8	6,6	40,4	24,9	7,1	43,1	26,0	7,6	45,9	26,7	40,2	23,8	5,3
725	700	232	38	32	37,7	23,7	5,9	40,4	24,8	6,3	43,1	25,8	6,7	45,9	26,5	40,2	23,7	4,6
Födém örsúly alapértéke [kN/m ²]					3,38	3,62	3,86	4,10	3,10	3,34	3,58	3,82	4,06	4,30	4,54	4,78	5,02	5,26

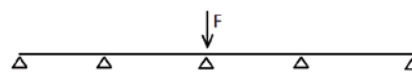
¹ A megadott adatok 2 darab egymás mellé épített gerendára vonatkoznak.

² A födémre az önsúlyon felül felhordható maximális teher (burkolatok, válaszfal, hasznos teher) tervezési (biztonsági tényezővel szorozott) értéke.

A födém 2 kN/m² burkolat súly, 1 kN/m² válaszfal teher és 2 kN/m² hasznos teher esetén (alapértékek) megfelel.

Födémek

tervezési előírásai

Koncentrált erő eloszlása szimpla gerendák esetén [%]																				
Tartóhossz L [m]	45 cm tengelytáv 4 cm felbeton					45 cm tengelytáv 7 cm felbeton					60 cm tengelytáv 4 cm felbeton					60 cm tengelytáv 7 cm felbeton				
	2,50	9	26	39	26	9	12	25	34	25	12	6	26	47	26	6	8	26	42	26
2,75	12	25	34	25	12	12	25	34	25	12	9	26	41	26	9	8	26	42	26	8
3,00	12	25	34	25	12	13	23	29	23	13	9	26	41	26	9	8	26	42	26	8
3,25	12	25	34	25	12	13	23	29	23	13	9	26	41	26	9	10	27	36	27	10
3,50	13	23	28	23	13	13	23	29	23	13	9	26	41	26	9	10	27	36	27	10
3,75	13	23	28	23	13	13	23	29	23	13	12	25	34	25	12	10	27	36	27	10
4,00	13	23	28	23	13	13	23	29	23	13	12	25	34	25	12	10	27	36	27	10
4,25	13	23	28	23	14	14	20	23	20	14	12	25	34	25	12	12	24	30	24	12
4,50	14	20	24	20	14	14	20	23	20	14	12	25	34	25	12	12	24	30	24	12
4,75	14	20	24	20	14	14	20	23	20	14	13	23	29	23	13	12	24	30	24	12

Koncentrált erő eloszlása dupla gerendák esetén [%]																				
Tartóhossz L [m]	57 cm tengelytáv 4 cm felbeton					57 cm tengelytáv 7 cm felbeton					72 cm tengelytáv 4 cm felbeton					72 cm tengelytáv 7 cm felbeton				
	2,50	9	26	42	26	9	7	27	45	27	7	2	25	55	25	2	2	26	52	26
2,75	9	26	42	26	9	8	27	42	27	8	5	26	48	26	5	2	26	48	26	2
3,00	9	26	42	26	9	10	26	37	26	10	5	26	48	26	5	7	26	44	26	7
3,25	11	26	35	26	11	10	26	37	26	10	8	26	41	26	8	7	26	44	26	7
3,50	11	26	35	26	11	10	26	37	26	10	8	26	41	26	8	7	26	44	26	7
3,75	11	26	35	26	11	12	25	32	25	12	8	26	41	26	8	10	26	37	26	10
4,00	11	26	35	26	11	12	25	32	25	12	8	26	41	26	8	10	26	37	26	10
4,25	12	24	30	24	12	12	25	32	25	12	8	26	41	26	8	10	26	37	26	10
4,50	12	24	30	24	12	12	25	32	25	12	11	26	35	26	11	10	26	37	26	10
4,75	12	24	30	24	12	12	25	32	25	12	11	26	35	26	11	10	26	37	26	10
5,00	12	24	30	24	12	13	22	26	22	13	11	26	35	26	11	12	25	31	25	12
5,25	12	24	30	24	12	13	22	26	22	13	11	26	35	26	11	12	25	31	25	12
5,50	13	21	25	21	13	13	22	26	22	13	12	24	30	24	12	12	25	31	25	12
5,75	13	21	25	21	13	13	22	26	22	13	12	24	30	24	12	12	25	31	25	12
6,00	13	21	25	21	13	13	22	26	22	13	12	24	30	24	12	12	25	31	25	12
6,25	13	21	25	21	13	14	20	22	20	14	12	24	30	24	12	12	25	31	25	12
6,50	13	21	25	21	13	14	20	22	20	14	12	24	30	24	12	13	22	26	22	13
6,75	14	18	20	18	14	14	20	22	20	14	12	24	30	24	12	13	22	26	22	13
7,00	14	18	20	18	14	14	20	22	20	14	13	21	25	21	13	13	22	26	22	13
7,25	14	18	20	18	14	14	20	22	20	14	13	21	25	21	13	13	22	26	22	13

A PTH gerenda fölött ható koncentrált erőből a gerendára jutó rész (δ)								
Tartóhossz [m]	Szimpla gerenda kiosztás				Dupla gerenda kiosztás			
	45 cm tengelytáv		60 cm tengelytáv		57 cm tengelytáv		72 cm tengelytáv	
	δ [%]	$P_{d,max}$ [kN]	δ [%]	$P_{d,max}$ [kN]	δ [%]	$P_{d,max}$ [kN]	δ [%]	$P_{d,max}$ [kN]
1,75 - 3,00	46	6,5	55	7,0	60	8,0	70	8,4
3,25 - 4,00	34	5,0			35	6,0	41	6,3
4,25 - 5,75					30	4,2	41	4,3
6,00 - 6,75					25	3,7		

Megjegyzés: A megadott δ arányszámok abban az esetben érvényesek, ha a tartóra helyezett koncentrált erő nem haladja meg a megadott $P_{d,max}$ erőt!

Beépítési előírások

Falazatok

beépítési előírásai

Általános előírások –

Tárolás, anyagmozgatás, szállítás

A gyártásból csak megfelelő minőségű és hiánytalan csomagolású termékek kerülhetnek készletre. A bontatlan rakatok egymásra rakva tárolhatók, ha a tároló felület megfelelően egyenletes. A betárolás előtt meg kell győződni a rakatok és a csomagolás épségéről. Sérült, nem stabil rakatok nem halmozhatók!

A rakatok mozgatása legegyszerűbb gépi emelőeszközök igénybevételével. A termékeket a sérülések elkerülése érdekében óvatosan kell rakodni, mozgatni. Kerülni kell a rakatok megbillentését, az egységcsomagok, illetve elemek egymáshoz ütődését, leejtését. A rakatok mozgatását minden esetben kizárólag érvényes emelőgép kezelői vizsgával rendelkező és a termékeket, illetve annak csomagolására jellemző tulajdonságokat ismerő szakember végezheti! Igaz ez a munkáját segítő munkaeörfőre (kötöző) is. Az emelhetőség, illetve a körülmények megítélése minden esetben az ő felelősségük.

Az Wienerberger Téglaiipari zRt. által forgalmazott falazóelemek, áthidalók, földemgerendák és béllestestek szállítása a nagy rakfelületű fuvarszközök széles skáláján lehetséges, így pl. vasúton, közúton, de akár hajón is. Fontos azonban, hogy a rakatokat a szállítójárművön elmozdulás ellen megfelelően biztosítani kell. A közúti fuvarozás kivételével az adott szállítási módozatnak megfelelő, általában nemzetközi egyezményekben is rögzített egyértelmű szabályzásokban van meghatározva, hogy mely áruféleséget milyen csomagolásban, illetve anyagrögzítés mellett lehet feladni fuvarozásra. Közúti szállítás esetében célszerű a légrugós pótkocsikat előnyben részesíteni, annak futástulajdonságai miatt. (Gyári átvétel esetén kizárólag légrugózatú, két oldalon rakodható szállítójármű megengedett.) A Wienerberger gyáregységekben oldalfallal rendelkező teherkocsik rakodása lehetséges. Ez lehet nyitott felépítményű szerelvény fel-és lehajtható oldalfallal, vagy ponyvás felépítmény biztonsági oldalütköző lécekkel. Dobozos, mozgópaddós és oldalfal nélküli teherkocsik rakodása nem lehetséges. Berakodni csak megfelelően tiszta rakfelületre lehet. Az árut a rakfelületen lehetőleg az első homlokfalhoz szorítva célszerű szállítani úgy, hogy a követő többi rakat a lehető legszorosabban kerüljön egymás mellé. Raklapos áru esetén a szerelvényen elhelyezkedő minden sort biztosítani kell elmozdulás ellen. A minőség megőrzése céljából ajánlott minimum rögzítési mód a legalább az első vagy egyedül álló és utolsó páros raklapok spaniferezése 1 méteres élvédővel. Ezáltal minimalizálható a rakatoknak a tehergépkocsi hossz tengelyével párhuzamos elmozdulása.

A rakományt úgy kell elhelyezni és rögzíteni, hogy normális közlekedési körülmények között az ne sérüljön meg, ne tudjon elmozdulni, felborulni, leesni, vagy ne tudja a szállítójárművet felborítani. (A normális közlekedési körülmények tartalmazzák a gyors / hirtelen fékezésből, irányváltoztatásból, illetve az út-felület egyenetlenségeiből eredő hatásokat is.) Mindemellett törekedni kell a leginkább rázkódásmentes útvonal kiválasztására, illetve a kíméletes vezetési stílusra. Szállítás közben a szállítójármű pótkocsijának oldal falait fel kell hajtani, és azokat rögzíteni kell. A termékek gyári átvételekor megfelelő védőruházat használata kötelező (védősisak, munkavédelmi lábbeli, láthatósági mellény), továbbá a gépkocsivezető köteles követni a gyárban érvényes munkavédelmi előírásokat és szabályokat. A rakatok mozgatása megbillentéstől, leeséstől, nagy intenzitású hirtelen rázkódástól mentes legyen.

További tárolási, anyagmozgatási, szállítási előírások falazóelemekre és béllestestekre

Sík, szilárd (aszfalt, beton, térkő stb...) burkolatú területen az **elméleti halmozhatóság** határát falazóelem típus függvényében az alábbi táblázat tartalmazza.

Termék típusa	Maximális rakatolási magasság (bontatlan rakat)
N+F (Rapid) falazóelemek (kivéve 10 N+F), N+F neo (Rapid) falazóelemek, AKU, Pincetégla	4 sor
Thermo falazóelemek, X-therm (Rapid) falazóelemek, tömör falazóelemek, Feles, Sarok falazóelemek 10 N+F (Rapid) falazóelem, Földémbéllestestek	3 sor
30 U zsalu	nem halmozható

A PTH 44 X-therm termékek esetében az egymásra halmozást a termékek sérüléseinek elkerülése érdekében javasoljuk „piramis” alakban kialakítani.

Nem szilárd burkolatú területen a tárolás egyedi mérlegelés alapján történik a hely adottságai alapján.

Közúti fuvarozás esetén egységes szabályozási rendszer nincs, de termékeink esetében alapelvek, hogy a téglarakatok több sorban egymáson, más áruféleségen, illetve alatt, nem szállíthatók. Dryfix extra ragasztóhabot csak a tárolási korlátok közt megadott hőmérsékleten (+5 - +30 °C között, ideálisan 15-20 °C), és a biztonsági adatlapon közölt előírásoknak megfelelően szabad szállítani. Arra érzékeny falazóelem (pl. X-therm, Thermo) rakatok esetében a spanifer és a téglaközé (1 méteres) **elosztót / élvédőt** kell tenni és a spanifer feszítésnél ügyelni kell arra, hogy ne sérüljön meg a téglaközé! A rakományrögzítés szabályaiban a 6/1990. (IV.12.) KÖHÉM rendelet 82/A §. -ban szereplő előírások a mérvadók.

A raktározási idő tervezésekor célszerű figyelembe venni, hogy a termékek **fóliacsomagolása 6 hónap elteltével** – időjárásnak való kitétsége függvényében - jelentősen veszíthet minőségéből.

A tartós, hosszú idejű átázástól az elemeket mind a tároláskor, mind a szerkezetkész, illetve a kész épületben meg kell védeni.

Előkészületek falazás előtt

A PTH Rapid Dryfix és PTH Rapid vékonyhabarcs rendszer alkalmazása esetén a téglákat – falazás előtt – a felfekvő felületükön portalanítani, majd nedvesíteni szükséges, amely a ragasztóhab / vékonyrétegű falazóhabarcs megfelelő kötéséhez szükséges. A Porotherm rendszer alkalmazása esetén is nedvesíteni kell a téglák felfekvő felületét, csak ebben az esetben nagyobb mértékben, illetve több vízre van szükség, mint a Rapid rendszernél.

A falazás általános szabályai

A falazást a falsarkoknál kell kezdeni, a megnedvesített téglákat teljes felületükön habarcságyba kell helyezni. A sarokra elhelyezett téglákat vízmértékkel és gumikalapáccsal pontosan be kell állítani, a vízszintes méreteket is ellenőrizni kell. A falsarok kialakításához (ahol rendelkezésre áll) elsődlegesen gyári sarok elemet kell használni. Amennyiben kiegészítő elem nem áll rendelkezésre az elemeket egész elemből, fűrészeléssel kell előállítani. Az így kialakított sarokpontokon, az egyenes téglasorok kialakítása céljából célszerű a téglák felső élén zsinórt kifeszíteni. Falazáskor a vízszintes fuga vastagsága 6–15 mm között változhat, átlagosan 12 mm javasolt a 25 cm-es modulmagasság eléréséhez. A vízszintes habarcshezag kialakításánál gondosan ügyelni kell arra, hogy azok a téglák külső éléig teljes felületükön ki legyenek töltve. A vízszintes hézagból kitüremkedő felesleges habarcsot kőműveskanállal le kell húzni. A téglák végleges helyükre illesztésénél gumikalapácsot kell használni. A falazóblokkokat kötésben kell falazni. Feles elemek egész elemből fűrészeléssel állíthatók elő. Derékszögtől eltérő falsarok vagy a téglák méretrendjétől eltérő méretű falak esetén az elemek fűrészszel, vagy téglavágó géppel egyedileg méretre szabhatók. Amennyiben alkalmazásuk nem kerülhető el, a felesnél kisebb méretű elemeket a fal általános szakaszán, a fal belsejében kell elhelyezni, szintén kötésben falazva. A téglák méretre vágásához a gépi fűrészek közül elsősorban az ún. „aligátor”, valamint az asztali gyémánttárcsás vágógépeket ajánljuk.

A Porotherm Rapid falazási technológia egyedi szabályai

1. Sík, szilárd, pormentes, fogadó szerkezetünkön (aljzat, esetleges vízszigetelő réteg elkészülte után, földem) lézeres, vagy optikai szintező és milliméter osztású lécz segítségével meghatározzuk a falazat vonalának legmagasabb pontját. (Különös tekintettel a vízszigetelések átlapolásainak legmagasabb pontjaira.)
2. Kicsapózsínór segítségével kijelöljük a falazat helyét, majd a legmagasabb pontról indulva, a terhelésnek és hőszigetelési követelményeknek megfelelő habarcsból tökéletesen sík és vízszintes, egy rétegben maximum 2 cm vastag habarcságyat alakítunk ki körben a falazat alatt, a falazat vastagságának megfelelően. Ha ennél vastagabb kiegyenlítésre van szükség, akkor azt célszerű esztrichből (betonból) elkészíteni. A habarcságyat – a lehúzólécz hosszától függően – 2-3 m-es szakaszokban képezzük ki a habarcslehúzó szerszámkészlet (nivelláló készlet) segítségével.
3. A még nem teljesen kötött habarcságyon ismét bejelöljük a falazat helyét, majd a sarkokról indulva elhelyezzük az első sor csiszolt téglát. Amennyiben a habarcságy teljesen megkötött, az első sor téglái alá 10 mm-es fogas glettvasal vékony falazóhabarcsot kell teríteni. A téglákat egyesével gumikalapács és vízmérték segítségével mindkét irányban vízszintbe állítjuk. Ellenőrizzük, hogy az egész sor nem síkfogas-e és szükség esetén gumikalapáccsal igazítunk. A tompán ütköző, nem nűt-féderes kapcsolatú téglák (vágott elem) függőleges fugáit hézagmentesen falazóhabarccsal (G v. L habarccsal) ki kell tölteni.

Falazatok

beépítési előírásai

4. Rapid rendszer esetében a zsákos kiszerezésű vékonyrétegű falazóhabarcsot zsákonként (25 kg) 9-11 liter vízzel egy tiszta vödörben forgószáras keverővel egyenletesre és sűrűn folyóvá keverjük. Addig kell keverni, amíg csomómentes, sima habarcsot nem kapunk. A bedolgozásra kész habarcs-hoz utólag vizet sem szabad hozzáadni. Rapid Dryfix rendszer használat előtt a Porotherm Dryfix extra ragasztóhab flakont kb. 20-szor felrázzuk. (Minden használat előtt és nem csak az új, tele flakonok esetében.) Felcsavarjuk a pisztolyt a flakonra, majd a pisztoly állítószelapét kinyitjuk és a ravaszt legalább 2 másodpercen keresztül nyomva tartjuk, hogy a ragasztó teljesen kiszorítsa a pisztolyból a levegőt. A kiáramló ragasztó mennyiségét a ravasszal és az állítószelappal szabályozhatjuk.

5. A szabályok szerint elkészített téglasar csiszolt felületét (illetve a rá kerülő téglák kapcsolódó csiszolt felületét is) hőmérséklettől, páratartalomtól, szélétől és napsütéstől függően nedvesítjük. A nedvesített, por- és törmelékmentes felületre a keverőedényből a habarcssterítőbe adagolt (vagy habarcsshenger használatával) vékonyrétegű falazóhabarcsot elterítjük a második sor alatt, max. 2 m hosszán vagy Rapid Dryfix rendszer esetében 2 db kb. 2,5-3 cm átmérőjű ragasztóhab csíkot fújunk párhuzamosan, kb. 5-5 cm-re a téгла széleitől. Porotherm 50, 44 és 38 Thermo Rapid (32 Alfa Thermo Rapid) téгла esetén a falazóelem szélétől számított második és harmadik bordára kell a 1,5 cm átmérőjű ragasztóhabot fújni, tehát összesen négy csíkot. 10 és 12 cm vastag falazat esetén 1 db 2,5-3 cm átmérőjű ragasztócsíkot fújunk középre. A tompán ütköző, nem nút-féderes kapcsolatú téglák (vágott elem) függőleges fugáit hézagmentesen falazóhabarccsal (esetleg építőhabbal) ki kell tölteni.

6. A téglák gumikalapács segítségével kb. 2-3 percig még mozgathatók, de kb. 7 perc után a habarcs megköt. Rapid Dryfix rendszer esetében a csiszolt téglát a ragasztóhab bőrsődése előtt helyezzük el. A már elhelyezett csiszolt téglát nem szabad többet megemelni, különben a két ragasztóhab csíkot újra ki kell fújni. Használat után a pisztolyt a még ki nem ürült flakonon hagyhatjuk 1-2 napig. A pisztoly ilyenkor mindig maradjon ragasztóval tele és a flakont álló helyzetben tároljuk. Amennyiben a pisztolyt hosszabb ideig nem használjuk, akkor a pisztolyt le kell venni a flakonról, purhab tisztító folyadékkal ki kell tisztítani és úgy eltenni.

7. Innen a folyamat soronként ismétlődik. Porotherm Rapid válaszfalak csatlakozásainál nem hagyományos, hanem bekötőszalagos bekötés készül, melynek elemeit már a külső főfal falazásakor Dryfix extra ragasztóhabba, illetve Porotherm Rapid vékonyrétegű falazóhabarcsba ágyazva kell elhelyezni. Lásd a Rapid bekötőszalag elhelyezésének szabályai fejezetet.

8. Csiszolt és nem csiszolt elemek (pl. áthidaló) találkozásánál minden esetben hagyományos habarcsot kell használni a nem csiszolt elemek elhelyezésére.

PTH Rapid habarcsshenger

A Rapid vékonyrétegű falazóhabarcsot lehetőség van a Wienerberger által forgalmazott, speciális felületű PTH Rapid habarcsshengerrel is felhordani, amennyiben az alábbi előírások betartására kerülnek:

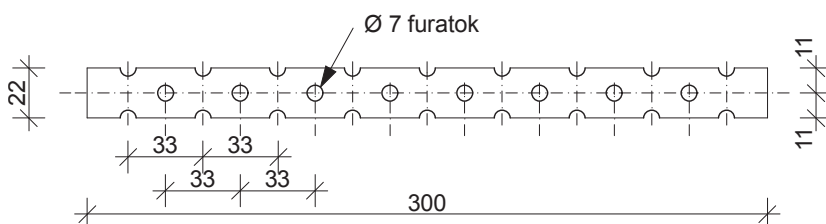
- A habarcs keverésére szolgáló vödör átmérőjének nagyobbnak kell lennie, mint a PTH Rapid habarcsshenger szélessége (>10, illetve >25 cm), hogy a henger habarcsba mártása kellő mélységig megoldható legyen.
- A PTH Rapid habarcsshengert a habarcsban alaposan meg kell forgatni, hogy a kerülete mentén körben egyenletes mennyiségű anyag tapadjon rá.
- A habarcsot megfelelően sűrűre kell kikeverni, hogy a habarcs mártása során felvegye a szükséges anyagmennyiséget, az a felhasználásig ne csepegjen le róla, a téгла felszínére történő felhordás során pedig ne az üregekbe folyjon.

beépítési előírásai

- A PTH Rapid habarcshengert a téglára nem kell erősen rányomni, csak a felszínén 1-2 alkalommal végig húzni, hogy a habarcs eloszlása a teljes felületen egyenletesen történjen. Kerülni kell a PTH Rapid habarcshengert sokszori görgetését egyazon felületen, mert így az addig felhordott habarcsot a kötési idő alatt fel is szedheti.
- Válaszfalak esetében javasolt a PTH Rapid habarcshengert 10 cm széles verziójának használata, míg a 25 cm-es és annál nagyobb szerkezeti vastagság esetében a PTH Rapid habarcshengert 25 cm használata.
- A PTH Rapid habarcshengert időnként -a használati időintervallumtól és az időjárási körülményektől függően-, illetve a folyamatos használat befejeztével ki kell mosni, a habarcs maradékától megtisztítani, hogy az ne kössön bele, és így később is használható legyen.

Rapid bekötőszalag elhelyezésének egyedi szabályai

A csiszolt falazóelemek esetében a falcsatlakozásokat tompa ütközéssel kell kialakítani. Az egyes falszakaszok közötti kapcsolatot a Rapid bekötőszalag biztosítja. A bekötőszalagokat a Dryfix technológia esetén a téglák kismértékű bereszelése után, kötőanyagba ágyazottan kell elhelyezni. A sérülések elkerülése érdekében az acél bekötőszalagokat a keresztfalak felfalazásáig felfelé vagy lefelé meg kell hajlítani. A tompa illesztést statikai és hangszigetelési okokból teljesen ki kell tölteni normál habarccsal (legalább 1,5 cm vastagságban).

A nutféderes falazási technológia különleges szabályai

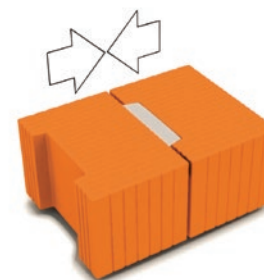
A nutféderes kialakítású függőleges hézagba habarcsot egyáltalán nem kell tenni, csak a téglák hornyos-eresztékes oldalait kell szorosan egymásba illeszteni, ezért a habarcsfelhasználás – és így a munkaidő-szükséglet is – lényegesen alacsonyabb, mint más falazási mód esetén. Az eresztékek iránya lehetőség szerint soronként váltakozzon.

A habarcsstáskás falazási technológia különleges szabályai

Falazáskor a téglákat szorosan egymás mellé kell illeszteni. A téglák oldalát nem szabad megkenni habarccsal, a habarcsstáskákat azonban a vízszintes hézag készítésével egyidejűleg teljesen ki kell tölteni habarccsal. A habarcsstáskák mérete és formája eltérő az egyes termékeknél (PTH 38 Pincetégla), de valamennyi esetben olyan, hogy a normál falazóhabarcs ezekbe belefolyik.

A falazás különleges szabályai kőzetgyapattal töltött tégláknál

A falazóelem gond nélkül darabolható ún. vizes tárcsás vágóval. A kőzetgyapattal kitöltött (úgy is mint: PTH 50 / 44 / 38 Thermo Rapid, 32 Alfa Thermo Rapid, illetve 30 Alfa Rapid) téglák esetében kerülni kell a nagy mennyiségű víz üregekbe való bejutását, az elemeket elegendő a felfekvő felületükön nedvesíteni. A megépített falat takarással védeni kell az időjárás hatásaitól. A koszorú alatti falegyenre a koszorú készítése előtt PE fóliát vagy bitumenes

Falazatok

beépítési előírásai

lemezt kell fektetni, hogy a betonból a víz ne kerüljön a falazatba. Gyártott feles elem hiányában a feles elemek egész elemből fűrészeléssel is előállíthatóak. Ebben az esetben javasoljuk, hogy a darabolás feltétlen vizes vágóval történjen, továbbá az eredményként kapott darabolt elemet ellenőrizték le, és csak olyan elemet építsenek be, amelynek bordái a vágás hatására tervezett módon váltak szét, illetve az elemben nem keletkezett belső törés. Falvégen történő beépítés során a vágott elem hornyolt felét kell sorlezáróként használni úgy, hogy a vágott felület (hőszigetelő habarcs) habarcsolással kapcsolódjon a mellette lévő egész téglához (a hornyolt, ép felület fog a falvégen látszani.)

A falazás különleges szabályai a válaszfaltéglánál

A válaszfal csak méretezett válaszfalalpra, illetve szilárd, megfelelő teherbírású födémre építhető. Az aljzat esetleges egyenetlenségeit falazóhabarccsal kell kiegyenlíteni. A válaszfalakat kétsoronként a vízszintes hézagban vezetett 2,8 mm-es lágyvas huzalokkal javasolt merevíteni és egymáshoz, illetve a teherhordó falakhoz csatlakoztatni, bekötni. A merevítőhuzalt kétsoronként a vízszintes fugák habarcsrétegébe javasolt ágyazni és a csatlakozó falakhoz rögzíteni. A válaszfal felső síkja és a födém között 1-1,5 cm-t kell hagyni és habarccsal ki kell tölteni. A legfelső sorban minden harmadik téglát ék alakúra kell vágni, és ezzel megoldani a kiékelést. A téglasorok felrakásánál a téglákat teljes felületű habarcságyba kell helyezni. Falazáskor a vízszintes fuga vastagsága 6-15 mm között változhat, átlagosan 12 mm javasolt a 25 cm-es modulmagasság eléréséhez. A vízszintes habarcs hézag kialakításánál gondosan ügyelni kell arra, hogy az a téglák külső éléig teljesen ki legyen töltve habarccsal. A vízszintes hézagból kitüremkedő felesleges habarcsot kőműveskanállal le kell húzni. A téglák végleges helyükre illesztésénél gumikalapácsot kell használni. A válaszfaltéglákat kötésben kell falazni. Válaszfaltégla alkalmazása esetén az eresztékek irányát nem kell soronként változtatni. A fal síkjából kiálló eresztékeket le kell ütni, hogy a vakoláshoz egységes, sík felület álljon rendelkezésre.

PTH Rapid rendszerű válaszfal esetében az egyes téglasorok közt nem kell huzalt elhelyezni. A válaszfalak becsatlakozásánál a kapcsolatot bekötőszalaggal kell létrehozni. Ennek leírása a „Rapid bekötőszalag elhelyezésének szabályai” pont alatt található.

A falazás különleges szabályai a Pincetéglánál

Térszín alatti létesítmények (pince, alagsor) a Porotherm 38 Pincetéglából akkor építhetők, ha a térszín alá süllyesztett szinthez szabványos, vízhatlan talajvíz, illetve talajnedvesség elleni szigetelést terveznek és készítenek.

A Porotherm 38 Pincetéglából készülő falazatok esetében mindig, teljes keresztmetszetében ki kell tölteni a függőleges

habarcsstáskákat, részletesen lásd A habarcsstáskás falazási technológia különleges szabályai pontban.

A falazás különleges szabályai vázkitöltő falak esetén

Vázkitöltő falazat esetén az építést célszerű a felső szintnél kezdeni, és lefelé haladni, hogy a födémbe keletkező lehajlások szabadon kialakulhassanak. Ha az alsó szinttől fölfelé készül a vázkitöltő falazat, akkor az utolsó sor és a födém (gerenda) alsó síkja közt nem szabad kiékelni, hanem az összes egymás fölötti falazat elkészülte után, felsőbb szintektől lefelé indulva ki kell habarcsolni a hézagot. Amennyiben ez a gyakran alkalmazott PUR-hab kitöltéssel készül, úgy később a födém teher alatti lehajlása során a vakolat a fal és a mennyezet csatlakozásánál nagy valószínűséggel el fog repedni, ezért erről a vakolat készítésekor gondoskodni kell. A falazatnak a pillérekhez történő vízszintes bekötéséről a tervezőnek, vagy a felelős műszaki vezetőnek kell nyilatkozni. A vasbeton pillér, és fal illetve téglalátalakozásánál az álló hézagot habarccsal kell kitölteni és a falazatot célszerű rozsdamentes bekötőszalaggal bekötni a vasbeton szerkezetbe (lásd „Részletrajzok és csomóponti példák” fejezet).

Falazatok kialakításának különleges szabályai hanggátló falak esetében

Amennyiben a hanggátló téglából készülő falazat két födém közé kerül beépítésre, a falazat legfelső sora és a födém közti rész nem lehet nagyobb 1,5 (2) cm-nél. Az így keletkező hézagot elsődlegesen habarccsal kell kitölteni. Amennyiben ez nem oldható meg, akkor a hézag középső harmadát PUR habbal, míg a két szélső harmad részt habarccsal kell, teljes keresztmetszetében kitölteni.

A falazás különleges szabályai falpillér esetén

A Porotherm falazóblokkokból - az MSZ EN 1996-1-1 szerkesztési szabályai alapján - erőtani számítással ellenőrzött hosszúságú, legalább 0,04 m² alapterületű pillér is készíthető. Javasolt a legalább két elem méretű pillérek kialakítása, és az elemek felhasználása előtt azok gondos válogatása. Hiányos, vagy elrepedt, sérült elem használata nem megengedett. A pillérben törekedni kell minél kevesebb vágott elem használatára. 30 cm-es elemekből készülő pillérek esetében, felezett elemek helyett, javasolt a PTH 30 Feles (Rapid) téglalátalakozásának használata.

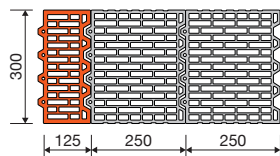
A falazás különleges szabályai feles téglá esetén

A PTH 30 Feles (Rapid) falazóelemeket PTH 30 N+F neo (Rapid) falazóelemekkel javasolt összeépíteni. A PTH 30 Feles (Rapid) falazóelem PTH 30 X-therm (Rapid)-hoz történő felhasználása külső falban csak legalább 10 cm magú homlokzati hőszigetelő rendszer esetén javasolt.

A PTH 30 Feles (Rapid) falazóelemet nem szabad egybeépíteni a PTH 30 AKU Z falazóelemmel.

A PTH 30 Feles (Rapid) téglákat falszakaszok végén (pl. nyílászárók) javasolt használni, úgy, hogy függőleges habarcsréteg nélkül kapcsolódjanak a falszakaszban mellettük elhelyezkedő egész falazóelemhez, az alábbi ábrák alapján.

A Feles (Rapid) téglá 12,5 cm-es hosszának köszönhetően, külön darabolás nélkül lehetővé teszi a feles téglakötés kialakítását a falazatban.

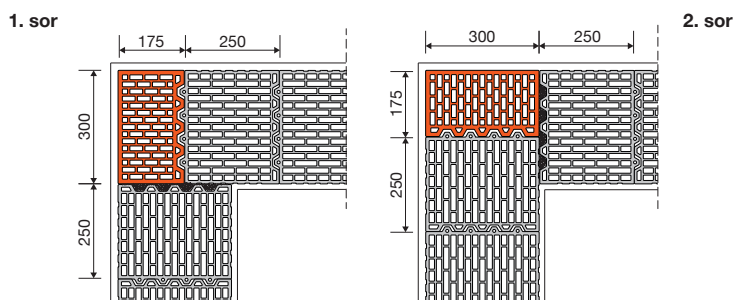

A falazás különleges szabályai sarok téglá esetén

A PTH 30 Sarok (Rapid) téglát PTH 30 N+F neo (Rapid) termékkel javasolt egybeépíteni. PTH 30 X-therm (Rapid)-hoz történő felhasználás külső falban csak legalább 10 cm magú homlokzati hőszigetelő rendszer esetén javasolt. A PTH 30 Sarok (Rapid) falazóelemet nem szabad egybeépíteni a PTH 30 AKU Z falazóelemmel.

A PTH 30 Sarok (Rapid) téglákat falsarkokon javasolt használni, úgy, hogy a hornyolt felületük, függőleges habarcsréteg nélkül kapcsolódjon a mellettük elhelyezkedő egész falazóelemhez, az alábbi ábrák alapján.

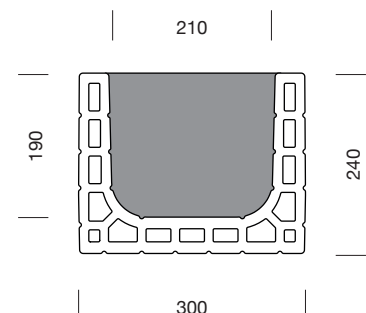
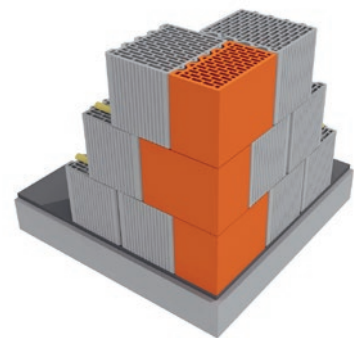
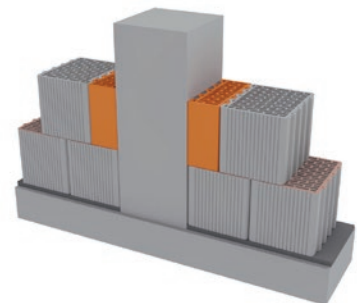
A Sarok téglá 17,5 cm-es hosszának köszönhetően, külön darabolás nélkül lehetővé teszi a feles téglakötés kialakítását a falazatban.

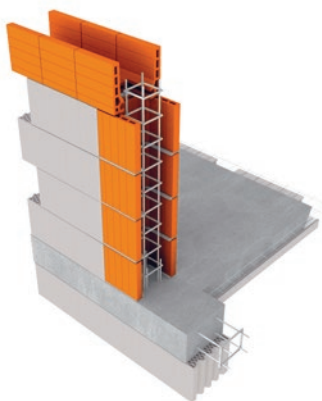

A falazás különleges szabályai U-zsalu esetén

A PTH 30 U zsaluelemeket úgy kell elhelyezni a falazatban (oszlop, függőleges koszorú esetén), illetve a falazat tetején (koszorú, áthidaló esetén), hogy a az egyes elemekből folytonos, vasalat elhelyezésére, illetve betonnal való kitöltésre alkalmas zsaluzat alakuljon ki. Koszorúzsaluzatként való alkalmazás esetén a sarkokon való átforduláshoz a PTH 30 U zsalu méretre vágható. Koszorúzsaluzatként való alkalmazás esetén a PTH 30 U zsaluelemeket teljes felületükön habarcsba ágyazottan kell elhelyezni.

A PTH 30 U zsalu elemeket egymáshoz normál habarccsal kell illeszteni úgy,

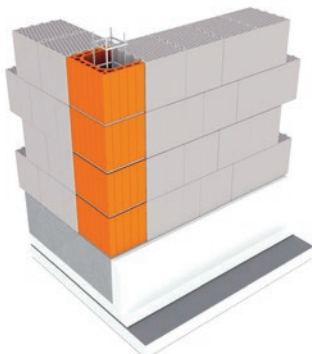

Függőleges zsaluzatként, téglakötés nélkül, illetve vízszintes zsaluzatként koszorúhoz

Függőleges zsaluzatként, téglakötésben

Függőleges zsaluzatként, sarkon

Vízszintes zsaluzatként, áthidalóhoz

hogy (csak felülről nyitott, egyébként) zárt csatorna jöjjön létre, mely a beton kifolyását meggátolja.

A PTH 30 U belső szabad keresztmetszeti mérete: 21 * 19 cm.

Függőleges szerkezet zsaluzataként való alkalmazás esetén többféle megoldással is kialakítható a betonozandó csatorna. Első esetben a zsalukat azonos helyzetben elhelyezve, a téglakötés szabályainak betartása nélkül, egymás fölé építve, 1,2 cm-es vízszintes habarcsréteggel kell beépíteni, az ábrán jelezett módon.

Második esetben a téglakötés szabályait betartva, soronként váltakozva, egy, illetve két – egymásnak fordított - elemet kell elhelyezni, 1,2 cm-es vízszintes habarcsréteggel úgy, hogy folytonos betonozó csatorna jöjjön létre. Lásd a mellékelt ábrán.

A függőleges szerkezetben történő alkalmazásnál a tartószerkezeti tervező döntése, hogy téglakötéssel, vagy anélkül kell beépíteni az elemeket. A betonozandó keresztmetszetben elhelyezendő vasalat pozíciójáról, típusáról és mennyiségéről a tartószerkezettervező dönt az igénybevételek ismeretében. Sarokbeépítés esetében, a teljes keresztmetszeti terület kihasználása érdekében javasolt a téglakötés szabályai nélkül beépíteni, az ábrán jelezett módon. Függőleges betonozandó csatorna létesítése esetén javasolt 3 soronként betonozni.

Azon esetekben, mikor az üzemben előregyártott egyszerű, és kompozit áthidalókból készített áthidaló szerkezetek nem nyújtanak megfelelő megoldást, lehetőség van PTH 30 U zsalu elemből helyszínen betonozandó áthidalót készíteni. PTH 30 U elemek felhasználásával készülő áthidalások készítésénél első lépésként alátámasztó állványzatot kell készíteni a felfekvések magasságában, amelyet minden esetben a felelős tervezőnek, illetve kivitelezőnek ellenőriznie kell.

A falazatot úgy kell kialakítani, hogy a kiváltó felfekvési pontjai alá egész téglát kerüljön. Az áthidalók felfekvését cementhabarcs-ágyazó réteggel kell kiegyenlíteni. A külső térrel érintkező felületeknél megfelelő vastagságú hőszigetelést kell beépíteni.

A zsaluelemek elhelyezése után a vasszerelés, majd a betonozás következik. Zsaluelemkből készülő áthidalásoknál a vasalást mindig egyedileg, a terhelés függvényében kell meghatározni.

Falegyen kialakítása

A Porotherm építési rendszer elemeiből (beleértve a Rapid rendszert is) készülő falazatokra minden esetben habarcssterítést kell készíteni, vagy bitumenes lemezt kell fektetni, elkerülendő, hogy a rá kerülő koszorúból a beton befolyjon a téglák üregeibe. Amennyiben hosszabb ideig nem kerül a falazat koszorúval lezárásra, javasolt a falazatot felül fóliával letakarni.

Időjárás hatásai

A hosszú idejű, vagy rövid idejű, de ismétlődő nedvességbehatásra a védelemmel el nem látott egyes falazatok esetében az alapanyagban lévő természetes sók kioldódhatnak, és a falazat felszínén megjelenhetnek. Elsődlegesen kerülni a tartós / ismétlődő nedvesség behatást. A falazat felszínén esetleg megjelenő só, száradás után drótkéfével eltávolítható, és ismételt nedvességbehatás nélkül nem jelenik meg újra.

Szakipari munkák

Az épületgépészeti / elektromos vezetékek hornyait horonymaróval, az áttöréseket fúróval (üreges falazóelem esetében az ütvefúró funkció kikapcsolása mellett) vagy lyukfűrészsel lehet kialakítani. A hornyok kialakításánál ügyelni kell arra, hogy azok ne veszélyeztessék a fal szilárdságát, stabilitását.

Üreges falazóelembe történő rögzítésekor, a dübelek fogadó lyukát, ütvefúró funkció használata nélkül kell kialakítani. Elsődlegesen karát fúrószerű alkalmazása javasolt.

Lakáselválasztó falakban gépészeti vezetékek elhelyezése nem megengedett, elektromos vezetékek elhelyezése nem célszerű. Válaszfalaknál a kétoldali hornyokat nem szabad azonos keresztmetszetben kimarni. Az egymással szemben elhelyezkedő pontszerű bemarásokat – pl. dugaszolóaljzatok, kapcsolók, elosztódobozok – egymástól legalább a falvastagság értékének kétszeresével el kell tolni. A hornyok, bemarások, áttörések kialakításánál fokozott gondot kell arra fordítani, hogy azok nem mehetnek keresztül áthidalákon és a merevítőhuzalokat el ne vágják.

Függőleges falhornyok

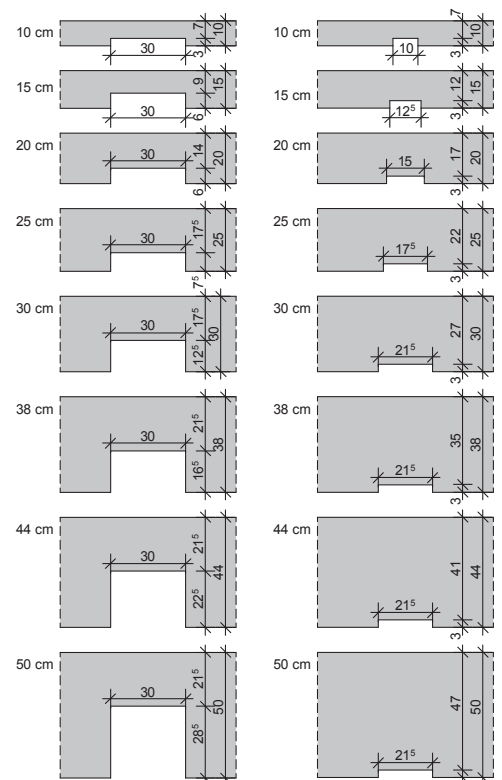
Az MSZ EN 1996-1-1:2005+A1:2013 alapján az egyes falazatok esetében a következő táblázatokban megadott mértékben szabad – külön számítás nélkül – hornyolni, beugrásokat készíteni.

A FALAZATBAN SZÁMÍTÁS NÉLKÜL MEGENGEDETT FÜGGŐLEGES FALHORNYPÓRÓK ÉS FALBEUGRÁSOK MÉRETEI

Vakolatlan falszerkezet vastagsága (cm)	Érintett termékek	A falazat építése során készített falhornyok és falbeugrások		A falazat építése után készített falhornyok és falbeugrások	
		Minimum maradó falvastagság [cm]	Maximum szélesség [cm]	Maximum mélység [cm]	Maximum szélesség [cm]
8,5 – 11,5	10 N+F	7	30	3	10
17,6 – 22,5	20 N+F (Rapid)	14	30	3	15
22,6 – 30,0	25 N+F (Rapid)	17,5	30	3	17,5
> 30,0	30-50 X (Rapid) 30 N+F (neo) / 38 N+F (Rapid) 38 Pince	21,5	30	3	21,5

Megjegyzés:

- A falhorny vagy falbeugrás maximális mélysége tartalmazza bármely, a falhorny vagy falbeugrás készítése során elért lyuk mélységét is.
- A födémszint fölött, a szintmagasság harmadánál magasabbra nem nyúló függőleges falhornyok mélysége legfeljebb 5 cm és a szélessége legfeljebb 10 cm, ha a falvastagság 22,5 cm vagy annál nagyobb.
- A vízszintes távolság két szomszédos falhorny, vagy egy falhorny és egy falbeugrás vagy egy nyílás széle között ne legyen kisebb, mint 22,5 mm.
- A vízszintes távolság bármely két szomszédos falbeugrás, amelyek akár a falnak ugyanazon, akár az átellenes oldalán vannak, vagy a vízszintes távolság egy falbeugrás és egy nyílás széle között ne legyen kisebb, mint a két falbeugrás közül a szélesebb méretének a kétszerese.
- A függőleges falhornyok és falbeugrások összegzett szélessége ne haladja meg a fal hosszának 0,13-szorosát.

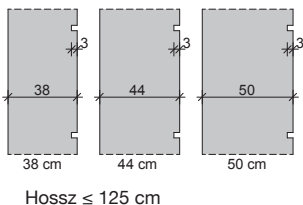
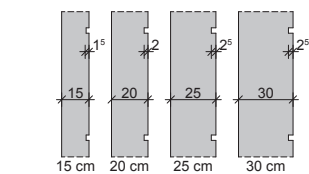
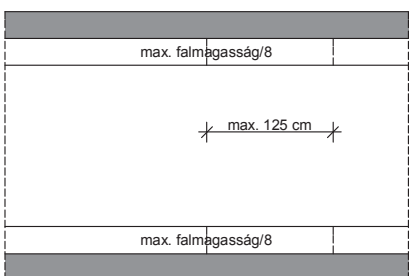
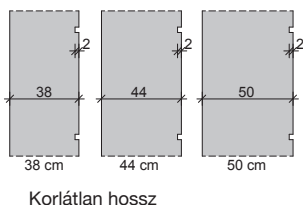
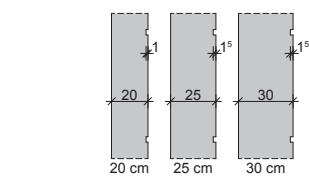
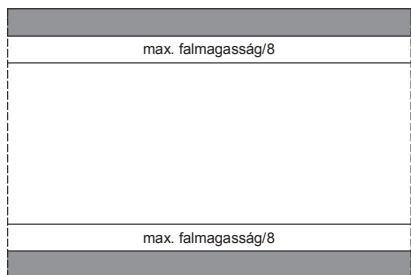

A falazat építése során készített falhornyok és falbeugrások

A falazat építése után készített falhornyok és falbeugrások

Falazatok

beépítési előírásai

Vízszintes és ferde falhornyok

Az MSZ EN 1996-1-1:2005+A1:2013 alapján az egyes falazatok esetében a következő táblázatokban megadott mértékben szabad – külön számítás nélkül – vízszintes és ferde falhornyokat a szabad falmagasság 1/8-án belül elhelyezni a födém alatt vagy felett. **Lehetőség szerint kerüljük ferde falhornyok kialakítását.**

A FALAZATBAN SZÁMÍTÁS NÉLKÜL MEGENGEDETT VÍZSZINTES ÉS FERDE FALHORNÝOK MÉRETEI			
Vakolatlan falszerkezet vastagsága (cm)	Érintett PTH termékek	Maximum mélység [cm]	
		Korlátlan hossz	hossz ≤ 125 cm
8,5 – 11,5	10 N+F	0	0
17,6 – 22,5	20 N+F (Rapid)	1	2
22,6 – 30,0	25 N+F (Rapid)	1,5	2,5
> 30,0	30-50 X (Rapid) 30 N+F neo (Rapid) 38 N+F 38 Pince	2	3

Megjegyzés:

- A falhorny maximális mélysége tartalmazza bármely, a falhorny készítése során elért lyuk mélységét is.
- Egy falhorny és egy fal vége vagy egy nyílás széle közötti vízszintes távolság ne legyen kisebb, mint 50 cm.
- A vízszintes távolság két, korlátozott hosszúságú szomszédos falhorny között, amelyek akár a falnak ugyanazon, akár az átellenes oldalán vannak, ne legyen kisebb, mint a hosszabb falhorny hosszának kétszerese.
- 17,5 mm-nél vastagabb falakban a falhorny megengedett mélységét 1 cm-rel szabad növelni, ha a falhornyot pontosan a kívánt mélységig géppel vágják. Gépi vágás esetén a legalább 22,5 cm vastag falak mindkét oldalán legfeljebb 1 cm mély falhornyot szabad vágni.
- A falhorny szélessége ne haladja meg a maradó falvastagság felét. A vízszintes, és ferde falhornyokat a falazat alsó, vagy felső 1/8-ában kell elhelyezni. Egyéb esetben a megadott értékek nem használhatóak.

Megvalósítás

Minden építményt az előírt szerkesztési szabályoknak megfelelően, a megengedett méreteltérésekben belül kell megépíteni. Minden munkát megfelelően képzett és tapasztalt személyeknek kell végezniük. A szerkezetnek vagy egyes falaknak az építés közbeni teljes stabilitására tekintettel kell lenni; ha a munkaterületen különleges óvintézkedésekre van szükség, akkor azokat elő kell írni. A falazatot nem szabad addig terhelni, amíg nincs elegendő szilárdsága ahhoz, hogy a terhet károsodás nélkül viselje. Külön figyelmet kell fordítani azokra a falakra, amelyek az építés alatt átmenetileg nincsenek megtámasztva, de szél vagy építési teher működhet rájuk, és ha szükséges gondoskodni kell ideiglenes megtámasztásról a stabilitás fenntartása érdekében.

Tárolási, anyagmozgatási, szállítási előírások áthidalókra

Az áthidalók bontatlan kötegeit szilárd burkolatú területen - a termék típusától és hosszától függően - több sorban egymásra helyezve is lehet tárolni. Az elméleti halmozhatóság határát alábbi táblázat tartalmazza.

Termék típusa	Maximális rakatolási magasság (bontatlan köteg)
M-25 áthidaló	1,00 – 2,00 m: 8 köteg 2,25 – 3,50 m: 9 köteg
Thermo áthidaló	1,00 – 2,00 m: 6 köteg 2,25 – 3,25 m: 7 köteg
A-12 áthidaló	0,75 – 2,00 m: 6 köteg 2,25 – 3,00 m: 8 köteg
A-10 neo áthidaló	1,00 – 2,00 m: 6 köteg 2,25 – 3,25 m: 7 köteg

Nem szilárd burkolatú területen a tárolás egyedi mérlegelés alapján történik a hely adottságai alapján.

Áthidaló szállítás esetén a termékeket minden esetben rögzíteni kell. Kötegebe összefogott rakományok esetén a kötegeket legalább két helyen kell átkötni.

Járművön az áthidalót vízszintes felületen, vagy ha arra nincs mód, legalább 2 méterenként, ill. a végektől a hosszúság 1/5-eiben szilárdan alátámasztva kell szállítani. A szállítmányt hossz- és keresztirányban elmozdulás ellen rögzíteni kell. Áthidaló a járműről nem lóghat le.

Az építési helyen az áthidalókat szilárd alapzatot képező sík területen, puhafa alátétlátkon kell tárolni. Az alátétlátkat a legalsó áthidalósor alá és a sorok közé az áthidaló végeitől a hosszúság 1/5-eiben kell helyezni, egymástól legfeljebb 2 m-re. Többsoros tárolásnál az alátéteknek pontosan egymás fölött, egy függőlegesben kell lenniük. Az alátétfa magassága legalább 2,5 cm, szélessége a magasság kétszerese legyen. Az alátétlát szélesebb oldalára fektetve kell elhelyezni.

Többsoros tárolásnál a depóniát eldőlés ellen biztosítani kell. A tartós, hosszú idejű átázástól az elemeket mind a tároláskor, mind a szerkezetkész, illetve a kész épületben meg kell védeni.

A PTH A-10 neo, A-12 és Thermo áthidalókat javasolt élükre állítva szállítani/ mozgatni, illetve emelni, míg a PTH M-25 áthidalót minden esetben csak álló helyzetben, kb. a hosszúság 1/5-nél megfogva szabad emelni, fekvő helyzetben emelni szigorúan tilos.

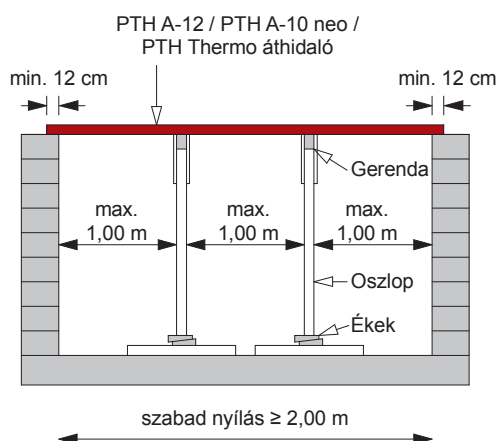
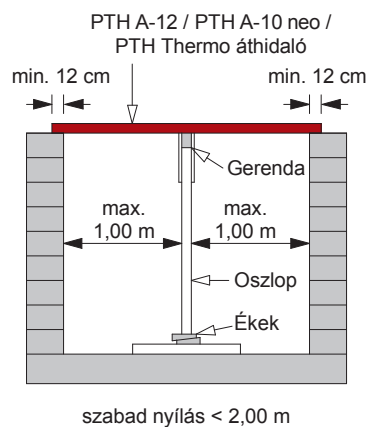
Az áthidaló méretre szabása

Ha a 25 cm-es méretrendtől eltérő hosszúságú áthidalóra van szükség, az áthidaló gyémánt vagy korund vágótárcsával, flexszel darabolható. Tilos az áthidaló véséssel történő vágása, mivel már kis mértékű roncsolás esetén is nagymértékben csökken az acélbetétek és a beton közötti feszítőerő-átadás.

Az áthidalók alátámasztása

A PTH A-10 neo, PTH A-12 és PTH Thermo áthidalókat építés közben alátámasztás nélkül egyáltalán nem ter-

helhetők. Az alátámasztó állványzatot még az áthidalók elhelyezése előtt kell elkészíteni. 2,0 m-es nyílásméretig középen egy helyen kell az áthidalókat alátámasztani, 2,0 m-nél nagyobb nyílás esetén két alátámasztás szükséges (lásd ábrák).

Ha az áthidaló koncentrált terhet kap, a koncentrált teher alatt alá kell azt támasztani. Különös gondot kell arra fordítani, hogy a közvetlenül az áthidalók alá kerülő gerenda az egymás mellé helyezett összes áthidalót átfogja és alátámassza. Az alátámasztásokat csak az áthidaló feletti ráfalazás vagy rábetonozás és a koszorú teljes megszilárdulása után szabad eltávolítani. Az alátámasztó állványzat teherbírását és szakszerű kialakítását arra jogosult szakembernek (pl. felelős műszaki vezető) ellenőriznie kell.

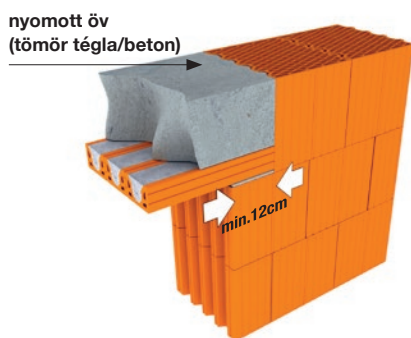
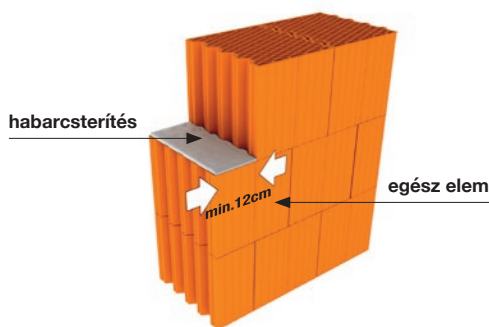
A PTH M-25 áthidaló egyszerű áthidalóként történő (nincs külön nyomott öv kialakítva) beépítés esetén nem igényel építés közben alátámasztást.

A PTH M-25 áthidalókat, kompozit áthidalóként történt méretezés, és már építés közbeni végleges teher-igénybevétel esetén (pl. nagymértékű földemteher), építés közben alá kell támasztani.

Az alátámasztó állványzatot még az áthidalók elhelyezése előtt kell elkészíteni. 2,0 m-es nyílásméretig középen egy helyen kell az áthidalókat alátámasztani; 2,0 m-nél nagyobb nyílás esetén két alátámasztás szükséges (lásd fenti ábrák).

Áthidalók

beépítési előírásai

Az áthidalók elhelyezése

A falazatot úgy kell kialakítani, hogy az áthidaló felfekvési pontjai alá lehetőleg egész falazóelem kerüljön. Ha ez nem megoldható, akkor a nem teljes méretű falazóelemet téglavágó géppel kell előállítani, kellő figyelemmel eljárva, hogy téglá esetében a bordák ne sérüljenek.

Az áthidalónak legalább 12 cm-t hosszúságban fel kell feküdnie a fogadó fal-szerkezetre. Az áthidalók felfekvését habarcsréteggel kell kiegyenlíteni. PTH M-25 áthidalók esetében páros számban beépített áthidalókat össze kell forgatni, azaz a kerámia U kéreg szárainak egymás felé kell nézniük. Beépítéskor az áthidalókat kidőlés ellen kötözőhuzallal kell rögzíteni.

Utólagos nyílás kialakítása csak tartószerkezeti tervek alapján javasolt. A nyílás létrehozása előtt a nyílás fölött a falazatban az áthidaló szerkezetet kell kialakítani. A falazatot szakaszosan, először egyik, majd másik oldalon megvésve, szabad elhelyezni az áthidalókat (egyszerű áthidaló, pl. PTH M-25 esetén) / az áthidaló szerkezet előregyártott részét (kompozit áthidaló, pl. PTH A-12, A-10 neo, Thermo esetén), illetve a hozzá tartozó nyomott zónát. Amíg az áthidaló szerkezet el nem nyeri végleges teherbírását, nem szabad az alatta lévő nyílást kibontani. Utólagos áthidaló szerkezet beépítés esetén a tartószerkezeti tervben (tekintettel a falazat szilárdságára, és a várható igénybevételekre) meghatározott felfekvési hosszat (min. 12 cm) kell az áthidaló / áthidaló szerkezet előregyártott részének biztosítani. PTH M-25 áthidaló használatával a leggyorsabb / leghatékonyabb az ilyen jellegű áthidaló szerkezet kialakítása.

Az áthidalók nyomott övének kialakítása

A nyomott öv kialakítható kisméretű tömör téglá ráfalazással, rábetonozással, vagy üreges kerámia falazóblokkal lehetséges. Ráfalazáskor az áthidaló feletti falszakaszt különös gondossággal, szabályosan kötésben kell falazni (nem egyenes boltövként). A falazáshoz cementhabarcsot kell használni, és ügyelni kell mind a vízszintes, mind a függőleges fugák teljes habarcskitöltésére. Horony-eresztékes falazóelemből kialakított nyomott öv esetén a függőleges fugákat nem kell habarccsal kitölteni, az elemeket szárazon, teljesen öszszetolva kell beépíteni.

A rábetonozás vagy ráfalazás előtt a törmelékeket, laza részeket el kell távolítani az áthidaló tetejéről és be kell nedvesíteni azért, hogy az előregyártott húzott öv és a helyszínen készülő nyomott öv között megfelelő kapcsolat alakuljon ki.

Az építés közbeni alátámasztások csak a nyomott öv és a koszorú teljes megszilárdulása után távolíthatók el.

A PTH M-25 kompozit áthidalóként történő beépítése esetén nyomott öv kialakítása rábetonozással lehetséges.

Szakipari munkák

A PTH A-10 neo, PTH A-12 és PTH Thermo áthidalókat megvésni, illetve azokba rögzítő elemeket fúrni, belőni nem szabad. A PTH M-25 áthidalót szintén nem szabad megvésni, azonban a rögzítő elemet az oldalába a semleges tengelye (állított állapotban a magassága fele) mentén szabad bele fúrni. Az áthidaló felülete kerámia, így a Porotherm rendszer részeként alkalmazva a fallal összefüggő kerámiafelületet képez. A kerámiaelemek felületének kialakítása vakoláshoz ideális felületet biztosít. Az áthidalók és falak csatlakozásánál a vakolatba, vakolaterősítő háló elhelyezése javasolt.

Utólagos beépítés

Utólagosan kialakításra kerülő nyílás esetén, a szakma általános szabályai szerint eljárva, a **PTH M-25** áthidaló alkalmazása az alábbi lépésekben történhet. A felújítás, az új építésű szerkezetek létrehozásához képest, kevésbé tipizálható építési tevékenység, ezért különös figyelemmel kell eljárni, és a lenti lépéseket minden egyes kivitelezésnél, a helyszíni körülményekhez kell igazítani! Utólagos kiváltás esetén tartószerkezet-tervező bevonása elengedhetetlen!

1. A csatlakozó födémekeket alá kell dúcolni, a nyílás és a nyílásáthidalás helyét ki kell jelölni.

2. Egyik oldalon az áthidaló helyét ki kell vésni a falban maximum a falvastagság feléig.

3. A felfekvést ki kell alakítani nagy szilárdságú habarcs segítségével. Szükség esetén km. téglából teherelosztó réteget kell kialakítani.

4. Az áthidalókat el kell helyezni.

5. Az áthidaló feletti részt ki kell ékelni.

Áthidalók

beépítési előírásai

6. A 2-5 lépéseket a másik oldalon is el kell végezni.

7. A nyílás kivágható, majd a nyílás éleit vissza kell javítani.

8. A dúcolatot el lehet távolítani, a nyíláskiváltás elkészült.

Födém

beépítési előírásai

Tárolási, anyagmozgatási, szállítási előírások a födémrendszer előregyártott elemeire

A béléstestek, illetve a gerendák bontatlan kötegeit szilárd burkolatú területen – gerenda termékek esetén azok hosszától függően - több sorban egymásra helyezve is lehet tárolni.

Termék típusa	Maximális rakatolási magasság (bontatlan köteg)
Födémgerenda	1,75 – 3,75 m: 12 köteg 4,00 – 7,00 m: 13 köteg
Födémbéléstest	3 sor

Nem szilárd burkolatú területen a tárolás egyedi mérlegelés alapján történik a hely adottságai alapján.

Béléstestek rakatainak tárolási, anyagmozgatási, szállítási előírásai megegyeznek a falazóelemek előírásaival.

Gerenda szállítás esetén a termékeket minden esetben rögzíteni kell. Kötegebe összefogott rakományok esetén azokat a kötegeket, amelyek 6m-nél rövidebbek, legalább két helyen, míg a hosszabbakat legalább három helyen kell átkötni.

Járművön a gerendát vízszintes felületen, vagy ha arra nincs mód, legalább 2 m-enként ill. a végektől 1/5 távolságban szilárdan alátámasztva kell szállítani. A rakományt hossz- és keresztirányban elmozdulás ellen rögzíteni kell, meg kell akadályozni a gerenda meggörbülését, kilengését, áthajlását.

Az egyes gerendákat deformálódásuk megakadályozása érdekében élükre állítva kell mozgatni. (1. ábra) A gerendák egyenkénti rakodásánál a kis tömeg (16 kg/fm) miatt nincs szükség daru alkalmazására. A gerendákat körültekintően kell rakodni, hogy a kerámia kéreg ne sérülhessen meg.

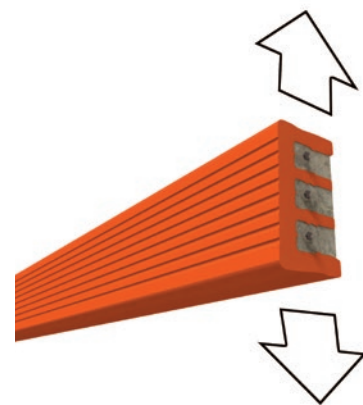
Az építési helyen a gerendákat szilárd alapzatot képező sík területen, puhafa alátétlátkon kell tárolni. Az alátétlátkat a legelső gerendasor alá és a sorok közé a gerenda végeitől a hosszúság 1/5 részénél kell elhelyezni, egymástól legfeljebb 2 m-re. Többsoros tárolásnál az alátéteknek pontosan egymás fölött, egy függőlegesben kell lenniük. Az alátétfa magassága legalább 2,5 cm, szélessége a magasság kétszerese legyen. Az alátétlát szélesebb oldalára fektetve kell elhelyezni.

Többsoros tárolásnál a depóniát eldőlés ellen biztosítani kell. A depónia legnagyobb megengedett magassága 2 m.

A gyártásnál felhasznált nagy szilárdságú kerámia elemek és a különleges betonminőség miatt a szabadban való tárolás nem károsítja a gerendákat még téli időszakban sem. A tartós, hosszú idejű átázástól az elemeket mind a tároláskor, mind a szerkezetkész, illetve a kész épületben meg kell védeni.

A gerendák alátámasztása és túlemelése

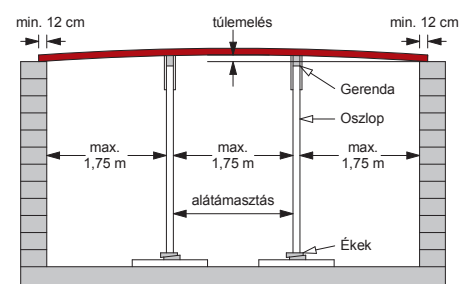
A gerendák építés közben alátámasztás nélkül egyáltalán nem terhelhetők (2. ábra). Az alátámasztó állványzatot még a gerendák elhelyezése előtt kell elkészíteni. **3,5 m-es falköztávolságig egy helyen, 3,5 m-es falköztől 5,25 m-es falközig két helyen, ennél nagyobb fesztávolság esetén három helyen kell alátámasztani a gerendákat.** Az alátámasztásokat annak figyelembevételével kell kialakítani, hogy a gerendákat a falköztávolság (fesztáv) 1/300 részével túl kell emelni (3. ábra).

1 Szállítás

2 Alátámasztás

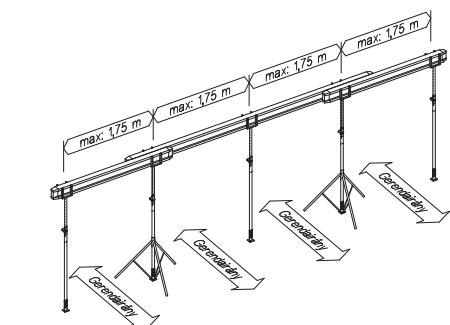

3 Túlemelés

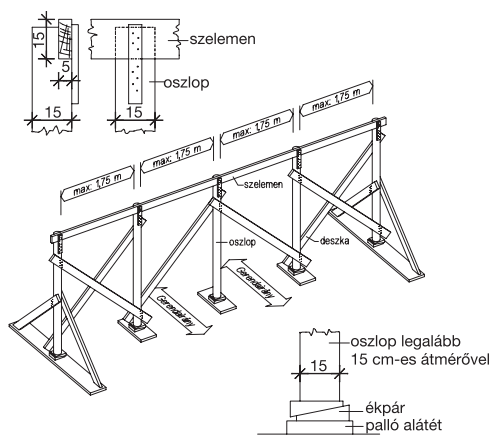
TÚLEMELÉS: 1/300	
Falköz	Túlemelés közepén
3,0 m	1,0 cm
4,0 m	1,3 cm
5,0 m	1,7 cm
6,0 m	2,0 cm

Födém

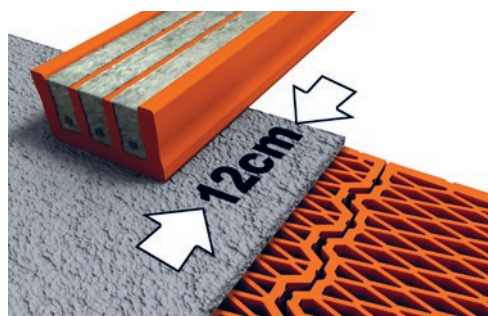
beépítési előírásai

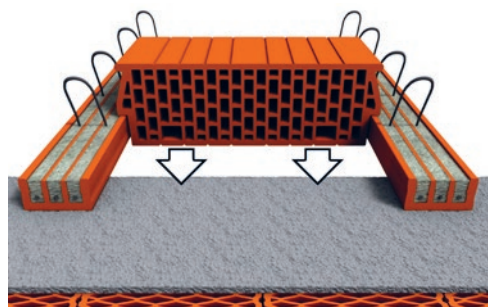
4 Gerendák alátámasztása és túlemelése csóállvánnyal

5 Székállás gerendák alátámasztásához és túlemeléséhez

6 A gerendák elhelyezése

7 A béléstestek elhelyezése

Az alátámasztás készülhet csóállványokból (4. ábra), vagy faáruból (5. ábra).

Az alátámasztásokat csak a födém teljes megszilárdulása után szabad eltávolítani. Ha az alátámasztó állvány födémre kerül, akkor az alsó födém az alátámasztások alatt alá kell dúcolni. Feltöltésre, illetve fagyott talajra állványzat nem állítható. Faanyagú állvány esetén (5. ábra) a szelemet és az oszlopokat fekvé erősítik össze. Ezután felállítják a palló alátétre. A palló a székállás oszlopainak súlyát osztja el az alatta levő tömör talajra vagy szilárd födémre. A székállás oszlopait átlóirányban fölszegezett deszkákkal merevítik egymáshoz, a szelemen tengelyére merőlegesen pedig mindkét irányban kitámasztják elbillenés ellen. Az előírt túlemelést az oszlopok alatti ékpár segítségével állítják be. Az alátámasztó állványzat merevségét, teherbírást, elemeinek kapcsolatát, az oszlopok függőlegességét és aláékelését, a szelemenek vízszintességét arra jogosult szakembernek (pl. felelős műszaki vezető) ellenőriznie kell.

A gerendák méretre szabása

Ha a 25 cm-es méretrendtől eltérő hosszúságú gerendára van szükség, a gerenda mindkét végéből gyémánt vagy korund vágótárcsával, flex-szel le lehet vágni 10 cm-t. Számítással történő ellenőrzés után 10 cm-nél nagyobb darabokat is le lehet vágni a gerendából. A számításnál figyelembe kell venni a gyári kengyelkiosztást. Tilos a gerenda véséssel történő vágása, mivel már kis roncsolás esetén is nagymértékben csökken az acélbetétek és a beton közötti feszítőerő-átadás. Az előbbieket miatt a legkisebb mértékben sem szabad a gerendát vésni.

A gerendák elhelyezése

A gerendák felfekvését cementhabarcs-ágyazó réteggel kell kiegyenlíteni. A födémgerendáknak legalább 12 cm hosszúságban fel kell feküdniük a teherhordó falra (6. ábra). A gerendák elhelyezése előtt ajánlott a falegyenre habarcssterítést, vagy bitumenes szigetelőlemez csíkot fektetni, hogy a beton a téglá üregeibe ne folyjon be. **A födémgerendák csak végeiknél fekdhetnek fel a falegyenre, hossz tengelyükkel párhuzamosan nem.**

A béléstestek elhelyezése

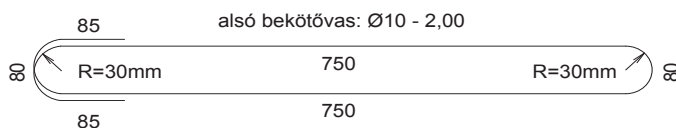
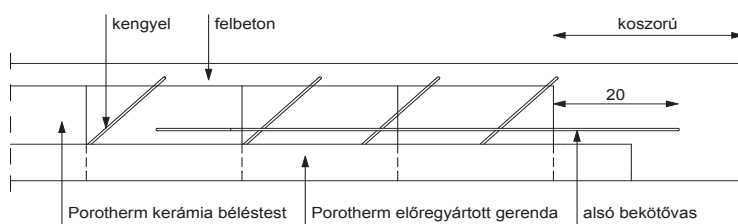
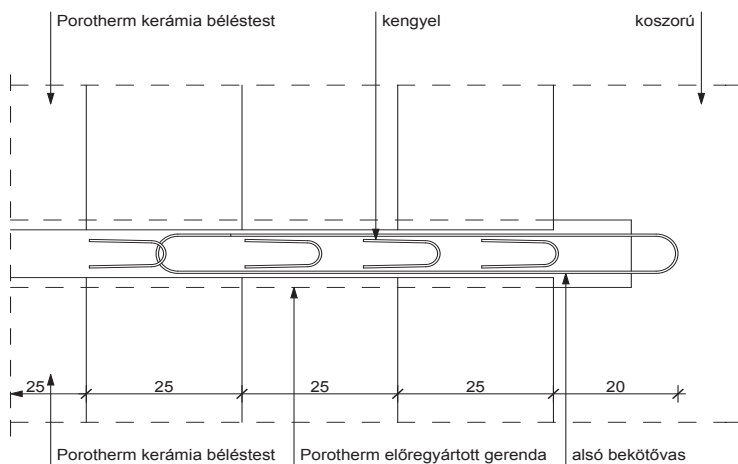
A tartók végénél egy-egy béléstest elhelyezésével állítható be az előírt gerendatávolság (7. ábra). A béléstest elhelyezéskor nem szorulhat, nem feszülhet. A béléstesteket a gerendák hossz tengelyére merőleges sorban haladva kell elhelyezni. **Béléstestet csak gerendára lehet felfektetni.** Keresztbordák kialakításához 10 cm magas födembéléstestet javasolt alkalmazni (8. ábra). Nem szabad a gerendák hossz tengelyével párhuzamosan haladva elhelyezni a béléstesteket, mert akkor a gerendák átmenetileg féloldalas terhelést kapnának, ami nem megengedhető. A béléstesteken járni csak az erre a célra elhelyezett pallókon szabad. Hibás béléstestet nem szabad beépíteni.

A kengyelek felhajlítása

A kengyeleket úgy kell felhajlítani, hogy felső végük a felbeton felső síkja alatt 2 cm-re legyen. A kengyelek végleges helyzetükben a gerenda mindkét végén a teherhordó falak irányába hajlanak, a vízszintes síkkal kb. 45 °-os szöget zárnak be (9. ábra). **A kengyelek többszöri fel- és lehajlítása tilos!**

A gerenda bekötővasainak elhelyezése

A gerendát a koszorúba be kell kötni az erre a célra szolgáló pótvasakkal. A bekötő vasakat az összes kengyel felhajlítása után a gerendák mindkét végén kell elhelyezni. Az **alsó bekötővasakat** a 10. ábra szerint kell kialakítani és a gerenda mindkét végére úgy ráhelyezni, hogy azok a koszorúba 20 cm-t nyúljanak be (11. ábra). A felső bekötővasakat a gerendák mindkét végén, a gerendák felső övében a kengyelekbe fűzve kell vezetni (12. ábra). A **felső bekötővasak** feleljenek meg a -0,2 M nyomtatói követelményeknek (a befogási keresztmetszetben), ahol M a legnagyobb értéke a gerendának (közelítve: a kéttámaszú gerenda pozitív határnyomatéka). A felső bekötővasak hossza (a fal belső síkjától számítva) legalább a falköz 1/6-a (min. 80 cm). A bekötővas átmérője legalább Ø10 mm. A koszorú kialakítása, valamint a koszorú és a bekötővas kapcsolata a szerkezeti részletekben, ill. a hozzá tartozó ábrákon található meg.

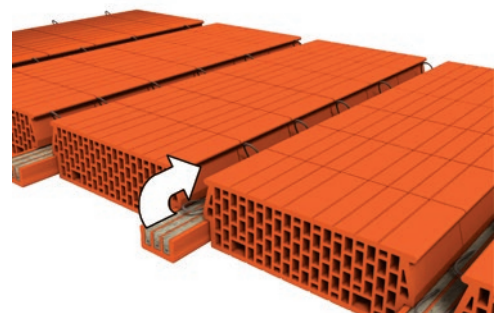
10 Gerendánkénti alsó bekötővas kialakítása és elhelyezése

Kétirányú vasalás elhelyezése a felbetonban, a betonacél-szerelés ellenőrzése

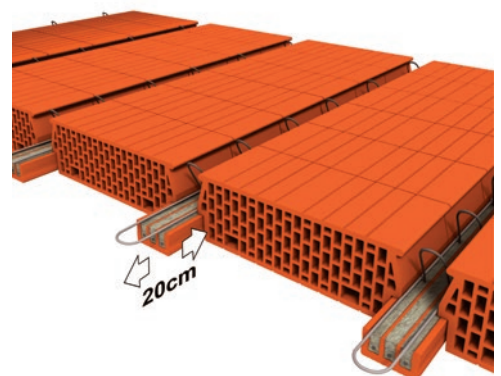
Betonzás előtt a statikus terv szerinti kiváltó, elosztó és pótvasakat el kell helyezni, azok helyzetét ellenőrizni kell. A felbeton középvonalaiban hegesztett hálót vagy kétirányú vasalást kell elhelyezni (min. Ø6/15/15, min. S500 minőség) (13. ábra). A vasaknak át kell menniük a harántfalak felett, és végeiket be kell kötni a koszorúba, le kell horgonyozni.

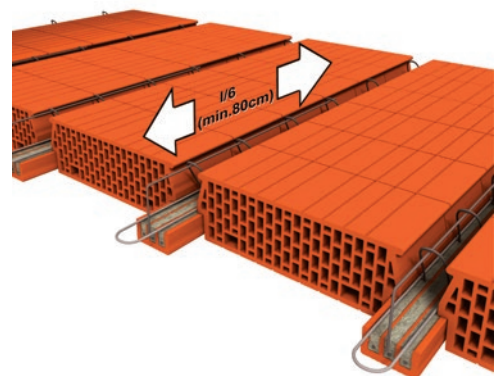
8 10 cm magas béléstest elhelyezése keresztbordához

9 A kengyelek felhajlítása

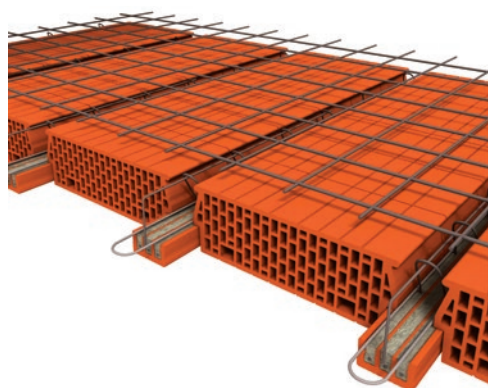
11 A gerendák alsó bekötővasainak elhelyezése

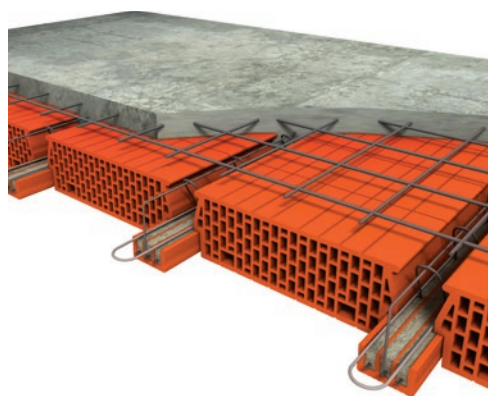
12 A gerendák felső bekötővasainak elhelyezése

Födém

beépítési előírásai

13 Kétirányú (hálós) vasalat elhelyezése

14 Felbeton készítése az előkészített (nedvesített) födémre

A betonacél-szerelést a betonozás előtt meg kell mutatni az építkezés felelős műszaki szakemberének.

Betonozás

Betonozás előtt az összeszerelt födémet alaposan be kell nedvesíteni. A törmelékeket, laza részeket el kell távolítani. A beton legalább C20/25 minőségű legyen. A kivitelezés során nagy gondot kell fordítani a helyszíni felbeton minőségére és megfelelő bedolgozására! Korrózióveszélyes vegyszereket tartalmazó beton-adalékanyagot nem szabad használni. A gerendák, a koszorú és a felbeton betonozása egyszerre kell készülnön. A teljes betonmennyiséget lehetőleg egy munkaütemben kell bedolgozni. Amennyiben erre nincs mód, a felelős műszaki vezető utasításai szerint kell kialakítani a munkahézagokat. A betont felhordás után tömöríteni kell és a felületét úgy kell lesimítani, hogy a felbeton-vastagság a fesztávolság közepén a statikai tervben előírttal megegyezzen (14. ábra).

A beton utókezelése

A betont a gyors kiszáradás ellen lefedéssel, nedvesítéssel kell védeni. A gerendák építés közbeni alátámasztásai csak a helyszíni beton teljes megszilárdulása után távolíthatók el. Ez a szerkezethez előírt C20/25 betonminőség és legalább +12 °C hőmérséklet esetén 28 nap.

Szakiipari munkák

A gerendába rögzítőelemeket fúrni, belőni vagy megvésni nem szabad. A födém elektromos vezetőkeit a béléstestekben erre a célra kialakított, megnövelt méretű üregekben vezetve célszerű elhelyezni, a gerendával párhuzamos irányban. A födémre alulról függesztendő, kapcsolandó tárgyak (pl. mennyezeti lámpa) rögzítéséhez a béléstest alsó felületének kifűrésével utólag beilleszthető billenő fémkitámasztós – vagy rugós kitámasztós horgos, esetleg injektáló technikával rögzített – csavarok használata ajánlott. Nagyobb terhek függesztése esetén a dübeleket a felbetonba kell befúrni. A Porotherm födém teljes alsó felülete egységes, a gerendák kerámia kéregelme és a kerámia béléstestek a vakolási munkához összefüggő felületet képeznek. A könnyebb vakolhatóságot az elemek felületének kialakítása is elősegíti.

Koszorú kialakítása

A koszorúban a födém tartószerkezeti tervezője által meghatározott mennyiségű és minőségű vasalatot kell elhelyezni. 25 cm vastag belső teherhordó fal alkalmazásakor a szemben álló gerendák véglapjai között cementhabarcs-kitöltést kell készíteni – hasonlóan a hagyományos téglák közötti függőleges habarccsal kitöltött hézaghoz. Erre a megoldásra azért van szükség, mert ezt a szűk rést a koszorú betona nem tudná kitölteni, viszont 30 cm vastag belső teherhordó fal esetén a gerenda két véglapja közötti nagyobb rész már kibetonozható. A koszorút minden külső fal esetén hőszigetelni kell. Javasolt a vasbeton szerekezet elé kerülő hőszigetelő táblákat zsaluzás közbeni kioldás ellen megtámasztani, majd vakoláskor a későbbi repedések elkerülése érdekében rabichálóval ellátni, és úgy levakolni.

Téglakötési részletrajzok

Falazatok

Téglakötési részletrajzok listája

Falazóelemek kapcsolati rajzai

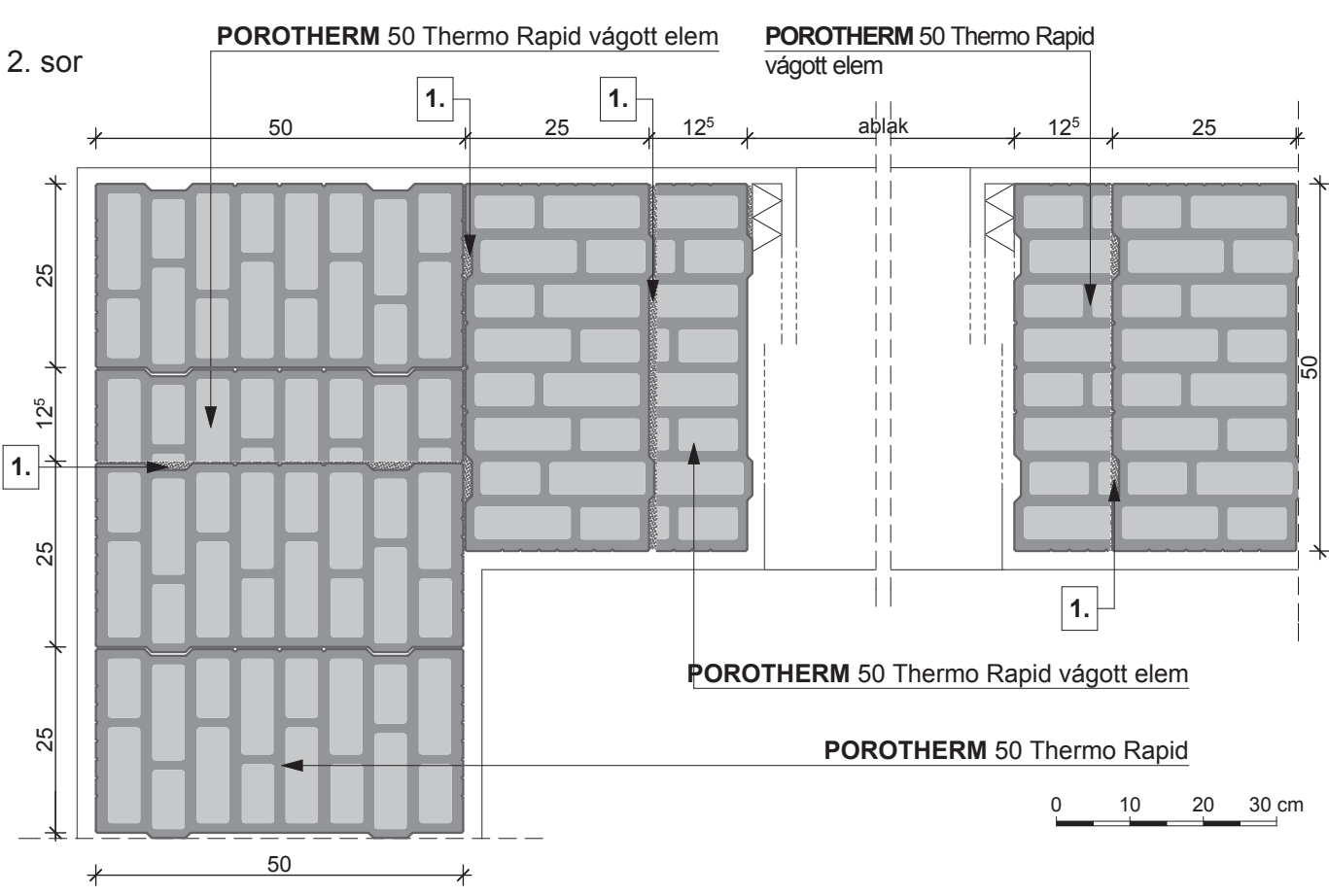
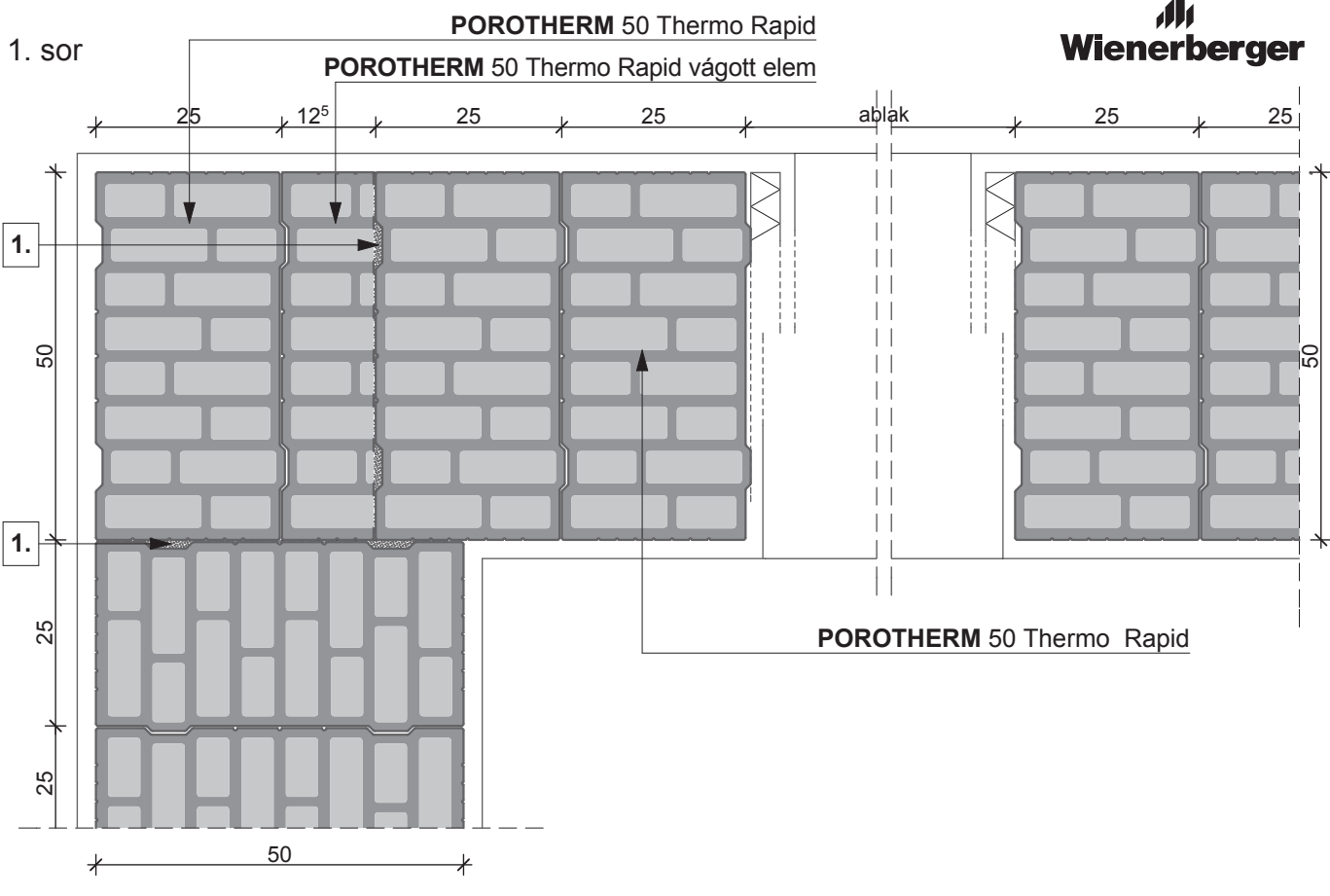
PTH 50 Thermo Rapid	2023/T 01
PTH 50 X-therm Rapid	2023/T 02
PTH 44 Thermo Rapid	2023/T 03
PTH 44 X-therm vagy PTH 44 X-therm Rapid	2023/T 04
PTH 38 Thermo Rapid	2023/T 05
PTH 38 X-therm vagy PTH 38 X-therm Rapid	2023/T 06
PTH 30 X-therm vagy PTH 30 X-therm Rapid	2023/T 07
PTH 30 N+F neo vagy PTH 30 N+F neo Rapid	2023/T 08
PTH 44 X-therm Rapid + PTH 10 N+F Rapid	2023/T 09
PTH 44 X-therm + PTH 10 N+F	2023/T 10
PTH 44 Thermo Rapid + PTH 30 AKU Z	2023/T 11
PTH 30 X-therm + PTH 30 AKU Z	2023/T 12
PTH 30 X-therm + PTH 30 AKU Z homlokzati pillérrel	2023/T 13
PTH 30 X-therm + PTH 25 AKU Z	2023/T 14
PTH 38 Pincetégla	2023/T 15
PTH 10 N+F T kapcsolat	2023/T 16
PTH 10 N+F sarokkapcsolat	2023/T 17

POROTHERM Rapid építési rendszer beépítése, falnézet

PTH 50 Thermo Rapid, PTH 50 X-therm Rapid, PTH 44 Thermo Rapid, PTH 44 X-therm Rapid, PTH 38 Thermo Rapid, PTH 38 X-therm Rapid, PTH 30 X-therm Rapid, PTH 30 N+F neo Rapid	2023/T 18
--	-----------

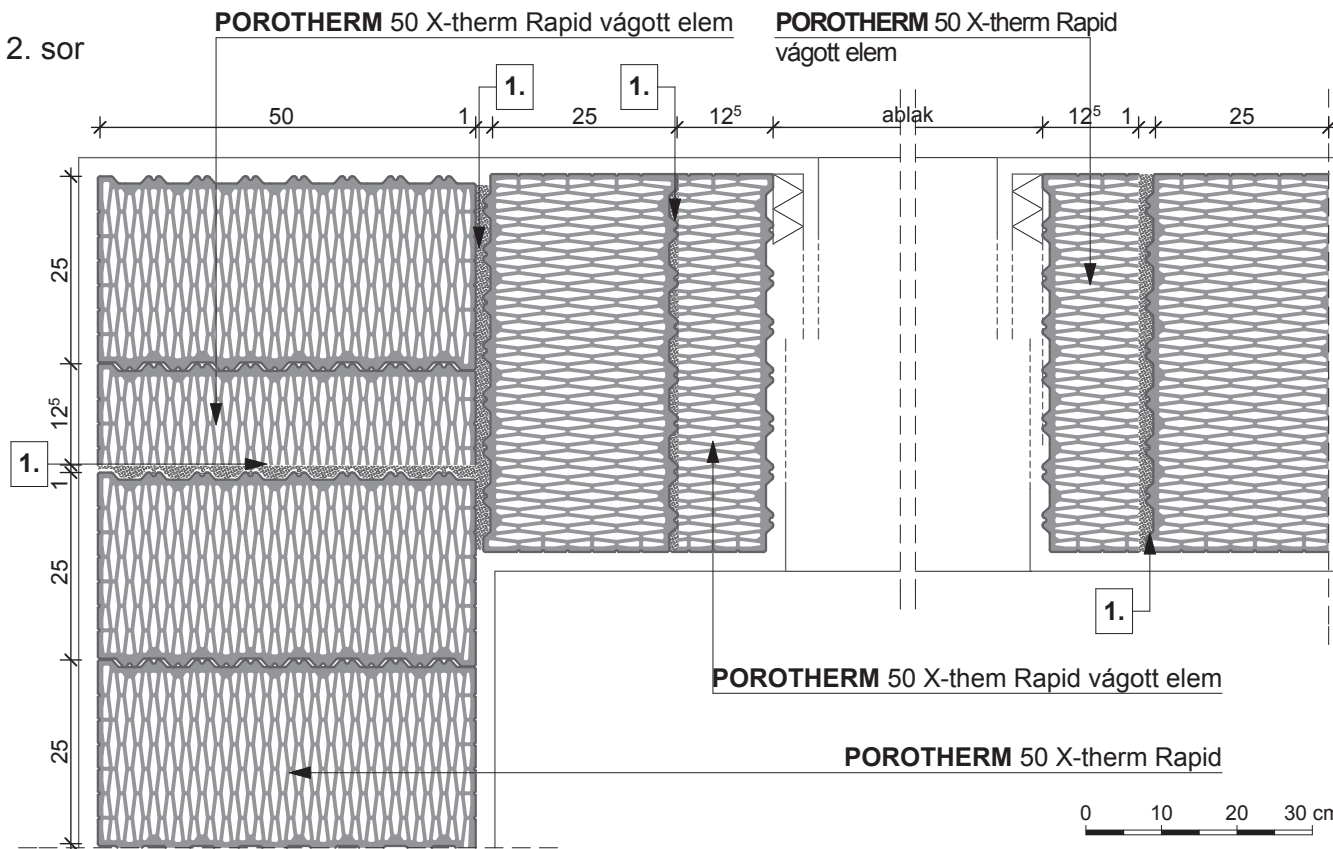
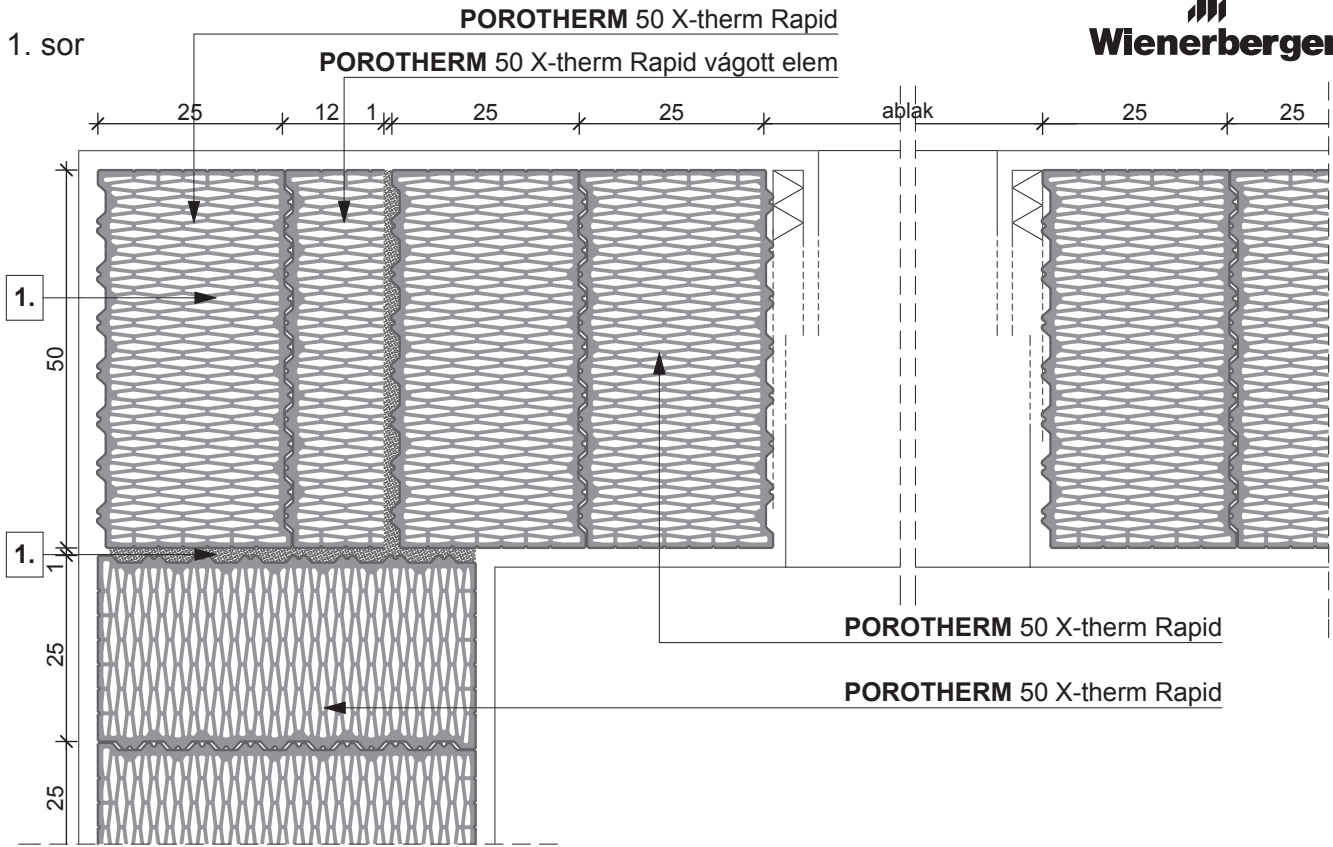
POROTHERM építési rendszer beépítése, falnézet

PTH 44 X-therm, PTH 38 X-therm, PTH 30 X-therm, PTH 38 N+F, PTH 30 N+F neo	2023/T 19
---	-----------

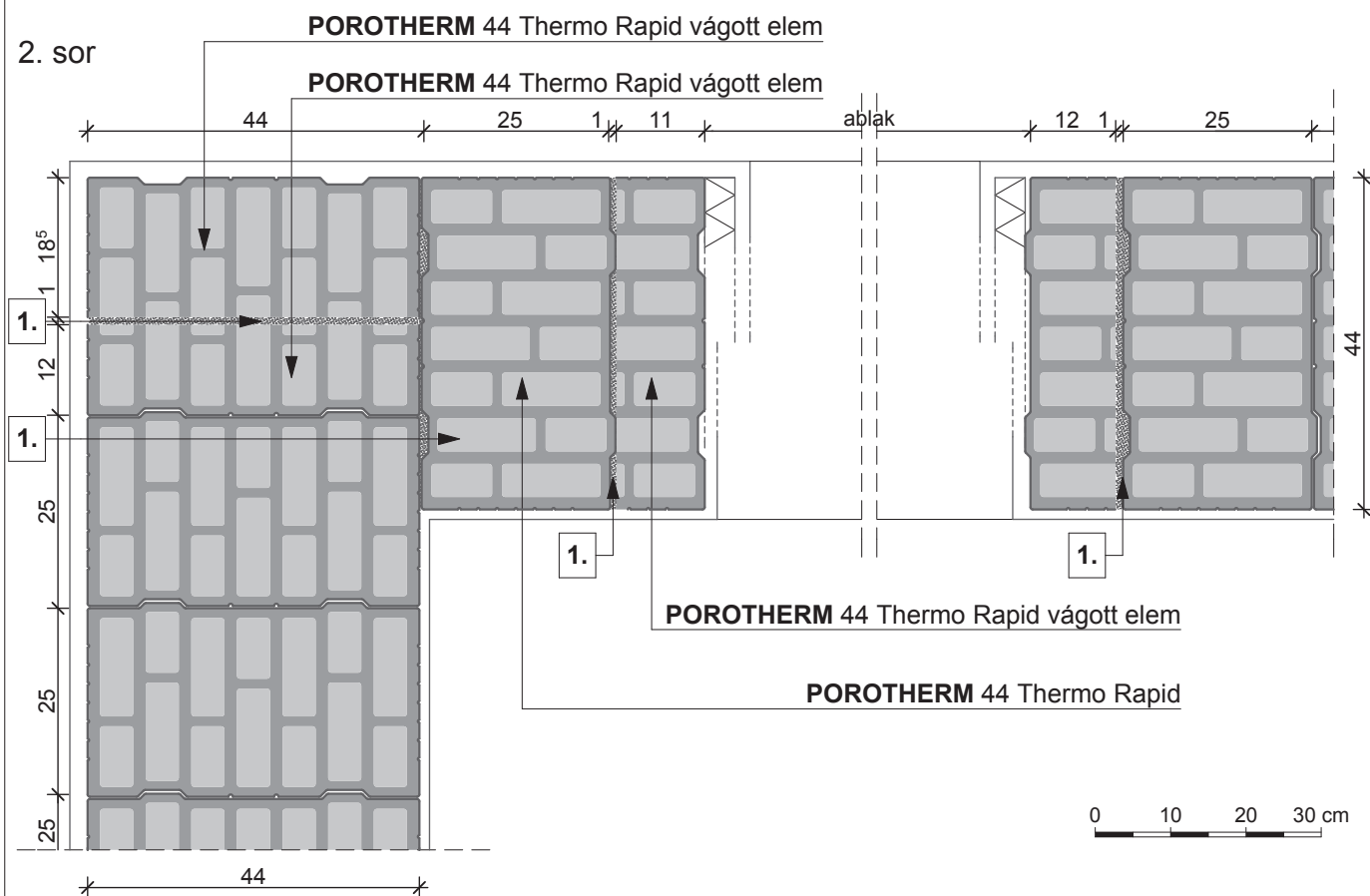
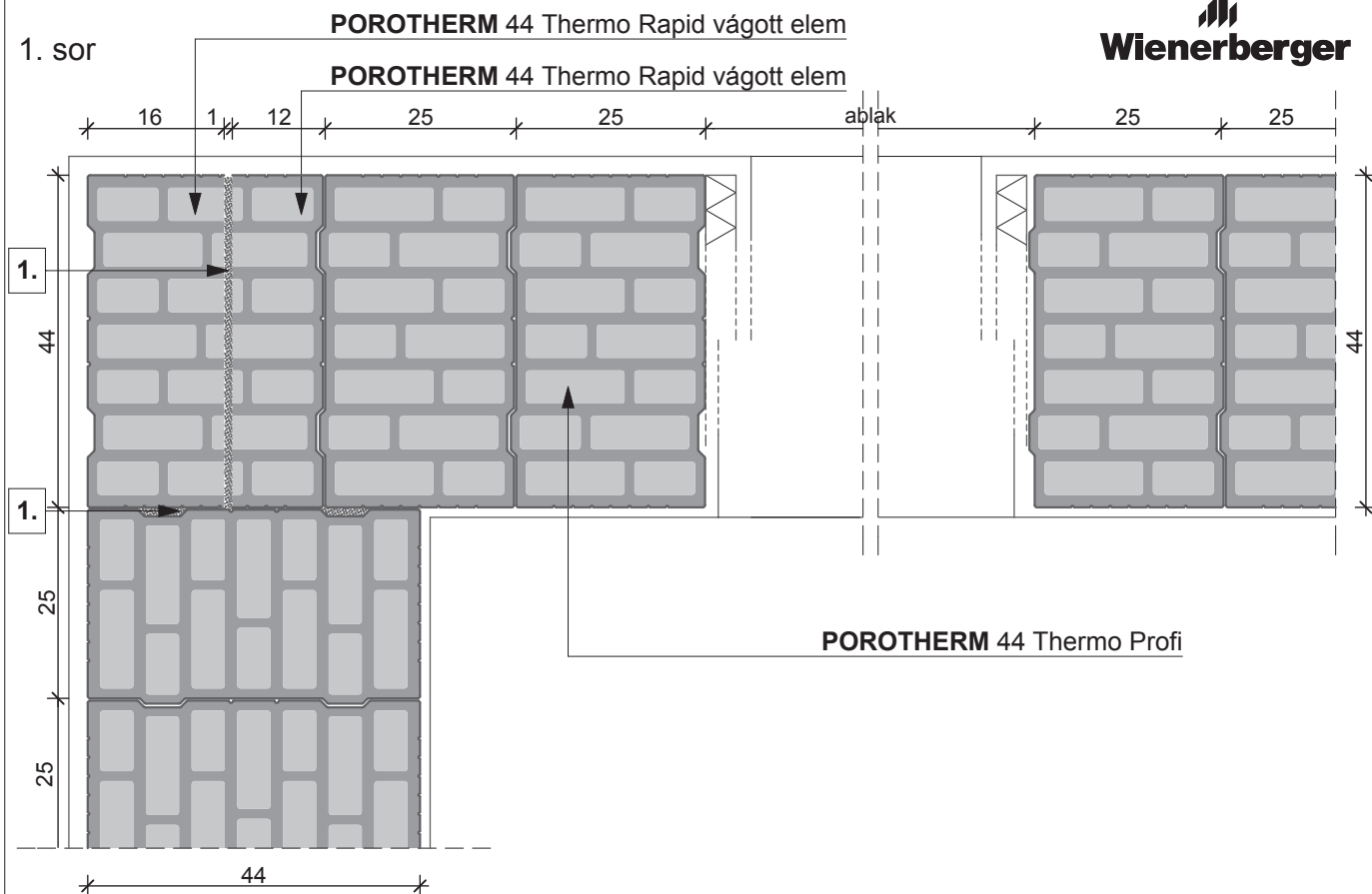
1. habarcskitöltés (hőszigetelő falazóhabarcs)

Megjegyzés:
A pontos beépítést a Csomópontok fejezet mutatja.
A falazóelemekbe gyárilag elhelyezésre kerül a közetgyapot kitöltés

1. habarcskitöltés (hőszigetelő falazóhabarcs)

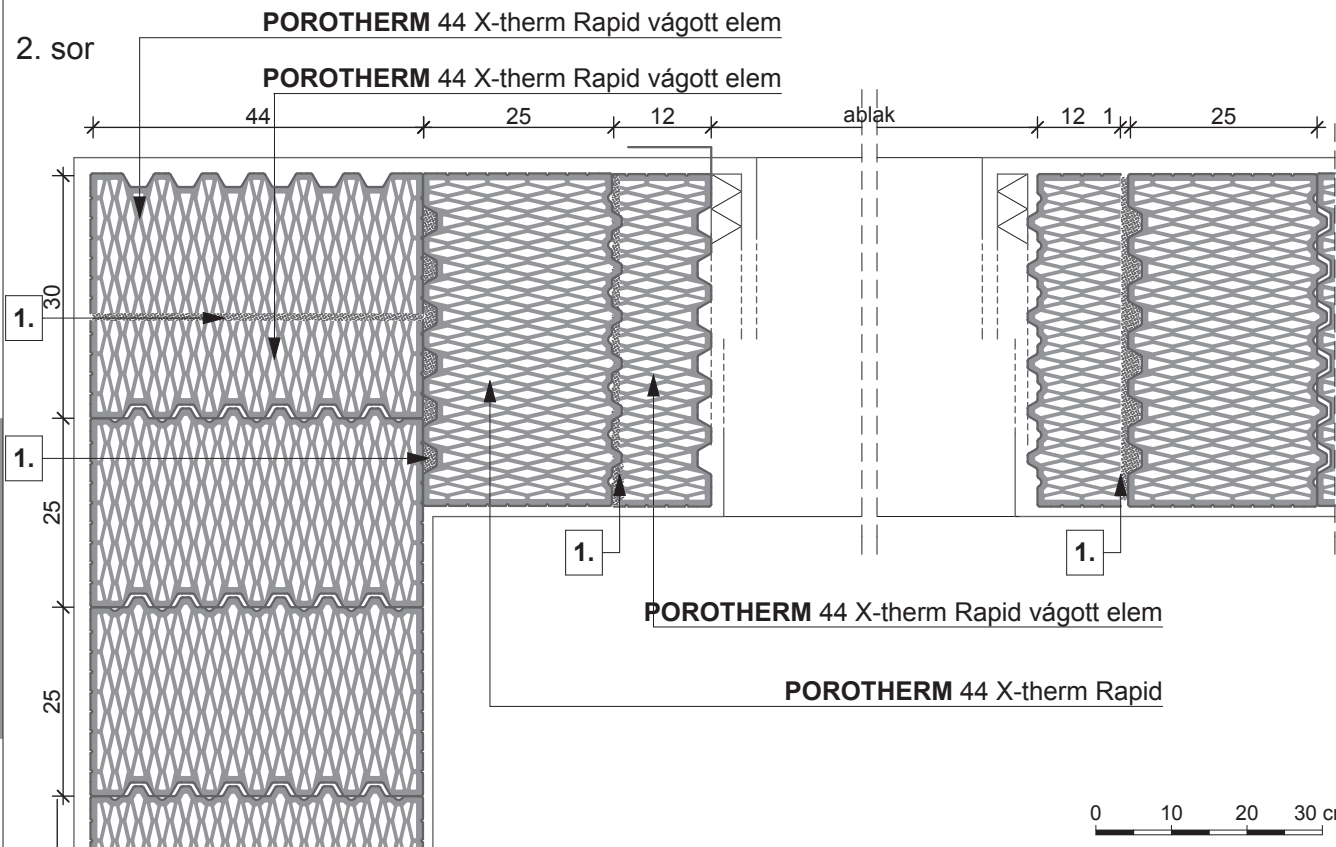
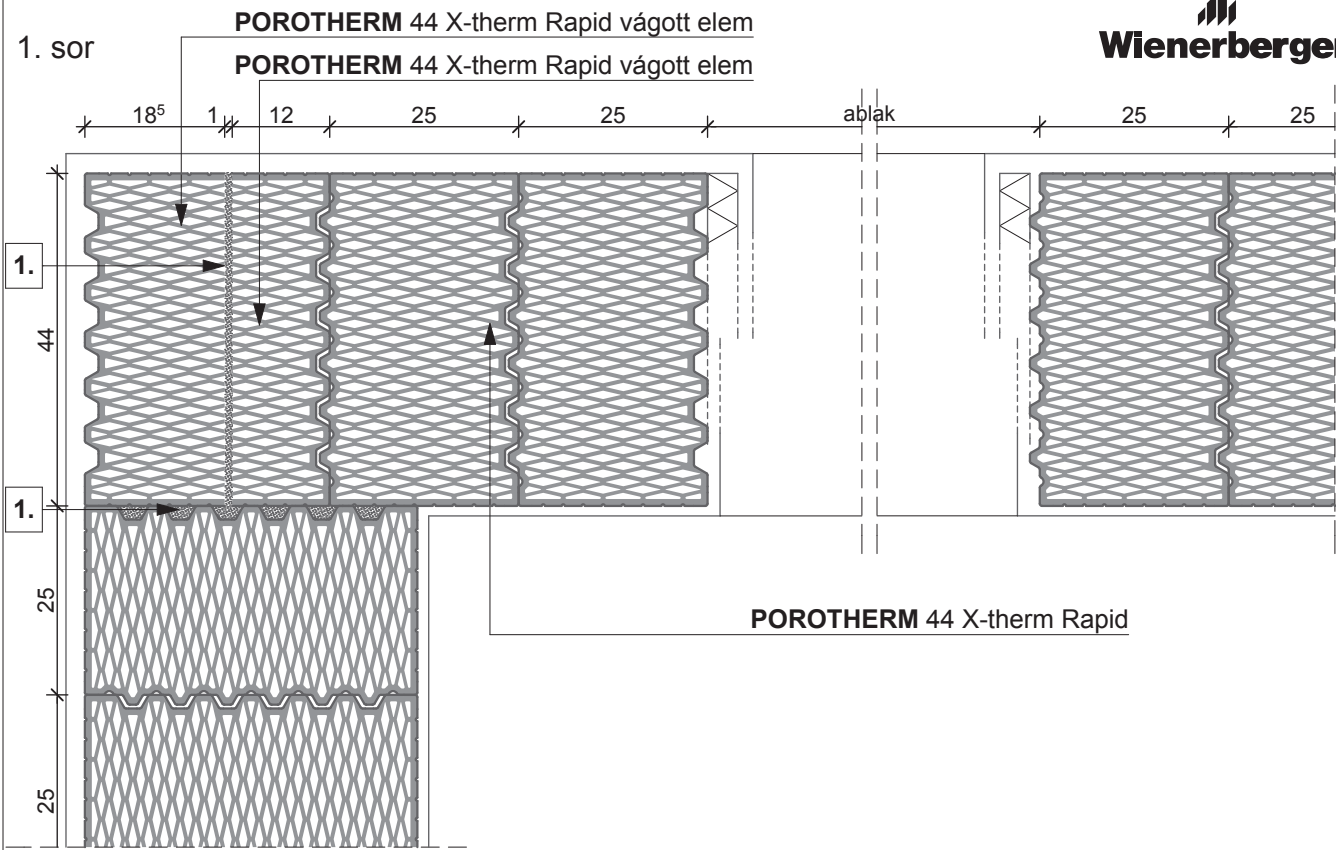
Megjegyzés:
A pontos beépítést a Csomópontok fejezet mutatja.

1. habarcskitöltés (hőszigetelő falazóhabarcs)

Megjegyzés:
A pontos beépítést a Csomópontok fejezet mutatja.

A falazóelemekbe gyárilag elhelyezésre kerül
a közetgyapot kitöltés

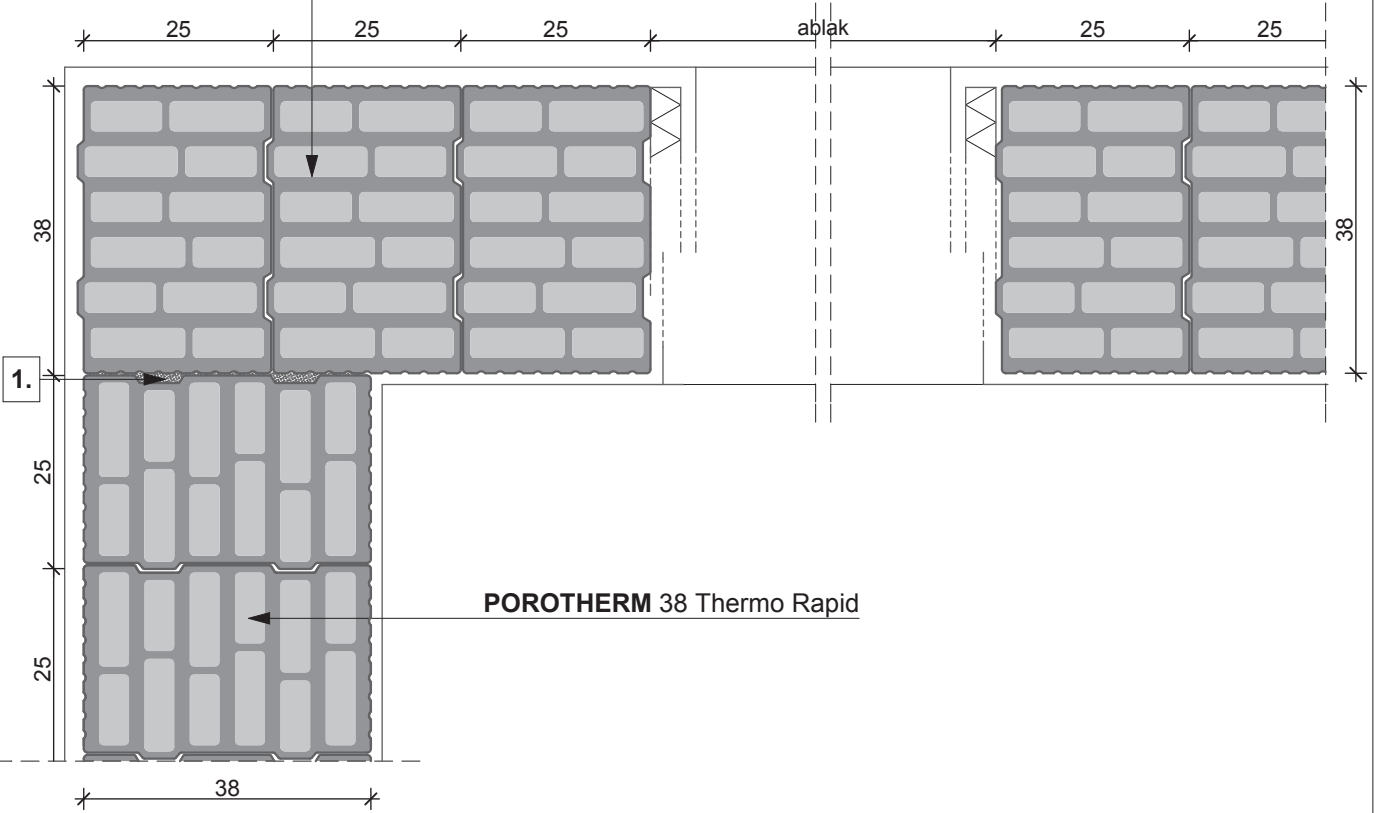
1. habarcskitöltés (hőszigetelő falazóhabarcs)

Megjegyzés:
 A pontos beépítést a Csomópontok fejezet mutatja.

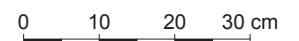
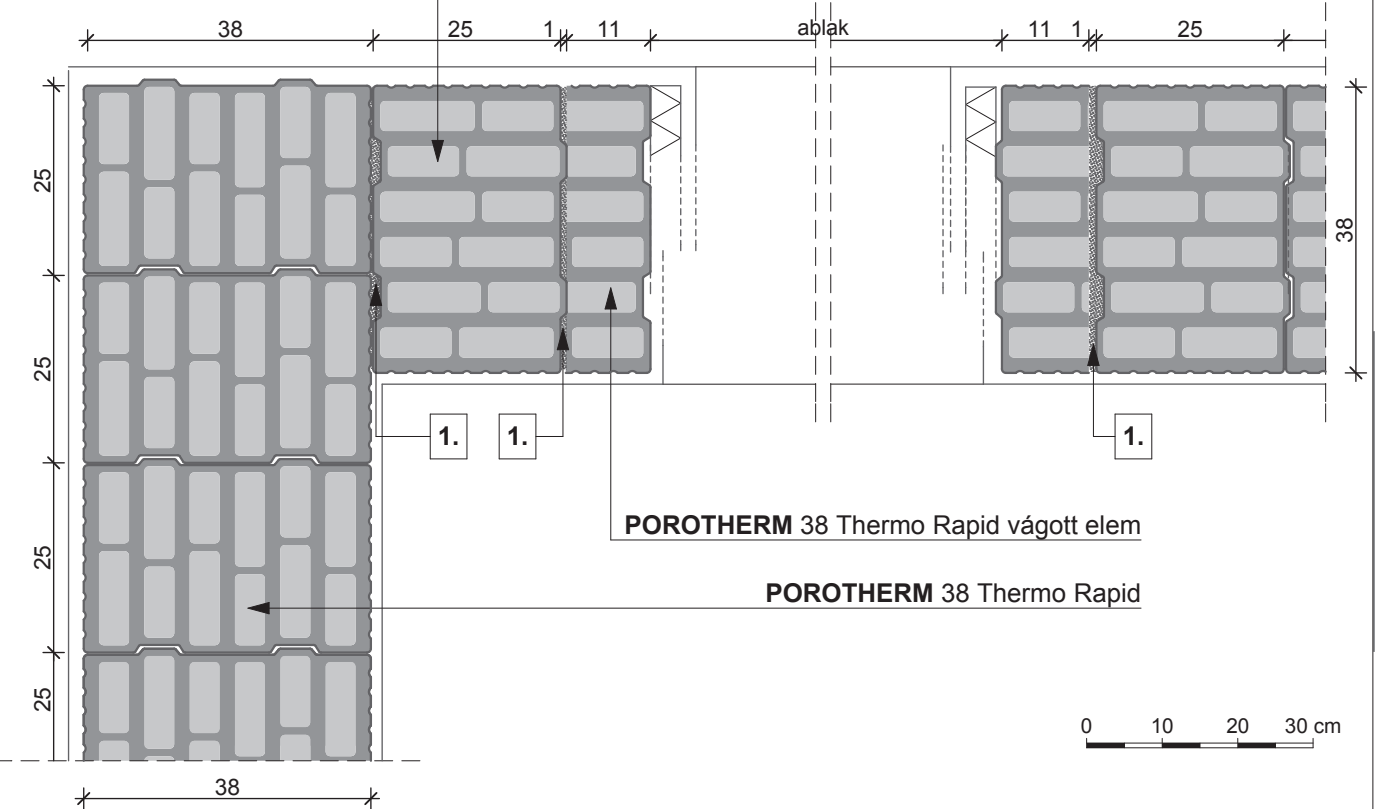
1. sor

POROTHERM 38 Thermo Rapid

2. sor

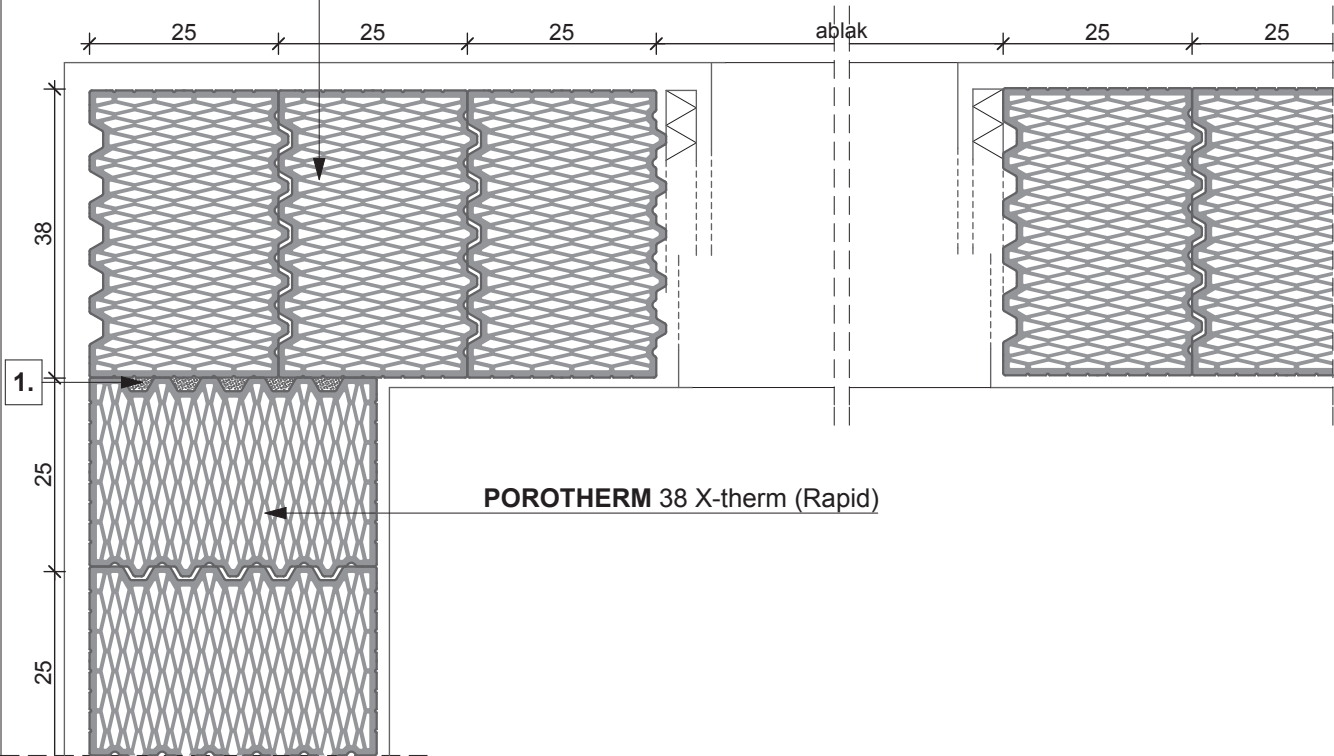
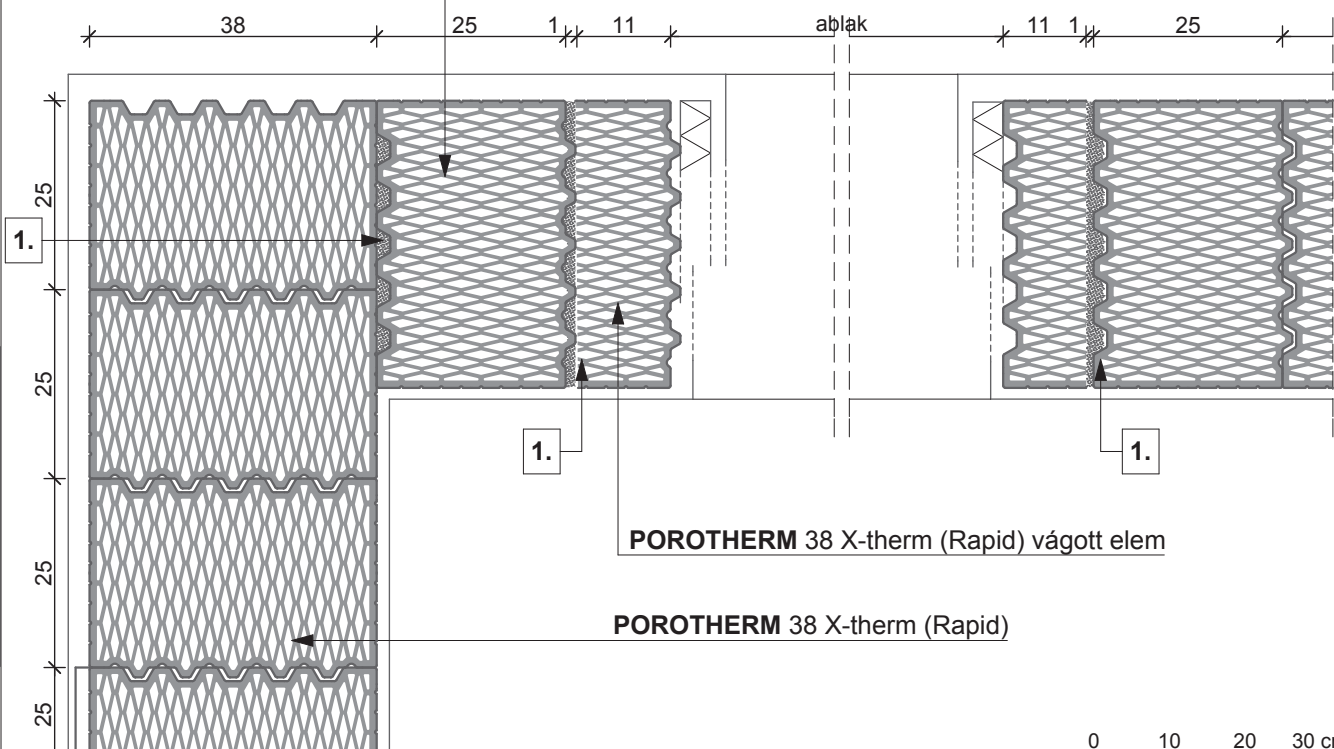
POROTHERM 38 Thermo Rapid

1. habarcskitöltés (hőszigetelő falazóhabarcs)

Megjegyzés:
A pontos beépítést a Csomópontok fejezet mutatja.

A falazóelemekbe gyárilag elhelyezésre kerül a közetgyapot kitöltés

1. sor
POROTHERM 38 X-therm (Rapid)

POROTHERM 38 X-therm (Rapid)
2. sor
POROTHERM 38 X-therm (Rapid)

POROTHERM 38 X-therm (Rapid) vágott elem
POROTHERM 38 X-therm (Rapid)

 0 10 20 30 cm

1. habarcskitöltés (hőszigetelő falazóhabarcs)

 Megjegyzés:
 A pontos beépítést a Csomópontok fejezet mutatja.